

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

DOKTORA TEZİ

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE 11 ve 12. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
BAĞLAMA EĞİTİMİ ÖĞRETİM PROGRAMININ İNCELENMESİ

Umut YAYMAK

0000-0001-6701-1132

Danışman

Prof. Zehra SEÇKİN GÖKBUDAK

0000-0003-0632-2214

Konya - 2022

TEŞEKKÜR

Doktora eğitimim süresince, büyük bir sabırla ve engin tecrübeleriyle danışmanlığımı yürütmüş olan değerli hocam Prof. Z. Seçkin GÖKBUDAK' a, gerek öğrencilik dönemim boyunca gerekse ilgi alanım olan Türk Halk Müziğine ilişkin konularda bilgi ve birikimine her daim başvurduğum değerli hocam Prof. Dr. Attila ÖZDEK' e, çalışmam boyunca yardımlarını esirgemeyen değerli meslektaşlarım Tolga GÜLER ve Mehmet BALTACAN' a çok teşekkür ediyorum. Ayrıca, anket çalışmama değerli görüşleri ile katkı sağlayan Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan bağlama öğretmenlerine ve araştırmamın gözlem verilerini sağlamamda katkılarını esirgemeyen ve şahsımın da 13 yıl bağlama öğretmenliği yaptığı Sivas Muzaffer Sarısözen GSL idareci, öğretmen ve öğrencilerine, tez izleme komitemde yer alan tezimin içerik ve yöntemsel açıdan hazırlanma sürecinde katkılarını esirgemeyen Prof. ve Dr. Ömer BEYHAN Doç. Dr. Ezgi BABACAN hocalarıma teşekkürlerimi iletiyorum.

Ayrıca; manevi her türlü desteğini esirgemeyen sevgili eşim Satı YAYMAK' a ve araştırmam süresince zamanlarından çaldığım çocuklarım Zeynep Gülce, Beren ve Umut Kaan YAYMAK' a teşekkürlerimi sunuyorum.

Umut YAYMAK

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	III
İÇİNDEKİLER	IV
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU.....	VII
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	VIII
SİMGELER ve KISALTMALAR	IX
ÖZET	X
ABSTRACT	XI
1. GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	1
1.2 Araştırmanın Amacı.....	2
1.2.1 Alt Amaçlar.....	2
1.3 Araştırmanın Önemi.....	2
1.4 Varsayımlar.....	2
1.5 Sınırlılıklar.....	3
1.6 Tanımlar.....	3
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	4
2.1 Güzel Sanatlar Liseleri	4
2.2 Güzel Sanatlar Liselerinin Tarihçesi.....	4
2.3 Çalgı Eğitimi	6
2.4 Bağlama Eğitimi ve Öğretimi.....	7
2.4.1 Bağlama.....	7
2.4.2.Türkiye’de Bağlama Eğitimi.....	7
2.4.3 Geleneksel Usta- Çırak (Meşk) Yöntemi ile Bağlama Öğretimi.....	8
2.4.4 Cumhuriyet Döneminde Bağlama Eğitimi.....	8
2.4.5 Türkiye’de Bağlama Eğitimi Veren Kurumlar.....	9

2.5. Güzel Sanatlar Liselerinde Bağlama Eğitimi.....	11
2.6 Güzel Sanatlar Liseleri Bağlama Dersi Öğretim Programı.....	11
2.6.1 GSL' de Bağlama Dersi Öğretim Programının Uygulanması.....	12
3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	14
4 YÖNTEM.....	17
4.1 Araştırma Modeli.....	17
4.1.1. Nitel Bölüm.....	17
4.1.2 Nicel Bölüm.....	19
4.2 Araştırmanın Çalışma Grubu/ Katılımcılar.....	19
4.3 Veri Toplama Araç ve Teknikleri.....	21
4.4 Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi.....	22
5. BULGULAR ve YORUMLAR.....	24
5.1. Birinci Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....	24
5.1.1. GSL' de uygulanmış Öğretim Programları ve Müzik Derslerinin Programlarda Yer Alma Durumlarının Tespitine İlişkin Bulgular.....	24
5.2 İkinci Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....	28
5.2.1. 11. Sınıf Bağlama Dersi Öğretim Programında Yer Alan Psikomotor Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular.....	28
5.2.3. 11. Sınıf Öğrencilerinin Psikomotor Kazanımlara Ulaşma Düzeylerinin Tespitine Yönelik Öğretmen Görüşleri	29
5.3 Üçüncü Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....	51
5.3.1 12. Sınıf Bağlama Dersi Öğretim Programında Yer Alan Psikomotor Kazanımların Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Bulgular.....	51
5.3.2 Öğretim Programında Yer Alan Psikomotor Kazanımlara Ulaşma Durumlarının Tespitine Yönelik Öğretmen Görüşleri	52
5.4 Dördüncü Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....	57

5.4.1 11. Sınıf Bağlama Öğretim Programında Yer Alan Psikomotor Kazanımlara Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları.....	58
5.4.2. 12. Sınıf Öğrencilerinin Psikomotor Kazanımlara Ulaşma Durumlarının Tespitine İlişkin Gözlem Bulguları.....	65
5.5 Beşinci Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....	69
5.5.1. 11 ve 12. Sınıf Öğrencilerinde Psikomotor Kazanımlara Ulaşılma Durumlarının Tespitine İlişkin Görüşme Bulguları.....	69
6. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER	86
6.1 Sonuç.....	86
6.1.1 Birinci Alt Amaca İlişkin Sonuçlar.....	86
6.1.2 İkinci Alt Amaca İlişkin Sonuçlar.....	87
6.1.3 Üçüncü Alt Amaca İlişkin Sonuçlar.....	88
6.1.4 Dördüncü Alt Amaca İlişkin Sonuçlar.....	88
6.1.5 Beşinci Alt Amaca İlişkin Sonuçlar.....	89
6.2. Öneriler.....	91
KAYNAKÇA.....	92
EKLER.....	96

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Güzel Sanatlar Liselerinde 11 ve 12. Sınıf Öğrencilerinin Bağlama Eğitimi Öğretim Programının İncelenmesi başlıklı tez çalışmamın toplam **95** sayfalık kısmına ilişkin, 1/02/2022 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **% 11** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Umut
YAYMAK
01.02.2022

Prof. Z.Seçkin GÖKBUDAK

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

01.02.2022

SİMGELER ve KISALTMALAR

GSL : Güzel Sanatlar Lisesi

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

TDK : Türk Dil Kurumu

THM: Türk Halk Müziği

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu

AGSL: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

MİOY: Müziksel İşitme Okuma ve Yazma

BMKE: Batı Müziği Koro Eğitimi

GSLS: Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

THMTU: Türk Halk Müziği Teori ve Uygulama

KDÖP: Kaval Dersi Öğretim Programı

BMTU : Batı Müziği Teori Uygulama

Ss : Standart Sapma

F : Frekans

m : Minimum

M : Maksimum

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Doktora Tezi

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE 11 ve 12. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BAĞLAMA EĞİTİMİ ÖĞRETİM PROGRAMININ İNCELENMESİ

Umut YAYMAK

Bu araştırma, Güzel Sanatlar Liseleri 11 ve 12. sınıf bağlama dersi öğretim programının incelenmesine yönelik yapılan çalışmaları içermektedir. Araştırma, GSL 11. ve 12. sınıf öğrencilerinin, bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşma düzeyinin hangi seviyede olduğunun ortaya çıkarılması ve kazanımların işlevselliği ve kullanılabilirliğinin hangi düzeyde olduğunun tespit edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu kapsamda ilk olarak GSL okullarında kurulduğu günden bugüne yayınlanan öğretim programlarının neler olduğu ve müzik alanına ilişkin derslerin bu öğretim programlarında yer alma durumlarının hangi düzeyde olduğunun tespiti yapılmıştır. Araştırmanın sonraki aşamasında ise 11. ve 12. Sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımların işlevselliği ve kullanılabilirliğinin hangi düzeyde olduğunun tespit edilmesi amacı ile öğrenci ve öğretmenlere yönelik anket, gözlem ve görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Çeşitli veri toplama tekniklerinin kullanıldığı çalışmada ilk olarak konuya ilişkin kaynaklar taranmış ve gerekli verileri elde etmek amacıyla üç çalışma grubu oluşturulmuştur, Buna göre araştırmanın birinci çalışma grubunu, Türkiye'nin farklı bölgelerinde yer alan anket çalışmasına katılan GSL kurumlarında görevli 40 bağlama öğretmeni, ikinci çalışma grubunu, bağlama dersi öğretim programında yer alan kazanımlara yönelik gözlemlerin gerçekleştirildiği Sivas Muzaffer SARISÖZEN GSL 11. ve 12. sınıf öğrencileri, araştırmanın üçüncü çalışma grubunu ise anketlerde yer alan kazanım sorularına derinlemesine cevaplar alınabilmesine yönelik görüşmelerin yapıldığı 20 bağlama öğretmeni oluşturmaktadır. Çeşitli veri toplama teknikleri kullanılarak elde edilen verilere yönelik derinlemesine analizler yapılmış ve ulaşılan sonuçlar tablolara dönüştürülerek yorumlanmıştır. Bu çalışmada, gerek öğretmen görüşleri gerekse öğrenci gözlemlerinden elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucunda GSL 11. Sınıf öğrencilerinde bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara yeterli düzeyde ulaşıldığı, 12. Sınıf öğrencilerinde ise öğretim programında yer alan "Yöresel tavırlar" konusuna ilişkin psikomotor kazanımlara istenilen düzeyde ulaşılamadığı tespit edilmiştir. Buradan hareketle, GSL 11. Sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlar gerek işlevsellik gerekse kullanılabilirlik açısından yeterli düzeyde olduğu buna karşın 12. Sınıf öğretim programında yer alan psikomotor kazanımların istenilen düzeye sahip olmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; GSL 12. Sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan kazanımlarda istenilen düzeye ulaşabilmek ve programda yer alan kazanımların etkililiği, verimliliği ve kapsayıcılığının artırılması için programa ait kazanımların tekrar gözden geçirilmesinin gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bağlama Eğitimi, Öğretim Programı, Güzel Sanatlar Liseleri

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences

Department of Fine Arts Education
Music Education Program
Doctoral Thesis

INVESTIGATION OF THE BAGLAMA EDUCATION CURRICULUM OF THE 11TH AND 12TH GRADE STUDENTS IN FINE ARTS HIGHS SCHOOLS

Umut YAYMAK

This research includes studies on the examination of the 11th and 12th grade baglama course curriculum of Fine Arts High Schools. The research was prepared in order to reveal the level of achievement of the psychomotor achievements of the 11th and 12th grade GSL students in the baglama curriculum, and to determine the level of functionality and usability of the acquisitions. In the first stage of the research, the resources related to the subject were scanned and three working groups were formed in order to reach the neceStandart Sapmaary data.

The first study group of 40 baglama teachers working in GSL who participated in the survey study of the research, the second study group of Sivas Muzaffer SARISÖZEN GSL 11 and 12th grade baglama students, where the observations were made, and 20 baglama teachers working in GSL schools in different regions of Turkey, where the interviews were conducted, were the third study group of the research. has been determined. In-depth analyzes were made on the data obtained by using various data collection techniques and the results were interpreted in tables. In this study, GSL 11 was the result of evaluating data from both teacher opinions and student observations. The attainment of psychomotor attainments in the binding course teaching program in graders is adequately achieved, 12. It has been found that psychomotor gains related to "local attitudes" in the school program have not been achieved at the desired level. Move here, GSL 11. Psychomotor gains in the classroom binding course teaching program are sufficient for functionality and availability, but 12. Psychomotor attainments in the classroom teaching program were found not to have the desired level. As a result; GSL 12. The need to revisit the achievements of the program in order to achieve the desired level of achievements in the classroom binding course teaching program and to improve the effectiveness, efficiency and inclusiveness of the achievements included in the program.

Keywords: Baglama Education, Curriculum, Fine Arts High Schools

BÖLÜM 1

1.GİRİŞ

Bu bölümde; araştırmanın problem durumu, amaç, önem, varsayımlar, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Bağlama,“ Kopuzun Anadolu’da devamı olan ve özengen müzik eğitiminde sıklıkla tercih edilen, temsil ettiği tür olan Türk Halk Müziği’ nin (THM) temel çalgısı olmakla birlikte farklı müzik tarzlarında da renk çalgısı olarak yer verilen mazisi binlerce yıl öncesine dayalı; inanç, kültür ve tarih derinliği bulunan çalgı aletidir” (MEB, 2016 s,3). Geleneksel çalgımız olan bağlamanın tellerinden çıkan ezgilerini ve Türk müzik geleneğine ait değerlerin öğretilmesine ilişkin eğitimlerin çağa uygun teknikler kullanılarak gelecek nesillere doğru bir şekilde aktarılması, kültürel mirası ileriye taşıma bağlamında oldukça önem taşımaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığının (MEB), “ 10. Kalkınma Planının Öncelikli Dönüşüm Programları” çalışması kapsamında öğrenci, öğretmen, veli ve sivil toplum kuruluşlarının görüş ve önerileri ile 2016 yılı 44 sayılı karar doğrultusunda Güzel Sanatlar Lisesi (GSL) kurumlarına yönelik müfredat değişikliği yapılmıştır. İlgili müfredat kapsamında, bağlama dersi 10. 11. ve 12. sınıflarda mecburi ders olarak okutulmaya başlanmıştır. Programla birlikte genel müzik bölümüne ek olarak, Türk Halk Müziği (THM) ve Türk Sanat Müziği (TSM) alanlarında bölümler açılmış, Türk Halk Müziği Teori ve Uygulama (THMTU), Türk Halk Müziği Koro (THMTU), Türk Sanat Müziği Teori ve Uygulaması (TSMTU), Türk Sanat Müziği Koro (TSMK) derslerine genel müzik programında yer verilmiştir. Müzik Biçimleri, Çalgı Bakım Onarım dersleri programdan çıkarılan dersler olup piyano dersi 12. sınıflarda seçmeli ders kapsamına alınmıştır.

Geleneksel kültürün en önemli simgelerinden olan bağlama çalgısına yönelik eğitimlerin 11 ve 12. sınıflarda zorunlu ders olarak verilmesi, temsilcisi olduğu THM türünün tanınması, gelecek kuşaklara aktarılması açısından oldukça önemlidir. Buna karşılık; 11 ve 12. sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara öğrencilerde ulaşımla düzeyinin hangi seviyede olduğu, kazanımların ne derecede işlevsel ve kullanılabilir olduğunun ortaya çıkarılması ve bağlama öğretmenlerinin öğretim programında yer alan kazanımlara ulaşmada karşılaştıkları güçlüklerin neler olduğu, çözüme kavuşturulacak en önemli sorunlardır. Buradan hareketle; “ Güzel Sanatlar Liselerinde 11 ve 12. Sınıf Öğrencilerinin Bağlama Eğitimi Öğretim Programının İncelenmesi” araştırmanın problem konusu olarak belirlenmiştir.

1.2 Araştırmanın Amacı

Araştırmada; GSL 11. ve 12. sınıf bağlama öğrencilerinin, bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşma yeterliliklerinin hangi düzeyde olduğunun tespit edilmesi ve kazanımların işlevselliği ve kullanılabilirliğinin hangi seviyede olduğunun ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır.

1.2.1 Alt amaçlar

- Geçmişten Günümüze GSL' de Uygulanmış Öğretim Programları Nelerdir? Müzik Alanına İlişkin Derslerin Programlarda Yer Alma Durumları Ne Düzeydedir?
- 11. Sınıf Bağlama Öğrencilerinde Psikomotor (Devinimsel) Kazanımlara Ulaşılma Durumları Öğretmen Görüşlerine Göre Hangi Düzeydedir?
- 12. Sınıf Bağlama Öğrencilerinde Psikomotor Kazanımlara Ulaşılma Durumları Öğretmen Görüşlerine Göre Hangi Düzeydedir?
- Psikomotor Kazanımlara 11 ve 12. Sınıf Bağlama Öğrencilerine Uygulanan Gözlemler İle Ulaşılma Durumu Hangi Düzeydedir?
- 11 ve 12. Sınıf Bağlama Dersi Öğretim Programında Bulunan Psikomotor Kazanımlara Katılımcı Görüşmeleri İle Ulaşılma Durumları Hangi Düzeydedir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma;

- GSL 11 ve 12. sınıf öğrencilerinin bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşma durumlarının yeterliliğini tespit etmesi,
- Kazanımlara ulaşmada aksayan yönlerle ilişkin öneriler sunması ve gelecekte bu alanda yapılacak araştırma ve program geliştirme çalışmalarına katkı sunması bakımından önem arz etmektedir.

1.4. Varsayımlar

Bu araştırmada,

- Verilerin toplanmasında katılımcıların objektif değerlendirme yaptıkları
- Bağlama öğretmenlerinin GSL 11. ve 12. Sınıf bağlama ders kitabını aktif olarak kullandıkları varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırmada kullanılan;

- Anketler; Türkiye'nin farklı illerinde eğitim veren GSL okullarında bağlama dersini yürütmekte olan 40 bağlama öğretmeni ile
- Anket soruları, MEB'in 29.06.2016 Tarihli 44 sayılı 11 ve 12. sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan 52 Psikomotor (Devinimsel) kazanım ile
- Gözlemler; Sivas Muzaffer SARISÖZEN GSL 11 ve 12. sınıf öğrencilerine 2020-2021 Eğitim- Öğretim yılı 1. Dönem kazanımlarına yönelik 11. Sınıfta 10, 12. Sınıfta 5 haftalık süreçte gerçekleştirilen gözlemler ile
- Görüşmeler; Türkiye'nin farklı illerinde yer alan GSL okullarında görevli gönüllü olarak görüşme yapmayı kabul eden 20 bağlama öğretmeni ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Öğretim Programı: “ Okul veya herhangi bir ortamda kişiye kazandırılması planlanan bir dersin öğretimiyle ilgili tüm faaliyetleri kapsayan yaşantılar mekanizmasıdır.” (Demirel, 2003: 6)

Tavır: Bir sanatçının, bir bölgenin, bir cemiyetin kendine özgü düşünce, seziş, anlayış ve anlatış özelliği: söyleyiş şekli; üslup’’(Özbek, 1998: 178-179).

Türk Halk Müziği: Çalgıları, çalış ve söyleyiş tavırları, türleri, biçimleri ve geniş dağarcığıyla milli nitelikleri yapısında barındıran, halk biliminin diğer dallarıyla iç içe oluşan, yerel müziklerin bir araya gelmesiyle oluştuğu bir müzik türüdür” (Coşkun, 1984; 4).

BÖLÜM 2

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırmanın problemine bağlı olarak yapılan özgül literatür taraması kapsamında geçmişten günümüze Türkiye de bağlama eğitiminin tarihi gelişimi, Güzel Sanatlar Liseleri ve bu kurumlarda verilen bağlama eğitimine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

2.1. Güzel Sanatlar Liseleri

Güzel Sanatlar Liseleri (GSL); müziksel çalma, dinleme ve söyleme becerisi elde etme, müziği kavrama, müzik belleği oluşturma ve mesleki müzik eğitime zemin oluşturma amacı ile örgün eğitim kapsamında hizmet veren kuruluşlardır. GSL kurumları MEB'e göre; " Milli eğitimin genel ve özel hedeflerine ilaveten öğrencilerin güzel sanatlar alanında ilgi, talep ve kabiliyetleri yönünde temel bilgi ve beceriler edinmelerine yönelik eğitim-öğretim görmeleri ve alanlarında başarılı bireyler olarak gelişmelerini sağlayan okullar" (Resmi Gazete, 1999) olarak tanımlanmaktadır.

Ülkemizdeki müzik yaşantısının geleneksel ve modern anlamda ele alınıp bireylerin bu doğrultuda yönlendirilip geliştirilmesin de görev alacak kişileri yetiştirmede etkin rol alan GSL kurumları, gerek yurt içinde gerekse uluslararası alanlarda düzenlenen yarışma, festival ve çeşitli sanat etkinliklerinde ülkemizi en iyi şekilde temsil etmektedir. Temelinde özengen fakat mesleki doğrultuda eğitim veren GSL okulları, yükseköğretim kurumlarına bağlı müzik eğitimi, müzik teknolojisi, müzik bilimleri ve konservatuarların ilgili lisans programlarına öğrenci hazırlama görevini de yerine getirmektedir.

2.2. Güzel Sanatlar Liseleri'nin Tarihçesi

Cumhuriyetin ilk yılları ülkenin değişim ve gelişimine yönelik çalışmaların yoğun bir şekilde gerçekleştirildiği bir dönemdir. Özellikle sanat ve sanatın en önemli ifadelerinden olan müzik alanına yönelik yapılan çalışmalar bunlardan bazılarıdır. Cumhuriyetin ilk müzik eğitimi kurumu olarak bilinen Musiki Muallim Mektebi, ortaöğretim düzeyinden başlayarak gerçekleştirdiği eğitimler ile uzun yıllar ülkemizin müzik öğretmeni ihtiyacını karşılamaya çalışmıştır. Fakat zamanla kurumun yapısında yaşanan değişiklikler ile ortaöğretim düzeyinde verilen eğitimler lisans seviyesinde verilmeye başlamıştır. Bu durum, orta öğretimde müzik alanına yönelik öğrenci yetiştirmede birtakım sorunların oluşmasına ve lisans düzeyinde eğitim gören müzik alanı öğrencilerinde çeşitli donanımsal eksiklerin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

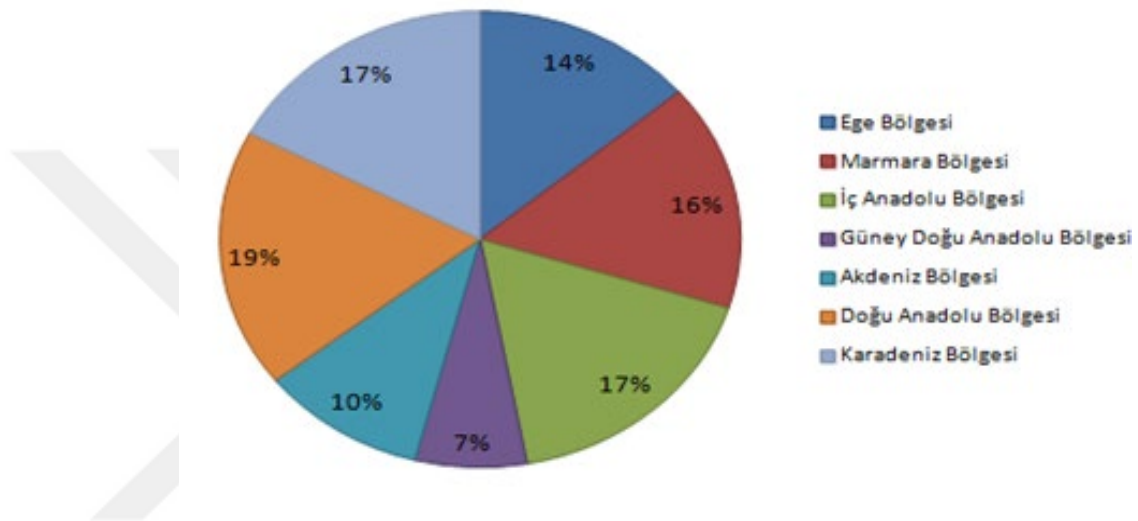
Kurumda oluşan bu eksiklikleri gidermek ve müzik eğitimini daha çağdaş temellere oturtmak amacı ile GSL okullarının kurulması kararı alınmıştır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 33. Maddesinde GSL okullarının kuruluş amacı “ Güzel sanatlar alanında özel beceri ve yetenekleri olan çocukları erken dönemlerden başlayarak yetiştirmek üzere ilköğretim ve orta öğretim seviyesinde ayrı okullar açılabilir ya da yetiştirme önlemleri alınabilir” şeklinde ifade edilmektedir (Mevzuat.gov.tr). GSL kurumları, geçmişten günümüze ülkemiz sanat ve sanat eğitimi hayatına yetenekli gençleri kazandırmaya ve gençlerimizin sanat alanında kendilerini geliştirmelerinde üstlendiği rehberlik görevini yurdun büyük bölümünde icra etmeye devam etmektedir. Ülkemizin çeşitli dönemlerinde değişen siyasi iradeler, iş ve işleyiş yönünden zayıflayan kurum ve kuruluşlarını çeşitli toplumsal ve kültürel gelişimler ışığında daha dinamik hale getirmek adına çeşitli yasal düzenlemeler yapmışlardır. GSL okullarındaki iş ve işleyişlerin düzenlenmesine yönelik MEB tarafından çeşitli zamanlarda yönetmelikler yayınlanmıştır. Yayınlanan bu yönetmelikler kronolojik olarak şu şekilde sıralanmaktadır;

- 21.09.1990'a 20642 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, Millî Eğitim Bakanlığı Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri (AGSL) Yönetmeliği
- 20.06.1993 tarihli ve 21613 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, AGSL Yönetmeliği
- 20.08.1999'a 23792 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, Millî Eğitim Bakanlığı GSL Yönetmeliği.
- 16.12.2006'ya 26378 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, Millî Eğitim Bakanlığı AGSL Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- 19.06.2007'ye 26557 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, Milli Eğitim Bakanlığı AGSL Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- 2008 yılına kadar “ Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ” adı altında eğitim veren kurum, MEB'in 04.12.2008 tarih ve 2008/81 sayılı “Ortaöğretimde Okul Çeşitliliğinin Azaltılması” konulu genelgesi ile“ Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri” adı altında birleştirmiştir.
- MEB'in yeniden yapılandırılması sürecinde, eğitim yapısının geliştirilmesi ve modern standartlara ulaştırılmasına yönelik Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün (OGM) 14.06.2013'e 83203306/20 1380 sayılı yazısı ile Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'nin “Spor Lisesi” ve “Güzel Sanatlar Lisesi” olarak ayrılmasına karar verilmiştir.

- OGM' ye bağlı GSL kurumları MEB'in 25.09.2018 Tarih 69543144 /105.01/17410786 sayılı yazısı ile Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlanmış olup meslek lisesi statüsü kazanmıştır.

2021 yılı verilerine göre ülkemizde MEB' bağlı 92 GSL okulu faaliyet göstermekte olup, Ardahan, Artvin, Bayburt, Bilecik, Gümüşhane illeri dışında diğer tüm illerde GSL okulları hizmet vermektedir. MEB'e bağlı eğitim veren GSL kurumlarına ait liste EK-5' te verilmiştir.

Tablo 2.1. GSL Okullarının Bölgelere Göre Dağılım Oranları

Tabloya ilişkin veriler incelendiğinde, GSL okullarının % 19'luk oran ile en fazla Doğu Anadolu, % 7 ile en az Güney Doğu Anadolu Bölgesinde yer aldığı görülmektedir.

2.3. Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, belli bir kazanım ve program kapsamında öğrencilere belli bir çalgıdaki teknik davranışları ve müzikal unsurları kazandırmadaki süreci kapsar” (MEB, 2016, s,1). Çalgı eğitimine yönelik tanımlamalar çeşitli kaynaklarda şu şekilde ifade edilmektedir. “ Bir çalgının icra edilmesinde kullanılan yöntemler bütünüdür. Bireye yönelik gerçekleştirilen çalgı öğretiminde, çalgıyı doğru bir teknikle icra etme, çalışma süresini verimi arttıracak şekilde düzenleme, ait olduğu farklı müzik kültürlerini çalgısı ile en üst düzeyde kavratma ve müzikal kabiliyetlerini yükseltmeye müteveccih çalışmalar çalgı eğitiminin en önemli amaçlarıdır”(Parasız, 2009,s. 4). Çalgı eğitiminde amaç; bireyde var olan yeteneğin belirli disiplinlerle oluşturulmuş bilimsel yöntemler aracılığıyla geliştirilerek çalgısında hedeflenen amaçlara yönelik davranış değişikliği oluşturmaktır.

Bu amaçla, mesleki eğitime hazırlığın en önemli kurumsal yapılarından birisi olan GSL kurumlarında genel kültür ve alan eğitimine yönelik dersler yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda belirli metodik yöntemler uygulanarak gerçekleştirilmektedir.

GSL okullarında eğitimi verilen çalgılardan biriside geleneksel müziğimizin en önemli ifade aracı olan bağlama çalgısının öğretimine yönelik verilen ‘Bağlama Eğitimi’dir.

2.4. Bağlama Eğitimi ve Öğretimi

2.4.1. Bağlama

Bağlama; “Anadolu insanının kültürel birikimini, inancını, duygularını, düşüncelerini yalın, samimi ve etkili yönleri ile yapısında barındıran, aktaran temel halk çalgısıdır” (Parlak, 2000, s.1). Duyguya göre; “ Armudi gövde yapısına sahip, ağaçtan oyularak veya ince dilimlenmiş ağaçların birbirine yapıştırılmasıyla üretilen, gövdeye göre en az bir veya iki kat uzunluğunda sapı bulunan, telli, el veya mızrapla icra edilen temel halk çalgısıdır (2014, s. 66). Bağlama, geçmişten günümüze usta-çırak yöntemi ile gerek farklı çalış biçimleri gerekse yapısında gerçekleşen değişim ve gelişimlerle ülkemizde en geniş kullanım alanına sahip geleneksel bir çalgı olmuştur. Öyle ki, ülkemizde çeşitli bölgelerle özdeşleşmiş çalgılarla birlikte kullanılan bağlama sadece belirli bir bölgenin çalgısı olmamış kimi zaman Akdeniz’de teke havalarına, Orta Anadolu’da bozlaklara, Karadeniz’de horonlara, Güney Doğu da hoyratlara kimi zamanda farklı kültüre ait ezgilerde kendine yer bulmuştur.

İnsanoğlu, tarih boyunca çeşitli zamanlarda, siyasi, sosyal, ekonomik ve toplumsal olaylardan olumlu veya olumsuz olarak etkilenmiş ve içinde bulunduğu duygu dünyasını aktarmada bağlama çalgısını bir ifade aracı olarak kullanmıştır. Böylece bağlama, geçmişten günümüze insanoğlu ile hayat bulmuş ve çağlar boyunca oluşmuş ve gelişimini sürdürmeye devam eden kültürün, gelecek kuşaklara aktarımında önemli bir taşıyıcısı olmuştur.

2.4.2. Türkiye’de bağlama eğitimi

Anadolu kültür geleneğinin en önemli figürlerinden olan bağlama çalgısına yönelik gerçekleştirilen eğitim, ülkemizde en yoğun şekilde sürdürülen eğitim alanıdır. Bunda en önemli neden hiç kuşkusuz bağlama çalgısının Anadolu insanı tarafından sevilen, bilinen ve kabullenilen bir çalgı olmasıdır. Türkiye de bağlama öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklere bakıldığında geçmişte meşk sistemi diğer adıyla usta-çırak yöntemi olarak bilinen geleneksel yöntemlerden yararlanılmıştır.

Cumhuriyetle birlikte yeniden yapılanma sürecinde ülkemizde amatör düzeyde eğitim veren çeşitli kurum, kuruluş ve dernekler açılmış ve günümüzde bağlama öğretimine yönelik çalışmalar yoğun bir şekilde sürdürülmeye devam etmektedir.

2.4.3. Geleneksel usta- çırak (meşk) yöntemi ile bağlama eğitimi

THM ve onun en önemli ifade aracı olan bağlama öğretiminde uzun yıllar meşk yönteminden faydalanılmış ve kulaktan kulağa aktarılan bilgi ve birikimlere bu metotlarla ulaşılmıştır. Demirgen ve Sazak' a göre meşk yöntemi "...bir ustanın musiki parçasını tek başına örnekleme yaparak çalması ve okuması suretiyle öğrenciye öğretilme ve öğrenci tarafından öğrenilmesi " (2013, s. 30) şeklinde ifade edilmiştir. Meşk yönteminin günümüzde âşıklık geleneği içerisinde süren bir etkileşim olduğu ve bu uygulama ile bağlama çalmayı öğrenen kişinin ayrıca âşık olarak da söz söyleme kabiliyetini kazanıp geliştirdiği bilinmektedir (Elçi, 1997).

Bu verilerden hareketle; ülkemizde çalgı eğitimi ve bunun paralelinde bağlama eğitimi Osmanlı döneminden ilk konservatuvarın kurulduğu zamana kadar Usta-çırak ilişkisi (Meşk) yöntemi ile gerçekleştirildiği görülmüştür. Her ne kadar günümüzde bağlama eğitimi çeşitli teknolojik gelişmelerle ortaya çıkan görsel, işitsel ve yazılı kaynaklar ile gerçekleştirilmiş olsa da, bazı mesleki eğitim kurumları ve özel kurs alanlarında Meşk (usta-çırak) yöntemi çeşitli nedenlerden dolayı kullanılmaya devam etmektedir.

2.4.4. Cumhuriyet döneminde bağlama eğitimi

Türkiye'de bağlama çalgısına yönelik gerçekleştirilen eğitimler, Cumhuriyet dönemine kadar usta-çırak yöntemi kullanılarak aktarılmış ve bilgiler yazılı kaynaklar yerine babadan oğula, dededen toruna, kulaktan kulağa anlayışı ile aktarılmıştır. Yöntem her ne kadar geleneğin yaşatılması kuşaktan kuşağa aktarılmasında faydalı bir aktarım aracı olarak bir dönem kullanılmış olsa da mevcut bilgilerin uluslararası eğitim anlayışına adaptasyonunda yaşanan problemler ve bilimsellikten uzak yapısı ile çağın müzikal gereksinimlerine ayak uydurma noktasında yeterli olmadığı görülmektedir. Cumhuriyetin ilanı ile birlikte toplumsal alanda yapılan köklü değişikliklerden, Güzel Sanatlar ve onun önemli kolu olan müzik eğitimi de etkilenmiştir. Bu kapsamda müzik eğitimi vermek üzere yeni kurum, dernek ve cemiyetlerin açılmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır.

1920’li yıllarda, THM alanında genellikle teorik çalışmaların (derleme, kitap, dergi vb.) yapıldığı fakat türün en önemli temel çalgısı olan bağlama eğitimine yönelik sistemli çalışmaların yapılmadığı görülmüştür. O dönemde bağlama öğretimi bir yandan usta çırak yöntemi ile verilirken diğer yandan sistemsel çalışmalara ilişkin arayışlar tüm hızıyla devam etmiştir. Bu kapsamda bağlama eğitiminde kurumsallaşma çalışmalarına yönelik ilk çalışmalar 1940 yılında Muzaffer SARISÖZEN tarafından “Yurttan Sesler Topluluğu”nun kurulması ile başlatılmış olup böylelikle THM ve onun önemli bileşeni olan bağlama çalgısına yönelik eğitimler daha kurumsal ve sistemli bir şekilde verilmeye başlanmıştır. Özellikle o dönemlerde küçük bölgelere hapsolmuş bağlama ve bağlamayı icra eden insanlar bir topluluk etrafında birleştirilmiş ve bağlama kurumsal bir kimlik kazanma yolunda ilerlemeye başlamıştır. Bağlama alanında yaşanan bu gelişme, toplu çalma ve tavırlı çalma geleneğini bir düzlemde birleştirmiş ve bağlama eğitimine yönelik sistemli çalışmalarında başlangıcı olmuştur. Bağlama öğretimine yönelik kurumsallaşmanın ilk adımı olan bu çalışmalar sonraları belediyelere ait konservatuarlar, musiki cemiyet ve dernekler, halk eğitim merkezleri ve cem evleri gibi kurumlarda yaygınlaşmıştır.

2.4.5. Türkiye de bağlama eğitimi veren kurumlar

Bağlama çalgısı, hem yapısal olarak hem de öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler bakımından zaman içerisinde önemli değişim ve gelişimler yaşamıştır. Ülkemizde uzun yıllar bağlama öğretiminde Meşk (Usta-çırak) yöntemi en çok kullanılan yaklaşım olurken, 1970’li yıllarda ilk TMDK’ nın açılması ile müzik eğitimi ve onun paralelinde bağlama eğitiminde büyük değişimler yaşanmıştır. Günümüzde bağlama eğitimi belirli programlar dâhilinde örgün ve yaygın eğitim kurumlarında verilmeye devam etmektedir.

Bağlama eğitimi verilen örgün eğitim kurumları

Örgün Eğitim Kurumları “ aynı seviyede olan belli yaş gurubundaki bireylere, okul çatısı altında belirli bir program dâhilinde düzenli olarak verilen eğitimidir (Milli Eğitim İstatistikleri, 2019). Örgün eğitim kurumları okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kademelerinden oluşmakta olup bağlama çalgısına yönelik eğitimler en erken ilköğretim kademesinde yani ortaokul düzeyinde verilmektedir. Türkiye de bazı konservatuarların ortaokul bölümlerinde bağlama eğitimine verilmekte olup bu kurumlarda başlayan eğitimler, belirli plan ve programlarla lise ve yükseköğretim düzeyinde devam etmektedir. Ülkemizde bağlama eğitimi verilen örgün eğitim kurumları şunlardır;

- Türk Müziği Devlet Konservatuarları (TMDK),
- Devlet Konservatuarları,
- Güzel Sanatlar Fakülteleri (GSF)
- Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümleri,
- Güzel Sanatlar Liseleri.

Yüksek öğretime bağlı TMDK, Devlet Konservatuvarı, GSF, Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümlerinde verilen eğitimler mesleki müzik eğitimi kapsamına girmektedir. Yüksek öğretim kurumlarında gerçekleştirilen ilk bağlama eğitimi, 1973 yılında Müzik öğretmeni yetiştiren Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü programında yer verilmiştir. 1975 yılında İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı TMDK' nın kurulması ve takibinde Gaziantep ve İzmir illerinde açılan konservatuarlar ile bağlama öğretiminde akademik anlamda önemli gelişmeler yaşanmıştır. Öyle ki; 2016 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi TMDK bünyesinde açılan Müzik ve Bale Ortaokulu, bağlama alanında ortaokul düzeyinde mesleki eğitim verilen ülkedeki tek kurum olma özelliğini taşımaktadır.

Bu verilerden hareketle, Türkiye'de bağlama eğitiminin yükseköğretime bağlı konservatuarlar öncülüğünde ortaokul düzeyinde gerçekleştiriliyor olması, öğrencilerin belirli bir plan ve programlarla bağlama eğitimine erken dönemlerde ulaşmaları açısından önemli bir gelişme olarak yorumlanabilir.

Bağlama eğitimi verilen yaygın eğitim kurumları

Yaygın Eğitim Kurumları; “ örgün eğitim programlarında hiç yer almamış veya bu kademelerden ayrılmış kişilere ilgi, istek ve kabiliyetleri yönünde ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmelerini sağlayıcı nitelikte belirli süre ve düzeylerde eğitim-öğretim hizmeti sağlayan kurumlardır (Resmi Gazete, 27649). Bu kurumlar faaliyetlerini buldukları ilin yerel yönetimleri veya çeşitli devlet kurumlarına bağlı il müdürlüklerinin denetimi altında yürütmektedirler. Ülkemizde bağlama eğitimi verilen yaygın eğitim kurumları şunlardır:

- Belediyelere Bağlı Kültür Merkezleri,
- Halk Eğitim Merkezleri,
- Belediye Konservatuarları,
- Özel Müzik Kursları,
- Çeşitli Dernekler, Cem Evleri vb. kuruluşlar.

Özengen bir anlayış ile eğitim veren bu kurumlar, müziğe karşı amatör düzeyde ilgisi olan toplumun her kesiminden insanlara hizmet vermektedir. Bu bağlamda resmi makamlarca açılan kurs türü etkinliklerle faaliyetlerini gerçekleştiren kurumlar belirlemiş oldukları hedeflere ulaşmak gayesi ile belirli bir plan ve program çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedirler. Türkiye genelinde yaygın eğitim kurumları aracılığıyla yürütülen bağlama eğitimleri büyük oranda MEB'e bağlı halk eğitim merkezleri tarafından yürütülmekte olup kurslara ilişkin iş ve işlemler kurumun sorumluluğunda yürütülmektedir. Türkiye de gerek öğrenci sayısının yoğunluğu, gerekse uyguladıkları programlar açısından mesleki eğitime yönelik en kapsamlı bağlama eğitiminin verildiği kurumlar GSL okullarıdır.

2.5. Güzel Sanatlar Liselerinde bağlama eğitimi

GSL kurumları, öğrenci, öğretmen ve okul sayısı bakımından örgün eğitim kapsamında mesleki müzik eğitiminin verildiği en büyük yapıdır. GSL' de verilen bağlama eğitiminin, öğrencilerin gerek kültürümüze ait değerlere ilişkin farkında lığını artırmak gerekse müzik anlayışı ve müzik bilinçlerinin şekillenmesine katkıda bulunmak gibi çeşitli işlevleri vardır. Bu kurumlarda bağlama eğitimi alan öğrenciler çalgıya ait teknik becerileri en iyi şekilde öğrenerek kendini daha rahat ifade etme özgürlüğüne sahip olmaktadır. GSL okullarında bağlamanın her yönünü tanıyabilen, karşılaştığı her türlü eseri çalabilen, geleneksel değerlerimizden hareketle ürettiği yapıları çevresine tanıtabilen, ulusal müzikleri tanıyarak geleneksel müziğiyle harmanlayan gençler yetiştirmek hedeflenmektedir.

2.6. Güzel Sanatlar Liseleri bağlama dersi öğretim programı

GSL okullarında uygulanan bağlama eğitimi bağlama dersi kapsamında ele alınmaktadır. Talim ve Terbiye Kurulunun 29/06/2016 tarihli ve 44 sayılı kararıyla 2016-2017 yılından başlamak üzere 11 ve 12. sınıflarda uygulanmakta olan bağlama dersi öğretim programı ile öğrencilerde ulaşılması istenen amaçlar;

- Bağlama icrasında temel davranış ve becerileri kavraması ve uygulaması,
- Bağlamada teknik ve müzikal anlamda ilerlemede sorumluluk bilinci kazanması,
- Bağlama ve THM ile ilgili eserlerden bir dağarcık oluşturması,
- Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmesi,
- Zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanması,
- Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmesi amaçlanmıştır.

Bağlama öğretim programı ile öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler;

- Sağ ve sol ele yönelik uyum becerisi
- Temiz ve doğru ses elde etme

- Farklı yörelere ait mızrap vuruşlarını uygulama
- Yorumlama (icra)
- Sahne ve performans becerisi kazanma
- Bilgi ve iletişim araçlarını kullanma
- Problem çözme yetisine sahip bireyler olarak yetiştirmeleri” şeklinde ifade edilmiştir (MEB, 2016, s.).

2.6.1. GSL’ de bağlama dersi öğretim programının uygulanması

GSL bağlama dersi öğretim programında, hedeflenen kazanımlara ulaşmak ve geleneksel müziğimizin önemli bir ifade aracı olan bağlama çalgısının en iyi şekilde öğretilmesi adına uyulması gereken kurallar şu şekilde ifade edilmiştir;

- THM türünün temel çalgılarından bağlama çalgısının öğretiminde, dersin işlenişine yönelik kullanılacak kaynaklar çeşitli olmalıdır.
- Özellikle kazanımlarda yer alan yöresel tavır, üslup, okuyuş ve teorik bilgilerin öğretiminde farklı kaynaklardan yararlanılması, eserlere ait notaların dışında farklı ses ve görüntülerin kullanılması önemlidir.
- Halk müziğimizin oluşumunda önemli yeri olan “Ozanlık Geleneği” ve günümüzde devamı olan “Âşıklık Geleneği” ne ilişkin bilgilerin öğretilmesi, geleneksel müziğimizin tanınması ve hangi süreçlerden geçerek günümüze ulaştığının öğretilmesi adına önemlidir.
- Bağlamada yörelere ait tezene tavırlarının öğretiminde yerel sanatçıların izlenmesi ve yaşayış biçimleri hakkında bilgiler verilmelidir.
- Müziğin manevi, kültürel ve evrensel değerleri aktarmada önemli bir yere sahip olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin toplum içerisinde uyması gereken örf, adet ve geleneklerini kavrayabilmesi ve bu değerleri günlük hayatına uygulayabilmesi adına değerler eğitimini anlatan repertuara bağlama eğitimi içerisinde yer verilmesi ayrıca önem arz etmektedir.

GSL 11 ve 12. sınıf bağlama dersi öğretim programında ünite temelli yaklaşım esas alınmış olup programın işlenişine ilişkin ünite ve süreler Tablo 2’de belirtilmiştir

Tablo 2.2 11 ve 12. Sınıf Bağlama Dersi Öğretim Programında Yer Alan Ünite ve Sürelerin Dağılımı

11. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Bağlamadaki Arızalı Sesler	28	14	38,8
Sekiz Birimli Usuller ve Tezene Vuruşları	57	22	61,2
Toplam	85	36	100

12. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Teke Tavrı Çalışmaları	9	18	50
Zeybek Tavrı Çalışmaları	9	18	50
Toplam	18	36	100

Kaynak: (11 ve 12. Sınıf Bağlama Dersi Öğretim Programı. Ankara. MEB, 2016).

Tabloda, 11 ve 12. sınıflarda bağlama dersi öğretim programında yer alan ünitelerin öğretim sürelerine ilişkin sayısal veriler yer almaktadır. Tabloya göre; 11. Sınıf “ Bağlamadaki Arızalı Sesler” ünitesine ait sürenin 14 hafta, “ Sekiz Birimli Usuller ve Tezene Vuruşları” ünitesinin ise 22 hafta, 12. Sınıf “ Yöresel Üslup Çalışmaları (Teke yöresi)” ve “ Zeybek Üslubu Çalışmaları ” adlı ünitelerine ait planlanan sürenin ise 18 hafta olduğu görülmektedir.

BÖLÜM 3

3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, doğrudan veya dolaylı yoldan araştırmanın konusu ve yöntemiyle ilişkilendirilebilecek yayınlar ve araştırmalar yer almaktadır. Bu kapsamda araştırma konusu ile ilişkili olduğu düşünülen tez ve makale çalışmaları tespit edilmiştir. Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tez bankası verilerine göre 1990-2021 tarihleri arasında GSL müzik alanına yönelik 104 tez çalışmasının yapıldığı, bu çalışmalardan 101 tezin yüksek lisans, 3 tezin ise doktora çalışması olduğu görülmüştür. GSL okullarına yönelik tez çalışmalarının yapıldığı yıllar Tablo 2.3' de belirtilmiştir.

Tablo 2.3. 1990 -2020 Yılları Arası GSL Okullarına Yönelik Yapılan Tez Çalışmalarına İlişkin Dağılımlar

YIL	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020-2021	Toplam
Doktora					1						1										1					3	
Yüksek Lisans	1	1	1	2	2	3	4	2	3	2	-	1	1		9	4	6	2	1	6	2	6	3	3	18	5+2	10

Kaynak- YÖK Tez Veri Bankası, 2021

Tabloda, kurulduğu günden bugüne GSL okullarına yönelik çeşitli tez ve makale çalışmaları yapıldığı görülmektedir. 1993-2021 yılları arasında ilgili kuruma yönelik 3 doktora ve 101 yüksek lisans çalışması yapılmış olup GSL konulu en fazla çalışmanın 18 tez ile 2019 yılında yapılmış olduğu, 2012-2013 yıllarında ise ilgili alanda herhangi bir çalışmanın yapılmadığı görülmüştür. Araştırmanın konusu ile ilgili olduğu düşünülen tez ve makale bildirimlerine ilişkin çalışmalar şu şekilde listelenmiştir.

Ünsal DENİZ tarafından 2019 yılında İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde hazırlanan " AGSL Müzik Bölümü Öğrencilerinin Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersi Öğretim Programındaki Kazanımlara Ulaşma Durumlarının Değerlendirilmesi" isimli Yüksek Lisans çalışmasında, 12. sınıf öğrencilerinin 9-10-11 ve 12. sınıflarda belirtilen kazanımlara ne derecede ulaştıkları tespit edilmiş ve elde edilen sonuçlara ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır. MİOY dersi öğretim programındaki kazanımlar araştırmacı tarafından kazanım testine çevrilmiş ve araştırmanın örneklem grubuna aşamalı olarak uygulanmıştır.

Araştırma sonunda ulaşılan verilerde; örneklem grubunun " Tonal" ve "Makamsal Müzik" ile ilgili ünitelerde başarısız olduğu ve ilgili konulara ilişkin kazanımlara ulaşamadığı gözlenmiştir.

Nesrin KALYONCU' nun 1996 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı olarak hazırladığı "AGSL Müzik Bölümlerinde Piyano Öğretim Programlarının Hedeflerine Ulaşma Durumu" isimli yüksek lisans çalışmasında, çalışma gurubu olarak Ankara, Bolu ve Diyarbakır illerindeki AGSL okulları seçilmiştir. Belirlenen okullardaki öğrencilere piyano dersi öğretim programında yer alan devinimsel kazanımlara ulaşılabilme durumlarının tespit edilmesine yönelik performans testleri uygulanmış ve elde edilen veriler sonuçlandırılarak değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu değerlendirme sonucunda, araştırmanın örneklem gurubunu oluşturan AGSL müzik bölümü hazırlık sınıflarında uygulanan piyano dersinde, istenilen hedeflere ulaşma düzeyinin "geçerli öğrenme düzeyi" seviyesinde olduğu tespit edilmiştir.

Burçin Korkmaz KAVUKLU tarafından 2009 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsüne bağlı olarak hazırlanan ' AGSL 9. Sınıf Piyano Dersi Öğretim Programında Yer Alan Kazanımlara Ulaşılma Düzeylerinin Saptanması' adlı yüksek lisans çalışmasında Osmaniye Abdurrahman Keskiner GSL öğretmen ve öğrenciler ile görüşmeler yapılmıştır. Öğrencilerin bilişsel kazanımlara ulaşmalarına yönelik "Bilgi Testi", devinişsel kazanımlar için "Beceri Testi" uygulanmıştır. Öğretmen ve öğrenci gurubu ile yapılan görüşmelerde, piyano ders saatinin ve okulun fiziki şartlarının yeterli olmadığı görülmüştür. Uygulanan bilgi ve beceri testlerinin değerlendirilmesi sonucu, AGSL' de uygulanan piyano dersine ait bilişsel kazanımların gerçekleşme düzeyinin yeterli, devinişsel kazanımların gerçekleşme düzeyinin ise yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Eren GEDİK tarafından 2021 yılında Tokat Gazi Osmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Müziği bölümüne bağlı olarak hazırlanan "Güzel Sanatlar Liselerinin çalgı eğitimi branşlarından kaval dersi öğretim programının incelenmesi konulu yüksek lisans çalışmasında KDÖP' ye göre hazırlanan, 9, 10, 11, 12. sınıf kaval ders kitaplarındaki etkinliklerin, öğretim programındaki kazanımlara uygun olup olmadığının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile gerçekleştirilmiş ve çalışma doküman incelemesi deseni ile yapılmıştır. Yapılan incelemelerde kaval dersi kitaplarında yer alan etkinliklerin birçoğunun, öğretim programındaki kazanımlara uygun olduğu görülmüştür.

Kemal KARASLAN tarafından 2017 yılında Konya Necmettin ERBAKAN Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim dalına bağı olarak hazırlanan “ GSL Müzik Bölümü Çalgı Bakım ve Onarım Dersi Öğretim Programının Kazanımları Hakkında Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri” konulu yüksek lisans çalışmasında, ilgili dersin kazanımları hakkında öğretmen ve öğrenci görüşlerini saptamak bu kazanımların gerçekleşme aşamasında ortaya çıkan sorunların nasıl giderileceğini açıklamak amaçlanmaktadır. Araştırma da nicel verilere dayalı tarama modeli kullanılmış olup araştırmada kullanılmak üzere ÇABON dersi öğretim programı kazanımları öğretmen ve öğrenci görüşleri ölçeği geliştirilmiştir. Bu ölçekler, geçerlilik, güvenilirlik analizleri ve uzman görüşlerinden sonra uygulanmış olup araştırmada genel olarak, ÇABON dersi öğretim programında yer alan kazanımlarla ilgili öğretmen ve öğrenci görüşleri, demografik değişkenlere göre anlamlı farklılık göstermediği ve öğretmen ve öğrenci görüşlerinin, kısmen-katılıyorum referans aralığında olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

BÖLÜM 4

4. YÖNTEM

4.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma modeli, “ araştırma amacına uygun ve ekonomik olarak, verilerin toplanması ve çözümlenebilmesi için gerekli koşulların düzenlenmesidir” Bu koşulların düzenlenmesinde en önemli yaklaşımlarından biriside Tarama Modelidir (Karasar: 2012,s; 76). Tarama modelleri, “ geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır” (Karasar, 2012, s;77). Araştırmada görüşme verileri “Nitel Araştırma” anket ve gözlemler ise “ Nicel Araştırma” yöntemi kullanılarak yapılandırılmıştır.

4.1.1. Nitel bölüm

“ Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 41). Araştırmanın bu bölümü, kaynak taraması, katılımcı grupta yer alan öğretmenlere yapılmış anket ve görüşmelerden elde edilen verilerin analizini içermektedir.

Görüşme ve görüşme soruları

Görüşme, “ Önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç için yapılan, soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim sürecidir (Stewart ve Cash,1985 Akt. Yıldırım ve Şimşek, 2008 s;129). Büyüköztürk’e göre; görüşme tekniğinin avantajları şu şekilde sıralanmıştır:

- Zengin bilgi birikimine sahip katılımcıların ilk açıklamasını koruması
- Görüşmelerin araştırmanın herhangi bir basamağında kullanılabilmesi
- Görüşmecinin hazır olacağından dolayı katılımcıların sorularını anında cevaplandırabilmesi ve karmaşık yönergelerin görüşmeci tarafından anlaşılır kılınması
- Görüşmeci ile katılımcılar arasındaki işbirliğinde en etkili yol olması
- Görüşmeci ile katılımcılar arasında güven ve dostluk kurulması bunun sonucunda karmaşık ve hassas konuların ifade edilebilmesi” (Büyüköztürk, 2011: 161 – 162).

Bu kapsamda; GSL okullarında bağlama derslerini yürüten katılımcı grupta yer alan 20 bağlama öğretmeni ile görüşmeler gerçekleştirilmiş ve elde edilen veriler katılımcıların izni dâhilinde ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Katılımcı öğretmenlere yönelik hazırlanan sorular şu şekildedir;

- Öğrencilerin “ Bağlamadaki si b , mi b ve Fa# seslerinin yer aldığı halk türkülerini çalar” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma durumu yetersiz ise sizce neden?
- Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “ Bağlamada 3/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “ Bağlamada 5/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan“ Bağlamada 6/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan“ Bağlamada 7/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan“ Bağlamada 9/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan“ Bağlamada 10/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “Bağlamada 12/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- Öğrencilerin “Bağlamada Teke Yöresi tavrının tezene vuruşlarını gösterir” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise bu durum sizce neden kaynaklanmaktadır?
- Öğrencileri “ Bağlamada Teke Yöresi halk ezgilerini doğru tezene vuruşları ve yöre tavrına göre çalar” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden kaynaklanmaktadır?

- Öğrencilerinizin“ Bağlamada Zeybek Tavrını oluşturan en temel tezene vuruşlarını gösterir” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise bu durum sizce neden kaynaklanmaktadır?
- Öğrencilerin” Bağlamada Zeybek Tavrı ile yazılmış halk ezgilerini egzersiz ve etütleri amaca uygun olarak çalar” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- Bağlama dersinin haftalık çalışma programında belirtilen ders saati süresinin yeterliliğine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Ders saati yetersiz ise sizce kaç saat olmalıdır?

4.1.2. Nicel bölüm

Nicel araştırma “ ulaşılan bulguların çeşitli yöntemler kullanılarak sayısal değerlerle ifade edilmesi ve ölçülebilmesidir” (Ekiz; 2015, s.99). Araştırmanın bu bölümü, GSL bağlama öğretmenleri ile yapılan anket çalışmaları ve Sivas Muzaffer SARISÖZEN GSL 11 ve 12. Sınıf öğrencileri ile yapılmış gözlemlerden elde edilen verilere ilişkin analiz ve yorumları içermektedir.

Anket; “ Belirli bir amaç ve plan doğrultusunda hazırlanmış soru listesidir” (Yıldırım; 1996, s. 91). Ankette yer alan soru sayısı az veya çok sayıda olabilir. Bunlar çoğunlukla, geniş kitlelere uygulanıp, sonuçlar üzerinde istatistik değerlendirmeler yapılır” (Karasar; 2007, s.176).

Gözlem, “ Her hangi bir ortamda ya da kurumda oluşan davranışı detaylı bir şekilde tanımlamak amacı ile kullanılan ve araştırmacının uygun bulduğu her türlü sosyal veya kurumsal ortamda kullanılabilen veri toplama yöntemidir” (Yıldırım ve Şimşek, 2012).

4.2. Araştırmanın Çalışma Grubu / Katılımcılar

Araştırma konusuyla ilgili gerekli verilerin elde edilebilmesi amacı ile nitel araştırma geleneği içerisinde gelişen “Amaçlı Örneklem” yöntemlerinden “ Ölçüt Örneklem” yöntemi ile seçilmiş katılımcılardan oluşan üç çalışma grubu oluşturulmuştur. Amaçlı örneklem, " Patton'a göre... Zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına imkân vermektedir. Bu anlamda, amaçlı örnekleme yöntemleri pek çok durumda, olgu ve olayların keşfedilmesinde ve açıklanmasında yararlı olur" (Akt: Yıldırım, Şimşek, 2016, s.118).

Ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayış, “ önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Burada sözü edilen ölçüt veya ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir ya da daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılabilir” (Akt: Yıldırım, Şimşek, 2016, s.122).

- Birinci çalışma grubu, araştırmada anket çalışmasına katılan GSL okullarında görevli 40 bağlama öğretmeninden oluşmaktadır.

Anket Çalışmasına Katılan GSL Listesi

Adıyaman GSL	İzmir Ümran Baradan GSL
Aksaray GSL	Orhan Şaik Gökyay GSL
Amasya GSL	Kayseri Feyziye-Memduh Güpgüpoğlu GSL
Ankara GSL	Kırıkkale GSL
Türkler GSL	Kırşehir Neşet Ertaş GSL
Sebahat-Cihan Şişman GSL	Kocaeli GSL
Bingöl GSL	Konya Çimento GSL
Burdur GSL	Kütahya Ahmet Yakupoğlu GSL
Bursa Zeki Müren GSL	Malatya Abdulkadir Eriş GSL
Akçansa GSL	Manisa GSL
Hakkı Dere köylü GSL	Muğla GSL
Diyarbakır GSL	Şehit Demet Sezen GSL
Elazığ Kaya Karakaya GSL	Niğde GSL
Gaziantep Ticaret Odası GSL	Samsun İlk adım GSL
Hatay Bedii Sabuncu GSL	Sivas Muzaffer Sarısözen GSL
Isparta GSL	Tokat GSL
Aydın Doğan GSL	Erciş GSL
Buca Işıl Saygın GSL	Van GSL
	Yalova GSL
	Nida Tüfekçi Güzel Sanatlar

- İkinci çalışma gurubu, araştırmanın gözlem verilerinin elde edildiği Sivas Muzaffer SARISÖZEN GSL 11 ve 12. Sınıflarında eğitim gören 18 kişilik öğrenci grubundan oluşmaktadır.

Tablo 3.1. İkinci Çalışma Grubu (Gözlem)

Şube	Katılımcı	Cinsiyet		Toplam
		E	K	
11.Sınıf	9	5	4	9
12.Sınıf	9	4	5	9

- Üçüncü çalışma grubunda ise, araştırmanın görüşme verilerinin elde edildiği GSL okullarında görevli 20 bağlama öğretmeni bulunmaktadır.

Tablo 3.2. Üçüncü Çalışma Gurubuna (Görüşme) Ait GSL Listesi

İL	İLÇE	KURUM ADI	
1	ADİYAMAN	MERKEZ	Adıyaman GSL
2	AKSARAY	MERKEZ	Aksaray GSL
3	AMASYA	MERKEZ	Amasya GSL
4	ANKARA	ÇANKAYA	Ankara GSL
5	ANTALYA	ALANYA	Türkler GSL
6	BALIKESİR	AYVALIK	Sebahat-Cihan Şişman GSL
7	BİNGÖL	MERKEZ	Bingöl GSL
8	BURDUR	MERKEZ	Burdur GSL
9	BURSA	NİLÜFER	Bursa Zeki Müren GSL
10	ÇANAKKALE	MERKEZ	Akçansa GSL
11	DENİZLİ	MERKEZEFENDİ	Hakkı Dere köylü GSL
12	DİYARBAKIR	YENİŞEHİR	Diyarbakır GSL
13	ELAZIĞ	MERKEZ	Elazığ Kaya Karakaya GSL
14	GAZİANTEP	ŞAHİNBEY	Gaziantep Ticaret Odası GSL
15	HATAY	ANTAKYA	Hatay Bedii Sabuncu GSL
16	ISPARTA	MERKEZ	Isparta GSL
17	İSTANBUL	ATAŞEHİR	Aydın Doğan GSL
18	İZMİR	BUCA	Buca Işıl Saygın GSL
19	İZMİR	KEMALPAŞA	İzmir Ümran Baradan GSL
20	KARAMAN	MERKEZ	Karaman GSL

4.3 Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları şunlardır;

- Anket,
- Gözlem
- Görüşme

Anket; üç bölümden oluşmakta olup, ilk bölümde anket sorularının nasıl cevaplandırılacağına ilişkin yönerge, ikinci bölümde katılımcılara ait demografik bilgilere yönelik sorular, son bölümde ise MEB'in 2016/44 sayılı kararı ile yürürlüğe giren 11 ve 12. sınıf bağlama dersi öğretim programında kazandırmayı hedeflediği sorular yer almaktadır.

Anket soruları, kapsam geçerliği bakımından uzman görüşü alınarak hazırlanmış olup, kazanımlara ulaşma seviyelerinin hesaplanmasında beşli likert tipi (Hiç/ Az/ Kısmen/ Büyük Ölçüde ve Tamamen) kullanılarak oluşturulan forma katılımcıların 1-5 arası verdiği puanların ortalaması alınarak ulaşılmıştır. Formdan alınan puanların yüksek olması 11. ve 12. sınıf psikomotor kazanımlara ulaşılma düzeyine yönelik algının yüksek olduğunu göstermektedir. Araştırmada 11. sınıf anket formuna ait güvenilirlik katsayısı Cronbach"s Alpha=0,970, 12. sınıfta ise 0.982 olarak yüksek bulunmuştur.

Tablo 4.3. 11 ve 12. Sınıf Anket Formu Güvenirlik Testi

	11. Sınıf	12. Sınıf
N of Items	42	10
Cronbach's Alpha	0.970	0.982

Gözlemler; Sivas Muzaffer SARISÖZEN 11 ve 12. sınıf bağlama öğrencileri ile MEB Talim ve Terbiye Kurulu tarafından 24.01.2019 gün ve 1677001 sayılı yazısı ile eğitim araç gereci olarak kabul edilmiş bağlama ders kitabında yer alan “ Rubrik (Dereceleme Puan Anahtarı) değerlendirme formu kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Tablo 4.4. 11 ve 12. Sınıf Gözlem Formuna Ait Güvenirlik Testi

	11. Sınıf	12. Sınıf
N of Items	12	5
Cronbach's Alpha	0.955	0.986

Araştırmanın gözlem formuna ait güvenirlilik katsayısı Cronbach"s Alpha=0,955, 12. sınıf ise 0.986 olarak yüksek bulunmuştur.

Görüşme, Türkiye'nin farklı illerinde bulunan GSL okullarında, bağlama öğretmeni olarak çalışan ve kendi isteği ile görüşmeyi kabul eden öğretmenlere kapsamlı araştırmacı tarafından oluşturulmuş “ Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” kullanılarak yüz yüze gerçekleştirilmiştir.

4.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Araştırmada, anket, gözlem ve görüşme teknikleri kullanılarak ulaşılan veriler SPSS (Statistical Package For Social Sciences) For Windows 21.0 programı ile analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler olarak frekans (f), sayı (=n), yüzde(%), ortalama (Ortalama), ss (Standart Sapma) kullanılmıştır. Katılımcıların ankete verdikleri puanlarının hesaplanmasında Dağılım aralığı = En büyük değer- En küçük değer/ Derece sayısı” formülü kullanılmış olup forma ait aralığın 4 puanlık genişliğe sahip olduğu görülmüştür. Ulaşılan aralık üç eşit genişliğe bölünerek 1.00 ile 2.33 arası “Düşük düzey”, 2.34- 3.67 arası “Orta Düzey”, 3.68- 5.00 “ arası “Yüksek düzey” olarak sınır değerleri belirlenmiş ve bulgular yorumlanmıştır.

Gözlemler,“ Rubrik (Dereceli puanlama anahtarı)” değerlendirme formu kullanılarak elde edilmiştir. Öğrencilerin formdan aldıkları puanlara (Alınan Not)=(Öğrencinin Aldığı Puan) X 100 ÷ (Alınabilecek En Yüksek Puan) formülü kullanılarak ulaşılmıştır. Formüle göre; öğrencinin 100 üzerinden 70 puan alması öğrenmenin yeterli, 69 veya altı puan almasının ise kazanıma ulaşmada yetersiz olduğu ve önceki öğrenmeleri tekrar etmesi gerektiği sonucunu ifade etmektedir. Gözlem sonuçlarına ilişkin veriler haftalık olarak istatistikî yöntemler kullanılarak analiz edilmiş ve sonuçlar tablolaştırılarak yorumlanmıştır.

Görüşmeler; kapsamı araştırmacı tarafından uzman görüşü alınarak hazırlanmış 11 ve 12. sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ilişkin sorulardan oluşan “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmış olup veriler frekans (f) ve yüzdeler (%) yardımı ile çözümlenmiştir.

BÖLÜM 5

5. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmada toplanmış verilerin yöntem bölümünde belirtilen tekniklerle çözümlenmesi ile elde edilen bulgular, amaç ve alt amaçlara göre ele alınmış, ulaşılan veriler tablolar halinde açıklanarak yorumlanmıştır.

5.1. Birinci Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Burada; kurulduğu günden bugüne GSL’ de uygulanmış öğretim programlarının neler olduğu ve müzik alanına ilişkin derslerin programlarda yer alma durumlarına ilişkin tespitler yapılmıştır. Yayınlanan öğretim programlarının yıllara göre karşılaştırılması yapılarak elde edilen verilere ilişkin çeşitli analizler yapılmış ve sonuçlar tablolaştırılarak yorumlanmıştır.

5.1.1. GSL’ de uygulanmış öğretim programları ve müzik derslerinin programlarda yer alma durumlarının tespitine ilişkin bulgular

Kurulduğu günden bugüne çeşitli değişikliklerle günümüze ulaşan GSL kurumları zamanla gelişen ve güncellenen öğretim programları ile eğitimdeki başarısını her geçen gün artırarak devam etmektedir. Kuruluş amaçlarında yer alan hedeflere ulaşabilmek ve güzel sanatların önemli bileşenlerinden olan müzik eğitiminin daha evrensel anlamda icra edilmesi ve müzik eğitimine ait temel prensiplerin öğretilmesi amacıyla çeşitli öğretim programları yayınlanmıştır.

Öğretim programı; “ okul veya okul dışında bireylere kazandırılması planlanan bir dersin öğretimiyle ilgili tüm faaliyetleri içeren yaşantılar düzeneğidir” (Demirel, 2014). Müziğin kuramsal çerçevesini evrensel düzlemde sağlam ve bilimsel temeller ışığında vererek öğrencilerini mesleki eğitime hazırlayıcı görevini yerine getiren bu kurumlar da hem genel kültür hem de mesleki alan dersleri belirli bir plan ve program dâhilinde verilmeye devam etmektedir. MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından GSL okullarına yönelik 1989’ dan günümüze 13 ders çizelgesi uygulanmış olup ders çizelgelerinin, 1989, 1990, 1991, 1995, 1998, 2005, 2006, 2007, 2009, 2010, 2013, 2014 ve 2016’ yıllarında yayınlandığı görülmüştür.

Tablo 5.1. GSL Öğretim Programları ve Müzik Derslerinin Programlarda Yer Alma Durumuna İlişkin Dağılımı

Ders/Öğretim Yılı	1989	1990	1991	1995	1998	2005	2006	2007	2009	2010	2013	2014	2016			
													THM	TSM	MÜZK	
Temel Müzik Eğitimi	*	*														
Piyano		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Müziksel İşitme-Okuma		*	*	*	*											
MİOY						*	*	*	*	*	*	*				
Ana Çalgı		*														
Çalgı				*	*											
Türk ve Batı Müziği Çalgıları						*	*	*	*	*	*	*				
Koro		*	*	*	*											
BMKE						*	*	*	*	*	*	*				
TMKE						*	*	*	*	*	*	*				
Orkestra		*	*	*												
BMÇT						*	*			*	*	*				
TMÇT						*	*			*	*	*				
TBMÇT								*	*							
Geleneksel Çağdaş Türk Müziği			*	*												
Müziğe Giriş						*	*	*	*	*	*	*				
Müzik Biçimleri						*	*	*	*	*	*	*				
BMT						*	*	*	*	*	*	*				
Müzik Tarihi				*												
GTMTH						*	*	*	*	*	*	*				
Dijital Müzik						*										
Bilişim Destekli Müzik							*	*	*	*	*	*				
Drama								*	*	*	*	*	*	*	*	*
BSE						*	*	*	*	*	*	*				*
ÇABON				*					*	*	*	*				
Çalgı Eğitimi													*	*	*	
Ut/Kanun													*			
Bağlama													*	*	*	
Türk İslam Musikisi													*	*	*	
Türk Müziği Tarihi													*	*		
Türk ve Batı Müziği Tarihi																*
Çalgı Toplulukları													*	*	*	
THMTU													*	*	*	
TSMTU													*	*	*	
BMTU													*	*	*	
THMK													*	*	*	
TSM K																*
Çok Sesli Koro						*										*
Müzik Kültürü													*	*	*	
Türk Dünyası Müzikleri													*	*	*	
Halk Dansları ve Müzikleri													*	*	*	

Kaynak- Çakır, Karabulut, 2018

Tabloda, 1989'dan günümüze yayınlanmış GSL öğretim programları ve müzik derslerinin programlar da bulunma durumlarına ilişkin veriler yer almaktadır. Tablo incelendiğinde, müzik derslerinin gerek isim gerekse çizelgede yer alma durumlarındaki değişimlerin kurumun olgunlaşma ve yenileşme süreci ile aynı doğrultuda gerçekleştiği söylenebilir. 1989 yılı programında hazırlık sınıfı programı uygulanmış olup, 1990 yılı öğretim programında yer alan “Temel Sanat Eğitimi, Sanat Tarihi, Estetik, Temel Müzik Eğitimi, Ana Çalgı ve Türk Müziği Bilgileri” dersleri 1991 yılı öğretim programında yer almamıştır. 1990 yılından günümüze yayınlanmış öğretim programlarında gerek isim gerekse programda bulunma durumunda değişiklik olmayan tek dersin ‘Piyano’ olduğu görülmektedir. Tabloda, 1991 ve 2005 yılları arasında yayınlanan öğretim programlarında, derslere yönelik büyük değişikliklerin olmadığı, programa yeni derslerin eklenmediği veya mevcut derslerin programdan çıkartılmadığı görülmektedir.

2005 Yılı öğretim programında önemli değişimler yaşanmıştır. Programa göre;

- 1989 yılından 2005 yılına kadar uygulanmış olan hazırlık sınıfı ve 9.10.11.sınıf uygulaması kaldırılarak yeni programda eğitim süresi 9-10-11 ve 12 olacak şekilde dört yıl olarak düzenlenmiştir.
- Çizelgede “ Batı Müziği Tarihi (BMT), Geleneksel Türk Müziği Tarihi (GTMT), Müziğe Giriş, Müzik Biçimleri, Dijital Müzik, Bireysel Ses Eğitimi (BSE)” dersleri programa eklenen yeni dersler olmuştur.
- Müziksel İşitme-Okuma dersi, Müziksel İşitme-Okuma-Yazma (MİOY) dersi olarak,
- Çalgı” dersi “ Türk ve Batı Müziği Çalgıları (TBMÇT),
- Koro dersi “ Batı Müziği Koro Eğitimi (BMKE), Türk Müziği Koro Eğitimi (TMKE),
- Orkestra dersi ise; Batı Müziği Çalgı Toplulukları (BMÇT), Türk Müziği Çalgı Toplulukları (TMÇT) dersleri adıyla 2005 yılı öğretim programında yer almıştır.

2005-2016 yılları arasında programda gerçekleştirilmiş önemli değişiklikler şunlardır;

- “ Dijital Müzik” dersi 2006 yılında “ Bilişim Destekli Müzik” adı altında,
- 2007 yılında Drama, 2009’da Çalgı Bakımı ve Onarımı (ÇABON) ve 2010 yılında Görsel Sanatlar dersi programda yer almıştır.
- Orkestra dersi, 2005 yılı programında BMÇT ve TMÇT olarak, sonrasında 2006 ile 2009 yılları arasında TBÇT adı ile programda yer almıştır.
- 2009 yılında bu dersler tekrar ayrılarak BMÇT ve TMÇT olarak programda yer almışlardır.

MEB, 10. Kalkınma Planı çalışmaları doğrultusunda 2016 yılı 44 sayılı kararı ile GSL kurumlarında geniş çaplı müfredat değişikliği gerçekleştirmiştir (MEB, 2016). Yapılan değişiklik ile GSL okullarında genel müzik bölümlerine ek olarak “ Türk Sanat Müziği” ve “ Türk Halk Müziği” bölümleri açılarak ilgili alanlara yönelik öğrenci alımları yapılmaya başlanmıştır.

2016 Yılı öğretim programında;

- MİOY dersi, THM, TSM ve BMTU dersleri adı altında programda yer almıştır.
- TBMKE dersi THMK ve TSMK dersi adıyla programda yer almış olup Türk Dünyası Müzikleri, Türk İslam Musikisi, Halk Dansları ve Müzikleri ile Müzik Kültürü dersleri 2016 yılı öğretim programına eklenmiştir.
- Zorunlu çalgı olarak eğitimi verilen ‘Piyano’ dersine ek olarak yöresel çalgımız bağlama temel çalgı dersi olarak öğretim programına konulmuştur. Ayrıca; ud, kanun, ney, kemençe, klarnet, kaval, vurmali çalgılar, kemane, tar gibi geleneksel çalgılarımızın eğitimine yönelik derslerde programda yer almıştır.
- Piyano dersi 12. sınıf ders programında seçmeli ders olarak yer almıştır. Müzik Biçimleri, ÇABON dersleri programdan kaldırılmıştır (MEB, 2016).

Hali hazırda kullanımda olan 2016 yılı öğretim programı, bu kurumlarda eğitim gören öğrencilerin farklı kültürlerle ait müzikleri yakından tanınması ve geleneksel değerlerimiz olan THM ve TSM türlerine ait teorik bilgi ve becerileri edinmeleri açısından önemlidir. Ayrıca; GSL’ de bağlama dersinin zorunlu olarak okutulması, farklı çalgılara yönelik eğitim alan öğrencilerin, geçmişten günümüze kadim kültürün önemli bir parçası olan bağlama çalgısını yakından tanınması ve kavrayabilmesi adına önemlidir.

5.2. İkinci Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorumlar

İkinci alt amaçta “ GSL 11. sınıf öğrencilerinin öğretim programında yer alan psikomotor (devinimsel) kazanımlara ulaşılma durumlarının hangi düzeyde olduğunun tespitine yönelik katılımcı öğretmenlerle gerçekleştirilen anket verilerine ilişkin istatistiksel analizlere ve yorumlara yer verilmiştir.

5.2.1. 11.Sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgular

Katılımcı Öğretmenlerin Demografik Özelliklerini Tanımlayıcı Bulgular

Burada, araştırmanın anket çalışmasına katılan bağlama öğretmenlerine ait demografik özelliklere ilişkin bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlamalar yapılmış olup katılımcı öğretmenlere ilişkin tanımlayıcı özellikler tablolarla gösterilmiştir.

Tablo 5.2. Katılımcıların Mezun Olduğu Kurum Değişkenine Göre Dağılım Oranları

Gruplar	Frekans (n)	Yüzde (%)
Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü	2	5.0
Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü	21	52
Devlet Konservatuarı	5	12.5
Türk Müziği Devlet Konservatuarı	6	15
Güzel Sanatlar Fakültesi		
Müzik/Müzik Bilimleri	6	15
Toplam	40	10

Tabloda, katılımcıların öğrenim durumu değişkenine ilişkin sayısal veriler yer almaktadır. Tabloya göre, katılımcıların % 58' sinin (23 kişi) lisans mezunu olduğu ve bu sayının toplam dağılım içerisinde en yüksek değer olarak karşımıza çıktığı görülmektedir. Katılımcıların öğrenim durumları değişkeninde en düşük yüzdeler ise % 42'lik (17 kişi) oran ile yüksek lisans öğrenimi gelmektedir. Bu verilerden hareketle; katılımcılardan çoğunluğunun lisans mezunu olduğu, mezuniyetten sonraki bir üst öğrenime çeşitli sebeplerden dolayı devam edemedikleri veya etmeyi düşünmedikleri yorumu yapılabilir.

Tablo 5.4. Katılımcıların GSL' de Çalışma Süresi Değişkenine Göre Dağılım Oranları

Gruplar	Kişi Sayısı	Yüzde (%)
0-5 Yıl	9	22.5
6-10 Yıl	15	37.5
11-15 Yıl	12	30.0
16-20 Yıl	3	7.5
21-25 Yıl	1	2.5
Toplam	40	100.0

Tabloya göre, katılımcıların GSL kurumlarında çalışma sürelerinin dağılım oranlarına ilişkin sayısal veriler yer almaktadır. Tabloya göre, katılımcıların % 37,5'inin (15 kişi) ilgili kurumda çalışma süresinin 6-10 yıl arası olduğu ve bu sayının toplam dağılım içerisinde en yüksek değer olarak karşımıza çıktığı görülmektedir. Katılımcıların GSL kurumlarında çalışma süreleri değişkeninde en düşük yüzdelik değer ise % 2,5'lik oran ile 21-25 yıl gelmektedir.

Tablo 5.5. Katılımcıların Lisans Eğitimi Ana Çalgısı Değişkenine Göre Dağılım Oranları

Gruplar	Kişi Sayısı (n)	Yüzde (%)
Piyano	1	2.5
Keman	11	27.5
Gitar	1	2
Kanun	1	2.5
Bağlama	26	65.0
Toplam	40	100

Tabloda, katılımcıların Lisans eğitimlerindeki ana çalgısı değişkenine ilişkin sayısal veriler yer almaktadır. Tabloya göre, katılımcıların % 65'inin (26 kişi) lisans eğitimi ana çalgısının bağlama olduğu ve bu sayının toplam dağılım içerisinde en yüksek değer olarak karşımıza çıktığı görülmektedir. Katılımcıların lisans eğitimi ana çalgıları değişkeninde en düşük yüzdelik değer ise % 2'lik oran ile "Gitar" çalgısının geldiği görülmektedir. Bu verilerden hareketle; katılımcıların büyük çoğunluğu lisans eğitimlerinden önce tanıyıp ilgi duydukları çalgının eğitimini almayı tercih ettikleri yorumu yapılabilir.

5.2.3. 11. Sınıf öğrencilerinin psikomotor kazanımlara ulaşma düzeylerinin tespitine yönelik öğretmen görüşleri

Tablo 5.6. "Bağlamada Si b Sesinin Pesteki ve Tizdeki Yerini Gösterir" Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

	Kişi Sayısı	Yüzde	Kazanım Genel Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid Hiç -1	1	2,5	173	4,3250	0,82858	1/5
Kısmen -3	3	7,5				
Büyük Ölçüde-4	17	42,5				
Tamamen-5	19	47,5				
Total	40	100,0				

Tabloda, öğrencilerde öğretim programında yer alan “ Bağlamadaki Si b Sesinin Pesteki ve Tizdeki Yerini Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların % 2.5' i (n=1) Hiç, % 7.5' i (n=3) Kısmen, % 42.5'i (n=17) Büyük Ölçüde, % 47.5'i (n=19) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmiştir. Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 173 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin“ Yüksek” ($4.3250 \pm 0,82858$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu bağlamda öğrencilerin büyük çoğunluğunun, bağlama klavyesi üzerindeki Si b sesinin temel ve oktav perde yerlerini doğru tespit ettiği söylenebilir.

Tablo 5.7. “ Bağlamadaki Perde Yerlerini Geliştirecek Alıştırmalar Yapar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Kazanım Genel Puan	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Hiç	1	2,5	163	4.0750	0,99711	1/5
	Az	3	7,5				
	Kısmen	3	7,5				
	Büyük Ölçüde	18	45,0				
	Tamamen	15	37,5				
	Total	40	100,0				

Tabloya göre öğrencilerde, öğretim programında yer alan, “Bağlamadaki Perde Yerlerini Geliştirecek Alıştırmalar Yapar” kazanım ifadesine katılımcıların, % 2.5' i (n=1) Hiç, %7.5' i (n=3) Az, % 7.5'i (n=3) Kısmen, % 45'i (n=18) Büyük Ölçüde, % 37.5'i (n=15) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların ilgili kazanıma yönelik minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 163 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “ Yüksek” ($4.0750 \pm 0,99711$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu verilerden hareketle, öğrencilerin büyük çoğunluğunun bağlamadaki ses dizileri ve klavye üzerindeki notalara ait perde yerlerinin pekiştirilmesine yönelik çeşitli etüt ve egzersiz dağarcığı oluşturduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.8. “ Si² Sesinin Tizdeki ve Pesteki Yerini Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Kazanım Genel Puan	Ortalama (Ort)	Standart Sapma	m/M
Valid	Az	1	2,5	172	4.3000	0,79097	2/5
	Kısmen	5	12,5				
	Büyük Ölçüde	15	37,5				
	Tamamen	19	47,5				
	Total	40	100,0				

Tabloya göre öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ Bağlamada Si² Sesinin Tizdeki ve Pesteki Yerini Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların % 2.5’ i (n=1) Az, % 12.5’ i (n=5) Kısmen, % 37.5’i (n=15) Büyük Ölçüde, % 47.5’i (n=19) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 172 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “ Yüksek” ($4.3000 \pm 0,79097$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu bağlamda öğrencilerin büyük çoğunluğunun, bağlama klavyesi üzerindeki Si² sesinin temel ve oktavdaki perde yerlerini ve farklı frekanslarına ait öğrenmeyi gerçekleştirdiği yorumu yapılabilir.

Tablo 5.9. “ Si² Sesinin Yer Aldığı Halk Türkülerini Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Kısmen	4	10,0	182	4,5500	0,67748	3/5
	Büyük Ölçüde	10	25,0				
	Tamamen	26	65,0				
	Total	40	100,0				

Katılımcıların ilgili kazanıma yönelik minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 182 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “ Yüksek” ($4.5500 \pm 0,67748$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda, öğrencilerin büyük çoğunluğunun Si² sesinin yer aldığı halk müziği eserlerine yönelik repertuar geçtikleri, natürel ve koma seslere ait frekansları birbirinden ayırmaya ilişkin temel becerilere ulaştıkları yorumu yapılabilir.

Tablo 5.10. “ Si ² Seslerini Natürel ve Diğer Arızalı Seslerle Birlikte Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Hiç	1	2,5	162	4,0500	1,01147	1/5
	Az	3	7,5				
	Kısmen	4	10,0				
	Büyük Ölçüde	17	42,5				
	Tamamen	15	37,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde “ Si ² Seslerini Natürel ve Diğer Arızalı Seslerle Birlikte Çalar” kazanım ifadesine katılımcıların, % 2.5’i (n=1) Hiç, % 7,5’i (n=3) Az, % 10’u (n=4) Kısmen, % 42.5’i (n=17) Büyük Ölçüde, % 37.5’i (n=15) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 162 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “ Yüksek” (4.0500±1,01147) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğu içerisinde Si ² ve Natürel seslerin yer aldığı halk müziği repertuarı geçtikleri ve koma seslerine ilişkin frekans farklılıklarını doğru tespit ettikleri yorumu yapılabilir.

Tablo 5.11. “ Mi ² ve Mi ² Seslerinin Bağlamadaki Yerlerini Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama (Ort)	Standart Sapma	m/M
Valid	Az	1	2,5	176	4.4000	0,81019	2/5
	Kısmen	5	12,5				
	Büyük Ölçüde	11	27,5				
	Tamamen	23	57,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde öğretim programında yer alan “ Mi ² ve Mi ² Seslerinin Bağlamadaki Yerlerini Gösterir” kazanımına katılımcıların, % 2.5’i (n=1) Az, % 12,5’i (n=5) Kısmen, % 27.5’i (n=11) Büyük Ölçüde, % 57.5’i (n=23) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 176 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin“ Yüksek” (4.4000±0,81019) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilere göre; öğrencilerin bağlama klavyesi üzerindeki aynı sese ait farklı perde yerleri ve frekanslarını ayırt etmeye yönelik temel becerilere ulaştıkları yorumu yapılabilir.

Tablo 5.12. “Bağlamadaki Perde Yerlerini Geliştirecek Alıştırmalar Yapar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

	Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama (Ort)	Standart Sapma	m/M
Valid	Az	1	2,5	170	4.2500	0,86972
	Kısmen	8	20,0			
	Büyük Ölçüde	11	27,5			
	Tamamen	20	50,0			
	Total	40	100,0			

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan“ Bağlamadaki Perde Yerlerini Geliştirecek Alıştırmalar Yapar” kazanım ifadesine katılımcıların % 2.5’i (n=1) Az, % 20’si (n=8) Kısmen, % 27.5’i (n=11) Büyük Ölçüde, % 50’si (n=20) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların ilgili kazanıma yönelik minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 170 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” (4.2500 ± 0,86972) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun bağlama üzerindeki ses dizilerini öğrendiği buna ilişkin perde yerlerinin pekiştirilmesine yönelik çeşitli etüt ve egzersiz dağarcığına sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 5.13. “ Si b ,Si² ,Mi b , Mi² Seslerinin Olduğu Halk Türkülerini Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

	Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama (Ort)	Standart Sapma	m/M
Valid	Az	1	2,5	168	4,2000	0,75786
	Kısmen	5	12,5			
	Büyük Ölçüde	19	47,5			
	Tamamen	15	37,5			
	Total	40	100,0			

Öğrencilerde“ Si b ,Si² , Mi b , Mi² Seslerinin Olduğu Halk Türkülerini Çalar” kazanımına katılımcıların, % 2.5’i (n=1) Az, % 12.5’i (n=5) Kısmen, % 47.5’i (n=19) Büyük Ölçüde, % 37.5’i (n=15) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 168 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($4.2000 \pm 0,75786$) düzeyde gerçekleştiği görülmektedir. Bu verilerden hareketle, öğrencilerin büyük çoğunluğunun bemol işareti almış notaların yer aldığı halk müziği repertuarı geçtiği ve farklı seslerdeki bemol işaretlerine ilişkin frekans farklılıklarını eserler içerisinde ayırt ettiği yorumu yapılabilir.

Tablo 5.14. Mi b ve Mi b² Seslerini Natürel ve Diğer Arızalı Seslerle Birlikte Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama (Ort.)	Standart Sapma	m/M
Valid	Az	2	5,0	169	4.2250	0,89120	2/5
	Kısmen	6	15,0				
	Büyük Ölçüde	13	32,5				
	Tamamen	19	47,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde “ Mi b ve Mi b² Seslerini Natürel ve Diğer Arızalı Seslerle Birlikte Çalar” kazanım ifadesine katılımcıların % 5’i (n=2) Az, % 15’i (n=6) Kısmen, % 32.5’i (n=13) Büyük Ölçüde, % 47.5’ i (n=19) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 169 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde, ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($4.2250 \pm 0,89120$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğunun içerisinde “ Mi” sesine ilişkin koma ve natürel seslerin yer aldığı notaları kullanabildiği ve koma seslere ilişkin frekans farklılıklarını ayırt edebildikleri yorumu yapılabilir.

Tablo 5.15. “ Fa # Sesinin Bağlamadaki Yerini Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama (Ort)	Standart Sapma	m/M
Valid	Kısmen	3	7,5	180	4.5000	0,64051	3/5
	Büyük Ölçüde	14	35,0				
	Tamamen	23	57,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerin, bağlama öğretim programında yer alan “ Fa # Sesinin Bağlamadaki Yerini Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların, % 7.5’i (n=3) Kısmen, % 35’i (n=14) Büyük Ölçüde % 57.5’i (n=23) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 180 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde, ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “ Yüksek” ($4.5000 \pm 0,64051$) düzeyde gerçekleştiği görülmektedir. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğunun diyez işaretinin anlamı ve bağlama üzerinde kullanımına yönelik belirli bir dağarcık oluşturduğu söylenilebilir.

Tablo 5.16. “ Fa# Seslerinin Olduğu Halk Türkülerini Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama (Ort)	Standart Sapma	m/M
Valid	Kısmen	3	7,5	179	4.4750	64001	3/5
	Büyük Ölçüde	15	37,5				
	Tamamen	22	55,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ Bağlamada Fa# Seslerinin Olduğu Halk Türkülerini Çalar” kazanımına katılımcıların, % 7.5’i (n=3) Kısmen, % 37.5’i (n=15) Büyük Ölçüde, %55’i (n=22) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 179 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde, ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin“ Yüksek” (4.4750 ± 64001) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda, öğrencilerin büyük çoğunluğunun Fa# sesinin yer aldığı halk müziği eserlerine yönelik repertuar geçtiği, natürel ve koma seslere ait frekansları birbirinden ayırmaya ilişkin temel becerilere ulaştıkları yorumu yapılabilir.

Tablo 5.17. Fa # Sesini Natürel ve Diğer Arızalı Seslerle Birlikte Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Kısmen	4	10,0	173	4.3250	65584	3/5
	Büyük Ölçüde	19	47,5				
	Tamamen	17	42,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ Fa# Sesini Natürel ve Diğer Arızalı Seslerle Birlikte Çalar” kazanım ifadesine katılımcıların % 10’u (n=4) Kısmen, % 47.5’i (n=19) Büyük Ölçüde, % 42.5’i (n=17) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 173 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde, ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($4.3250 \pm 0,65584$) düzeyde gerçekleştiği görülmektedir. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğunun içerisinde“ Fa# ve Natürel seslerin yer aldığı eserlere ilişkin repertuar geçtikleri ve çeşitli koma ve natürel sesleri eser içerisinde uygulayabilecek -temel becerilere ulaştıkları yorumu yapılabilir.

Tablo 5.18. “ 3/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puan	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Kısmen	12	30,0	156	3.900	0,70892	3/5
	Büyük Ölçüde	17	42,5				
	Tamamen	11	27,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ 3/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” kazanımına katılımcıların, % 30’u (n=12) Kısmen, % 50’ si (n=20) Büyük Ölçüde, % 20’si (n=8) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 156 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde, ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.9000 \pm 0,70892$) düzeyde gerçekleştiği görülmektedir. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun usule ilişkin tezene vuruşlarını bağlama üzerinde doğru şekilde uygulayabildikleri yorumu yapılabilir.

Tablo 5.19. “ 3/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puan	Ortalama	Standart Sapma	m/M
	Kısmen	12	30,0	156	3,9000	0,70892	3/5
	Büyük Ölçüde	20	50,0				
	Tamamen	8	20,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan“ 3/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların % 30’u (n=12) Kısmen, % 42.5’i (n=17) Büyük Ölçüde, % 27.5’i (n=11) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 3, maksimum 5 puan aralığında vermiş oldukları puanların toplamı 156 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde, ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.9000 \pm 0,70892$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun 3 zamanlı basit usullerle yazılmış notalara ait farklı tartımlara yönelik tezene vuruşlarına ilişkin dağarcık oluşturdıkları söylenebilir.

Tablo 5.20. “ Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Kısmen	10	25,0	163	4.0750	0,76418	3/5
	Büyük Ölçüde	17	42,5				
	Tamamen	13	32,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” kazanım ifadesine katılımcıların % 25’i (n=10) Kısmen, % 42.5’i (n=17) Büyük Ölçüde, % 32.5’i (n=13) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 163 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde, ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($4.0750 \pm 0,76418$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun 3 zamanlı usullerden oluşan tezene vuruşlarını doğru ve dengeli kullanabilmelerine yönelik psikomotor gelişimlerinin yeterli olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.21. “ 3/8’lik Usullü Halk Türkülerini Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/ M
Valid	Kısmen	13	32,5	158	3,9500	0,78283	3/5
	Büyük Ölçüde	16	40,0				
	Tamamen	11	27,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, programda yer alan “ 3/8’lik Usullü Halk Türkülerini Çalar” kazanım ifadesine katılımcıların, % 32.5’i (n=13) Kısmen, % 40’0’ ı (n=16) Büyük Ölçüde, % 27.5’i (n=11) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 158 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.9500 \pm 0,78283$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu verilerden hareketle, öğrencilerin büyük çoğunluğu 3 zamanlı usullere ilişkin çeşitli halk müziği repertuarı geçtiği ve usulün temel özelliklerine ilişkin bilgi dağarcığına sahip oldukları söylenilebilir.

Tablo 5.22. “ 5/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

	Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid						
Az	3	7,5	155	3.8750	0,93883	2/5
Kısmen	11	27,5				
Büyük Ölçüde	14	35,0				
Tamamen	12	30,0				
Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ 5/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların, % 7.5’i (n=3) Az, % 27.5’i (n=11) Kısmen, % 35’i (n=14) Büyük Ölçüde % 30’u (n=12) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 155 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.8750 \pm 0,93883$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu bağlamda; öğrencilerin içerisinde 3 zamanlı ve 2 zamanlı vuruşların yer aldığı usullere ilişkin tezene vuruşlarını belirli bir ritim bütünlüğü içerisinde uygulayabildikleri söylenilebilir.

Tablo 5.23. “ Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m / M
Valid	Az	1	2,5	154	3.8500	0,86380	2/5
	Kısmen	15	37,5				
	Büyük Ölçüde	13	32,5				
	Tamamen	11	27,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” kazanım ifadesine katılımcıların % 2.5’i (n=1) Az, % 37.5’i (n=15) Kısmen, % 32.5’i (n=13) % 27.5’i (n=11) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 154 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanımaya yönelik öğrenmenin “ Yüksek” ($3.8500 \pm 0,86380$) düzeyde gerçekleştiği görülmektedir.

Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun bağlama telleri üzerinde tezeneyi doğru ve dengeli kullanabilmelerine yönelik belirli düzeyde psikomotor beceriye sahip oldukları söylenilebilir.

Tablo 5.24. “ 5/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Kısmen	18	45,0	150	3.7500	0,77625	3/5
	Büyük Ölçüde	14	35,0				
	Tamamen	8	20,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ 5/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların, % 45’i (n=18) Kısmen, % 35’i (n=14) Büyük Ölçüde, % 20’si (n=8) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 150 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanımaya yönelik öğrenmenin “ Yüksek” ($3.7500 \pm 0,77625$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun 5 zamanlı bileşik usulün farklı diziliş şekilleri ile yazılmış tartımlara ait tezene vuruşlarını bağlama üzerinde yeterli düzeyde gösterebildikleri yorumu yapılabilir.

Tablo 5.25. “ 5/8’lik Usullü Halk Türkülerini Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m / M
Valid	Kısmen	12	30,0	153	3.8250	0,78078	2/5
	Büyük Ölçüde	20	50,0				
	Tamamen	8	20,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ 5/8’lik Usullü Halk Türkülerini Çalar” kazanım ifadesine katılımcıların, % 30’u (n=12) Kısmen, % 50’si (n=20) Büyük Ölçüde, % 20’ si (n=8) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 153 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.8250 \pm 0,78078$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilerden hareketle, öğrencilerin büyük çoğunluğunun usule ilişkin halk müziği repertuarı geçtiği ve usulün özelliklerini taşıyan halk müziği türkülerinden oluşan belirli bir dağarcığa sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 5.26. “ 6/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Az	1	2,5	159	3,9750	0,86194	2/5
	Kısmen	12	30,0				
	Büyük Ölçüde	14	35,0				
	Tamamen	13	32,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, bağlama öğretim programında yer alan “ 6/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların % 2.5’i (n=1) Az, % 30’u (n=12) Kısmen, % 35’i (n=14) Büyük Ölçüde, % 32.5’i Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 159 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.9750 \pm 0,86194$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğunun bağlamada 6 zamanlı usulü oluşturan temel tezene vuruşlarını gösterebilecek devinimlere sahip olduğu söylenilebilir.

Tablo 5.27. “ 6/8’lik Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Az	1	2,5	154	3.8500	0,83359	2/5
	Kısmen	14	35,0				
	Büyük Ölçüde	15	37,5				
	Tamamen	10	25,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ 6/8’lik Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” kazanım ifadesine katılımcıların, % 2.5’i (n=1) Az, % 35’ i (n=14) Kısmen, % 37,5’ i (n=15) Büyük Ölçüde, % 25 (n=10) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 154 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.8500 \pm 0,83359$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun 6 zamanlı usulü oluşturan vuruşlara ilişkin tezeneyi doğru ve dengeli kullanabilecek yeterli psikomotor beceriye ulaşmış oldukları söylenebilir.

Tablo 5.28. “ 6/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Kısmen	17	42,5	152	3.8000	0,79097	3/5
	Büyük Ölçüde	14	35,0				
	Tamamen	9	22,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “6/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların , % 42.5’i (n=17) Kısmen, % 35’ i (n=14) Büyük Ölçüde, %22,5’i (n=9) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanıma yönelik minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 152 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.8000 \pm 0,79097$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun 6 zamanlı bileşik usulün farklı diziliş şekilleri ile yazılmış tartımlara ait tezene vuruşlarını bağlama üzerinde yeterli düzeyde gösterebildikleri yorumu yapılabilir.

Tablo 5.29. “ 6/8’lik Usullü Halk Türkülerini Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Kısmen	16	40,0	154	3,8500	0,80224	3/5
	Büyük Ölçüde	14	35,0				
	Tamamen	10	25,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ 6/8’lik Usullü Halk Türkülerini Çalar” kazanım ifadesine katılımcıların % 40’ı (n=16) Kısmen, % 35’i (n=14) Büyük Ölçüde, % 25’i (n=10) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcılar, ilgili kazanım ifadesine minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 154 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin“ Yüksek” ($3.8500 \pm 0,80224$) düzeyde gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 5.30. “ Bağlamada 7/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		f	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Az	13	2,5	155	3.8750	0, 82236	2 / 5
	Kısmen	16	32,5				
	Büyük Ölçüde	10	40,0				
	Tamamen	40	25,0				
Total							

Öğrencilerde, programda yer alan “ Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” kazanım ifadesine katılımcıların, % 2.5’i (n=1) Az, % 32’5’ i (n=13) Kısmen, % 40.0’ı (n=16) Büyük Ölçüde, %25’i (n=10) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların ortalaması 155 olup, Elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin“ Yüksek” ($3.8750 \pm 0,82236$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun tezneyi doğru ve dengeli kullanabilmelerine yönelik yeterli psikomotor beceriye ulaşılmış oldukları yorumu yapılabilir.

Tablo 5.32. “ 7/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m / M
Valid	Kısmen	13	32,5	154	3.8500	0,69982	3/ 5
	Büyük Ölçüde	20	50,0				
	Tamamen	7	17,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, programda yer alan “ Bağlamada 7/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanım ifadesine öğretmenlerin, % 32.5’i (n=13) Kısmen, % 50’si (n=20) Büyük Ölçüde, % 17.5’i (n=7) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 154 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.8500 \pm 0,69982$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun 7 zamanlı bileşik usulün farklı diziliş şekilleri ile yazılmış tartımlara ait tezene vuruşlarını bağlama üzerinde yeterli düzeyde gösterebildikleri yorumu yapılabilir.

Tablo 5.33 “ Bağlamada 7/8’lik Usulde Yazılmış Halk Türkülerini Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m / M
Valid	Az	1	2,5	146	3.6500	0,69982	2/5
	Kısmen	16	40,0				
	Büyük Ölçüde	19	47,5				
	Tamamen	4	10,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ 7/8’lik Usulde Yazılmış Halk Türkülerini Çalar” kazanım ifadesine öğretmenlerin, % 2.5’i (n=1) Az, % 40’ı (n=16) Kısmen, % 47.5’i (n=19) Büyük Ölçüde, % 10’u (n=4) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 146 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “ Orta” ($3.6500 \pm 0,69982$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu verilerden hareketle; kazanıma ilişkin öğrencilerin büyük çoğunluğunun 7/8'lik usulün bağlamadaki tezene vuruşlarının gösterimine ilişkin hazır bulunuşluk düzeyi yüksek iken, usule ilişkin eserlerin icrasında bu oranın düştüğüne yönelik görüşler ortaya konmuştur. Ancak genele oranla birbirine yakın düzeyde bir sayısal veri olduğundan dolayı bu usulle ilgili daha iyi ve kapsamlı bir repertuar çalışması yapılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 5.34. “Bağlamada Halk Ezgilerini, Egzersizleri ve Etütleri Amaca Uygun Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Valid		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım		Standart Sapma	m / M
				Puanı	Ortalama		
	Az	2	5,0	156	3.9000	81019	2 / 5
	Kısmen	9	22,5				
	Büyük Ölçüde	20	50,0				
	Tamamen	9	22,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan“ Halk Ezgilerini, Egzersizleri ve Etütleri Amaca Uygun Çalar” kazanım ifadesine katılımcıların, % 5’i (n=2) Az, % 22.5’i (n=9) Kısmen, % 50’ si (n=20) Büyük Ölçüde, % 22,5’i (n=9) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 156 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” (3.9000 ± 81019) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun usule ilişkin temel becerilere ulaşmak amacı ile geliştirici etüt egzersiz dağarcığına sahip oldukları yorumu yapılabilir.

Tablo 5.35. “Bağlamada Sağ ve Sol El Koordinasyonunu Geliştirir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Valid		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım		Standart sapma	m / M
				Puanı	Ortalama		
	Kısmen	9	22,5	160	4,0000	0,67937	3 / 5
	Büyük Ölçüde	22	55,0				
	Tamamen	9	22,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan“ Bağlamada Sağ ve Sol El Koordinasyonunu Geliştirir” kazanım ifadesine katılımcıların % 22.5’i (n=9) Kısmen, % 55’i (n=22) Büyük Ölçüde, % 22,5’ i (n=9) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 160 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($4.0000 \pm 0,67937$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilerden hareketle, öğrencilerin büyük çoğunluğunun sağ ve sol el koordinasyonunu geliştirecek etüt ve egzersiz dağarcığına sahip olduğu söylenilebilir.

Tablo 5.36. “Bağlamada 9/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Standart Sapma		m / M
					Ortalama		
Valid	Az	2	5,0	161	4.0250	0,80024	2 / 5
	Kısmen	6	15,0				
	Büyük Ölçüde	21	52,5				
	Tamamen	11	27,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “9/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların, % 5’i (n=2) Az, % 15’i (n=6) Kısmen, % 52,5’ i (n=21) Büyük Ölçüde, %27,5’i (n=11) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 161 puan olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” (4.0250 ± 80024) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğunun 9 zamanlı usulü oluşturan temel ve farklı dizilişlere ait tezene vuruşlarını bağlamada gösterecek devinimsel becerilere sahip olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.37. “Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
	Büyük Ölçüde	18	45,0				
	Tamamen	10	25,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” Kazanım ifadesine katılımcıların, % 30’ u (n=12) Kısmen, % 45’i (n=18) Büyük Ölçüde, % 25’i (n=10) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 158 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.9500 \pm 0,74939$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun 9 zamanlı usullerin farklı biçimlerini oluşturan tezene vuruşlarını doğru ve dengeli kullanabilmelerine yönelik belirli psikomotor beceriye sahip oldukları söylenilebilir.

Tablo 5.38. “Bağlamada 9/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart sapma	m /M
Valid	Az	1	2,5	152	3.8000	0,75786	2/ 5
	Kısmen	13	32,5				
	Büyük Ölçüde	19	47,5				
	Tamamen	7	17,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ 9/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların, % 2.5’ i (n=1) Az, % 32.5’ i (n=13) Kısmen, % 47.5’ i (n=19) Büyük Ölçüde, % 17.5’i (n=7) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 152 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “ Yüksek” ($3.8000 \pm 0,75786$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun usule ilişkin temel bilgileri edindiği, usule ait farklı tezene vuruşlarını yorumlayacak dağarcığa ulaşmış oldukları söylenebilir.

Tablo 5.39. “Bağlamada 9/8’lik Usulde Halk Ezgilerini, Egzersizleri ve Etütleri Amaca Uygun Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/ M
Valid	Az	1	2,5	151	3,7750	0,80024	2/ 5
	Kısmen	15	37,5				
	Büyük Ölçüde	16	40,0				
	Tamamen	8	20,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ 9/8’lik Usulde Halk Ezgilerini, Egzersizleri ve Etütleri Amaca Uygun Çalar” kazanım ifadesine katılımcıların, % 2.5’ i (n=1) Az, % 37.5’ i (n=15) Kısmen, % 40’ı (n=16) Büyük Ölçüde, % 20’si Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 151 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.7750 \pm 0,80024$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun usule ilişkin temel becerilere ulaşmak amacı ile geliştirici etüt egzersiz dağarcığına sahip oldukları yorumu yapılabilir.

Tablo 5.40. “ Bağlamada 10/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/ M
Valid	Az	1	2,5	151	3,7750	0,80024	2/ 5
	Kısmen	15	37,5				
	Büyük Ölçüde	16	40,0				
	Tamamen	8	20,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “Bağlamada 10/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir kazanım ifadesine katılımcıların, % 2.5’ i (n=1) Az, % 37.5’ i (n=15) Kısmen, % 40’ı (n=16) Büyük Ölçüde, % 20’si Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 151 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.7750 \pm 0,80024$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğunun 10 zamanlı usulü oluşturan temel ve farklı dizilişlere ait tezene vuruşlarını bağlamada gösterecek devinimsel becerilere sahip olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.41. “ Bağlamada Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/ M
Valid	Kısmen	18	45,0	154	3.8500	0,86380	3/5
	Büyük Ölçüde	10	25,0				
	Tamamen	12	30,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” kazanım ifadesine katılımcıların, % 45’i (n=18) Kısmen, % 25’i (n=10) Büyük Ölçüde, % 30’ u (n=12) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 3, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 154 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.8500 \pm 0,86380$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun tezeneyi doğru ve dengeli kullanabilmelerine yönelik yeterli psikomotor beceriye ulaşmış oldukları yorumu yapılabilir.

Tablo 5.42. “ Bağlamada 10/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/ M
Valid	Az	1	2,5	151	3.7750	0,76753	2 / 5
	Kısmen	14	35,0				
	Büyük Ölçüde	18	45,0				
	Tamamen	7	17,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ 10/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların, % 2.5’i (n=1) Az, % 35 i’ (n=14) Kısmen, % 45’i (n=18) Büyük Ölçüde, % 17,5’i (n=7) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 151 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin“ Yüksek” ($3.7750 \pm 0,76753$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun 10 zamanlı usullerin farklı biçimlerini doğru ve dengeli tezene vuruşları ile gösterebilmelerine ilişkin belirli psikomotor beceriye sahip oldukları söylenilebilir.

Tablo 5.43. “ Bağlamada 10/8’lik Usullü Halk Türkülerini Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m / M
Valid	Az	1	2,5	161	4.0250	0,80024	2 / 5
	Kısmen	9	22,5				
	Büyük Ölçüde	18	45,0				
	Tamamen	12	30,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, programda yer alan“ 10/8’lik Usullü Halk Türkülerini Çalar” kazanım ifadesine katılımcıların, % 2.5’i (n=1) Az, % 22’5’ i’ (n=9) Kısmen, % 45’i (n=18) Büyük Ölçüde, % 30’ u (n=12) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 161 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($4.0250 \pm 0,80024$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilerden hareketle, öğrencilerin büyük çoğunluğunun 10 zamanlı usulün temel ve farklı dizilişlerine ait usullerle oluşmuş çeşitli halk müziği repertuarından dağarcık oluşturdukları söylenebilir.

Tablo 5.44. “ Bağlamada 12/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Katılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Az	3	7,5	153	3.8250	0,90263	2/5
	Kısmen	11	27,5				
	Büyük Ölçüde	16	40,0				
	Tamamen	10	25,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, programda yer alan“ 12/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların, % 7.5’i (n=3) Az, % 27,5’i (n=11) Kısmen, % 40’ı (n=16) Büyük Ölçüde, % 25’i (n=10) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 153 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($3.8250 \pm 0,90263$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğunun 12 zamanlı usulü oluşturan temel ve farklı dizilişlere ait tezene vuruşlarını bağlamada gösterecek devinimsel becerilere sahip olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.45. “ Bağlamada Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Az	2	5,0	161	4.0250	0,89120	2/5
	Kısmen	9	22,5				
	Büyük Ölçüde	15	37,5				
	Tamamen	14	35,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde öğretim programında yer alan “ Tezeneyi Tel Üzerinde Aşağı ve Yukarı Hareket Ettirerek Dengeli Ses Çıkarır” kazanım ifadesine katılımcıların, % 5’i (n=2) Az, % 22,5’i (n=9) Kısmen, % 37,5’i (n=15) Büyük Ölçüde, % 35’i (n=14) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 161 olup, elde edilen puanın aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Yüksek” ($4.0250 \pm 0,89120$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun tezeneyi doğru ve dengeli kullanabilmelerine yönelik yeterli psikomotor beceriye ulaşmış oldukları yorumu yapılabilir.

Tablo 5.46. “ Bağlamada 12/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m / M
Valid	Az	1	2,5	146	3.6500	0,69982	2/5
	Kısmen	16	40,0				
	Büyük Ölçüde	19	47,5				
	Tamamen	4	10,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “Bağlamada 12/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanım ifadesine öğretmenlerin, % 2,5’i (n=1) Az, % 40’ı (n=16) Kısmen, % 47,5’i (n=19) Büyük Ölçüde, % 10’u (n=4) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 146 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Orta” ($3.6500 \pm 0,69982$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu verilerden hareketle; kazanıma ilişkin öğrencilerin büyük çoğunluğunun 3-5-6-7-9 ve 10 zamanlı usullerine ilişkin hazır bulunuşluk düzeyleri yüksek iken, “ 12/8’lik Usulde Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanımında bu oranın düştüğüne yönelik görüşler ortaya konmuştur. Ancak genele oranla birbirine yakın düzeyde bir sayısal veri olduğundan dolayı bu usulle ilgili daha iyi ve kapsamlı çalışma yapılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 5.47. “Bağlamada 12/8’lik Usullü Halk Türkülerini Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/ M
Valid	Az	1	2,5	146	3.6500	0,69982	2/5
	Kısmen	16	40,0				
	Büyük Ölçüde	19	47,5				
	Tamamen	4	10,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan“ 12/8’lik Usulde Yazılmış Halk Türkülerini Çalar” kazanım ifadesine öğretmenlerin, % 2.5’i (n=1) Az, % 40’ı (n=16) Kısmen, % 47.5’i (n=19) Büyük Ölçüde, % 10’u (n=4) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 2, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 146 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “ Orta” (3.6500 ± 0,69982) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu verilerden hareketle; kazanıma ilişkin öğrencilerin büyük çoğunluğunun 12/8’lik usulün bağlamadaki tezene vuruşlarının gösterimine ilişkin hazır bulunuşluk düzeyi yüksek iken, usule ilişkin eserlerin icrasında bu oranın düştüğüne yönelik görüşler ortaya konmuştur. Ancak genele oranla birbirine yakın düzeyde bir sayısal veri olduğundan dolayı bu usulle ilgili daha iyi ve kapsamlı repertuar çalışması yapılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

5.3. Üçüncü Alt Amacın Çözümüne İlişkin Bulgular ve Yorumlar

5.3.1. 12.Sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımların gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgular

Burada GSL 12. sınıf öğrencilerinin öğretim programında yer alan psikomotor (devinimsel) kazanımlara ulaşılma durumlarının hangi düzeyde olduğunun tespitine yönelik katılımcı öğretmenlerle gerçekleştirilen anket verilerine ilişkin istatistiksel analizlere ve yorumlara yer verilmiştir.

5.3.2. Öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşılma durumlarının tespitine yönelik öğretmen görüşleri

Tablo 5.48. “ Bağlamada Teke Yöresi Üslubunun Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Valid		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı		Standart Sapma	m/M
				Ortalama			
	Hiç	1	2,5	140	3,5000	0,96077	1/5
	Az	3	7,5				
	Kısmen	18	45,0				
	Büyük Ölçüde	11	27,5				
	Tamamen	7	17,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan“ Bağlamada Teke Yöresi Üslubunun Tezene Vuruşunu Gösterir” kazanım ifadesine katılımcıların % 2.5’ i (n=1) Hiç, % 7.5’ i (n=3) Az, % 45’ i (n=18) Kısmen, % 27.5’i (n=11) Büyük Ölçüde, % 17,5’i (n=7) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 140 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin“ Orta” ($3.5000 \pm 0,96077$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğunun teke tavrını oluşturan temel ve farklı dizilişlerine ilişkin tezene vuruşlarını bağlamada gösterecek devinime kısmen sahip oldukları görülmüştür. Ancak sayısal verilerin genele oranla birbirine yakın düzeyde olmasından dolayı tavrın öğrenimine yönelik daha kapsamlı ve geliştirici etüt, egzersiz çalışmaları yapılabileceği söylenilebilir.

Tablo 5.49. “ Bağlamada Teke Yöresi Üslubunda Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Valid		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı		Standart Sapma	m / M
				Ortalama			
	Hiç	1	2,5	143	3,5750	1.03497	1/5
	Az	4	10,0				
	Kısmen	15	37,5				
	Büyük Ölçüde	11	27,5				
	Tamamen	9	22,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ Bağlamada Teke Yöresi Üslubunda Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanımına katılımcıların, % 2.5’ i (n=1) Hiç, % 10’ u (n=4) Az, % 37,5’ i (n=15) Kısmen, % 27.5’i (n=11) Büyük Ölçüde, % 22,5’i (n=9) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 143 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Orta” ($3.5750 \pm 1,03497$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun teke yöresi tavrı içerisinde yer alan farklı tartımlardan oluşan tezene vuruşlarına ait devinimi kısmen gerçekleştirdikleri görülmüştür. Ancak sayısal verilerin genele oranla birbirine yakın düzeyde olmasından dolayı tavrın öğrenimine yönelik daha kapsamlı ve geliştirici el ve mızrap çalışmaları yapılabileceği söylenilebilir.

Tablo 5. 50. “ Bağlamada Teke Yöresi Halk Ezgilerini Doğru Tezene Vuruşları ve Yöre Üslubuna Uygun Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerine İlişkin Dağılım

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/ M
Valid	Hiç	1	2,5	138	3.4500	1,0114	1/ 5
	Az	5	12,5				
	Kısmen	16	40,0				
	Büyük Ölçüde	11	27,5				
	Tamamen	7	17,5				
	Total	40	100,0				

İlgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyine katılımcıların % 2.5’ i (n=1) Hiç, % 12,5’ i (n=5) Az, % 40’ ı (n=16) Kısmen, % 27.5’i (n=11) Büyük Ölçüde, % 17,5’i (n=7) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 138 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanımına yönelik öğrenmenin “Orta” ($3.4500 \pm 1,01147$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin yöre tavrı ile yazılmış belirli bir halk müziği repertuarı geçtiği, Teke tavrının uygulanmasında karşılaşılan eksik tezene vuruşlarının geliştirilmesine ilişkin çeşitli teknik çalışmalar yapılabileceği söylenilebilir.

Tablo 5.51. “ Halk Ezgileri, Egzersiz ve Etütleri Amaca Uygun Olarak Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/ M
Valid	Hiç	1	2,5	145	3.6250	0,95239	1/ 5
	Az	3	7,5				
	Kısmen	13	32,5				
	Büyük Ölçüde	16	40,0				
	Tamamen	7	17,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ Halk Ezgileri, Egzersiz ve Etütleri Amaca Uygun Olarak Çalar” kazanım ifadesine öğretmenlerin, % 2,5’ i (n=1) Hiç, % 7,5’ i (n=3) Az, % 32,5’ i (n=13) Kısmen, % 40’ı (n=16) Büyük Ölçüde, % 17,5’i (n=7) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verilen puanların toplamı 145 olup elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin“ Orta” (3.6250 ± 0,95239) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğu yöre halkının sahip olduğu sosyal, ekonomik ve kültürel özellikleri yansıtan halk ezgilerini, teke yöresine ait tezene vuruşları ile doğru yorumlayabildiği söylenilebilir.

Tablo 5.52. “ Bağlamada Sağ ve Sol El Koordinasyonu Geliştirecek Alıştırmalar Yapar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Hiç	1	2,5	145	3.6250	1,07864	1 / 5
	Az	5	12,5				
	Kısmen	12	30,0				
	Büyük Ölçüde	12	30,0				
	Tamamen	10	25,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde “ Sağ ve Sol El Koordinasyonu Geliştirecek Alıştırmalar Yapar kazanım ifadesine öğretmenlerin, % 2,5’ i (n=1) Hiç, % 12,5’ i (n=5) Az, % 30’ u (n=12) Kısmen, % 30’ u (n=12) Büyük Ölçüde, %25’ i (n=10) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 145 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde, ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “ Orta” (3.6250 ± 1,07864) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Tablo 5.53. “ Zeybek Tavrını Oluşturan En Temel Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Hiç	1	2,5	133	3.3250	1,04728	1/5
	Az	8	20,0				
	Kısmen	14	35,0				
	Büyük Ölçüde	11	27,5				
	Tamamen	6	15,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ Zeybek Tavrını Oluşturan En Temel Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanım ifadesine öğretmenlerin, % 2.5’ i (n=1) Hiç, % 20’ si (n=8) Az, % 35’i (n=14) Kısmen, % 27,5’i (n=11) Büyük Ölçüde, % 15’i (n=6) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 133 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Orta” (3.3250 ± 1,04728) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin zeybek tavrına ait temel tezene vuruşlarını bağlama üzerinde kısmen gösterebildikleri görülmüştür. Ancak sayısal verilerin genele oranla birbirine yakın düzeyde olmasından dolayı tavıra ait tezene vuruşları kapsamlı ve düzenli egzersiz çalışmaları ile geliştirilebileceği yorumu yapılabilir.

Tablo 5.54. “ Bağlamada Zeybek Tavrında Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı	Ortalama	Standart Sapma	m/M
Valid	Hiç	1	2,5	139	3,4750	1.10911	1/5
	Az	7	17,5				
	Kısmen	13	32,5				
	Büyük Ölçüde	10	25,0				
	Tamamen	9	22,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “ Zeybek Tavrında Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanım ifadesine öğretmenlerin, % 2.5’ i (n=1) Hiç, % 17,5’ i (n=7) Az, % 32,5’i (n=13) Kısmen, % 25’i (n=10) Büyük Ölçüde, % 22,5’ i (n=9) Tamamen gerçekleştiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 139 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde, ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Orta” ($3.4750 \pm 1,10911$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin bir kısmında yöresel tavıra ait farklı tezene vuruşlarının öğrenimine ait yeterli dağarcığa ulaşılmış olduğu fakat tavrın uygulanmasına yönelik daha iyi ve kapsamlı bir repertuar çalışması yapılabileceği söylenebilir.

Tablo 5.55. “Zeybek Tavrını Doğru Tezene Vuruşları ve Yöre Üslubuna Göre Doğru Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Valid		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı			
				Ortalama	Standart Sapma	m/M	
	Hiç	1	2,5	134	3,3500	0,97534	1/5
	Az	6	15,0				
	Kısmen	16	40,0				
	Büyük Ölçüde	12	30,0				
	Tamamen	5	12,5				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, öğretim programında yer alan “Zeybek Tavrını Doğru Tezene Vuruşları ve Yöre Üslubuna Göre Doğru Çalar” kazanım ifadesine katılımcıların, % 2.5’ i (n=1) Hiç, % 15’ i (n=6) Az, % 40’ ı (n=16) Kısmen, % 30’ u (n=12) Büyük Ölçüde, % 12,5’ i (n=5) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 134 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin“Orta” ($3.3500 \pm 0,97534$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin bir kısmının yöresel tavıra ait tezene vuruşlarını uygulamada yeterli dağarcığa ulaşmış olduğu fakat istenilen kazanım seviyesine ulaşabilmek için daha kapsamlı bir repertuar çalışması yapılmasının gerekli olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.56. “Zeybek Tavrı ile Yazılmış Halk Ezgileri, Egzersiz ve Etütleri Amaca Uygun Olarak Çalar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Valid		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı			
				Ortalama	Standart Sapma	m/M	
	Hiç	1	2,5	138	3,4500	1,01147	1 / 5
	Az	6	15,0				
	Kısmen	13	32,5				
	Büyük Ölçüde	14	35,0				
	Tamamen	6	15,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, programda yer alan “ Zeybek Tavrı ile Yazılmış Halk Ezgileri, Egzersiz ve Etütleri Amaca Uygun Olarak Çalar” kazanım ifadesine katılımcıların, % 2,5’ i (n=1) Hiç, % 15’ i (n=6) Az, % 32,5’i (n=13) Kısmen, % 35’i (n=14) Büyük Ölçüde, % 15’i (n=6) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 138 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde, ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “Orta” ($3.4500 \pm 1,01147$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin çoğunluğunun yöreye ait müzik karakterini yansıtan tezene tavrı ile yazılmış halk müziği repertuarına sahip oldukları yorumu yapılabilir.

Tablo 5.57. “ Zeybek Tavrı Sağ ve Sol El Koordinasyonu Geliştirecek Alıştırmalar Yapar” Kazanımına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Valid		Kişi Sayısı	Yüzde	Genel Kazanım Puanı		Standart Sapma	m / M
				Ortalama			
	Hiç	1	2,5	140	3,5000	1,01274	1 / 5
	Az	4	10,0				
	Kısmen	17	42,5				
	Büyük Ölçüde	10	25,0				
	Tamamen	8	20,0				
	Total	40	100,0				

Öğrencilerde, programda yer alan “ Zeybek Tavrı Sağ ve sol el koordinasyonu geliştirecek alıştırmalar yapar ” kazanım ifadesine katılımcıların, % 2,5’ i (n=1) Hiç, % 10’ u (n=4) Az, % 42,5’i (n=17) Kısmen, % 25’i (n=10) Büyük Ölçüde, % 20’si (n=8) Tamamen ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların, ilgili kazanım ifadesine minimum 1, maksimum 5 puan aralığında verdikleri puanların toplamı 140 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanıma yönelik öğrenmenin “ Orta” ($3.5000 \pm 1,01274$) düzeyde gerçekleştiği görülmüştür.

Bu verilerden hareketle, öğrencilerin sağ ve sol el koordinasyonunu geliştirecek etüt ve egzersiz dağarcığına kısmen sahip oldukları ve teller üzerinde yapılan geliştirici çalışmaların psikomotor becerilerin geliştirilebilmesinde önemli olduğu söylenilebilir.

5.4. Dördüncü Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, Sivas Muzaffer SARISÖZEN GSL 11 ve 12. sınıf öğrencilerinin bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara hangi düzeyde ulaşıldığının tespitine yönelik, 10 haftalık süreçte gerçekleştirilen gözlemlere ilişkin analiz ve yorumlara yer verilmiştir.

5.4.1. 11. Sınıf Bağlama Öğretim Programında Yer Alan Psikomotor Kazanımlara Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

11. sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı 1. dönem müfredat konularını kapsayan gözlemler, Rubrik (Dereceli Puanlama Anahtarı) değerlendirme formu kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Formdan elde edilen puanlar tablolaştırılıp sonuçlara ilişkin yorumlamalar yapılmıştır.

1.Hafta:

Tablo 5.58. “ Bağlamadaki Si^b Sesinin Pesteki ve Tizdeki Yerini Gösterir” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım puanları	Kişi Sayısı	Toplam Kazanım puanı	Kazanım Puan Ort	Standart Sapma	Kazanım Ait Genel Rubrik Puan Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
							Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
4,00	7	38	4.220	1,00	84	4/5	9	9	-
5,00	2						%100	%100	-
Total	9								

11. sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan “ Bağlamadaki Si^b Sesinin Pesteki ve Tizdeki Yerini Gösterir” kazanımına yönelik araştırmanın gözlem çalışma gurubu olan dokuz bağlama öğrencisi ile Rubrik değerlendirme formu kullanılarak gerçekleştirilen gözlemden 7 öğrencinin 4 puan(% 77), 2 öğrencinin ise (%22) 5 puan aldığı görülmüştür. Öğrenciler ilgili kazanıma yönelik Rubrik formundan minimum 2, maksimum 5 puan aralığında toplam 38 puan almış olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde kazanımın gerçekleşme düzeyinin “ Yüksek (4.220 ± 1.000)” seviyede olduğu görülmüştür. Ayrıca; öğrencilerin ilgili kazanıma yönelik Rubrik değerlendirme formundan aldıkları puanların ortalaması 84 (seksendört) olup, kazanımın öğrencilerin tamamında gerçekleştiği görülmüştür.

Bu verilerden hareketle öğrencilerin Si^b sesinin temel ve oktav perde yerlerini bağlama klavyesi üzerinde doğru tespit ettiği, Si^b sesinin kalın ve ince seslerine ait frekansları ayırt edebilecek dağarcığına sahip olduğu söylenilebilir.

2.Hafta:

Tablo 5.59. “ Si b Sesinin Perde Yerlerini Geliştirecek Alıştırmalar Yapar” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım puanları	Kişi Sayısı	Yüzde (%100)	Toplam Kazanım puanı	Kazanım Puan Ort	Standart Sapma	Kazanım Ait Genel Rubrik Puan Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
								Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
3,00	4	44,4	33	3.67	0,70711	70	3/5			
4,00	4	44,4								
5,00	1	11,1						9	9	-
Total	9	100,0						%100	%100	-

Öğretim programında yer alan “ Si b Sesinin Perde Yerlerini Geliştirecek Alıştırmalar Yapar” kazanımına yönelik gözlem çalışma gurubu ile Rubrik değerlendirme formu kullanılarak gerçekleştirilen gözlemden, 4 öğrenci 4 puan (% 44), 1 öğrenci 5 puan (%12) ve 4 öğrencinin ise 3 (% 44) puan aldığı görülmüştür. Öğrenciler “Rubrik” formundan minimum 3, maksimum 5 puan aralığında toplam 33 puan almış olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde kazanımın gerçekleşme düzeyinin “Yüksek (3.6700 ± 0,70711)” seviyede olduğu görülmüştür. Ayrıca; öğrencilerin ilgili kazanımaya yönelik Rubrik değerlendirme formundan aldıkları puanların ortalaması 70 (yetmiş) olup, ilgili kazanımın öğrencilerin tamamında gerçekleştiği görülmüştür. Bu verilerden hareketle, öğrencilerin bağlama klavyesi üzerindeki notalara ait perde yerlerinin pekiştirilmesine yönelik etüt ve egzersiz dağarcığına “Yeterli” düzeyde sahip oldukları söylenilebilir.

3.Hafta:

Tablo 5.60. “ Si b² Sesinin Tizdeki ve Pesteki Yerini Gösterir” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Standart Sapma	Kazanım Ait Genel Rubrik Puan Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
							Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
2,00	1	35	3,8889	0,92796	74	2/5			
3,00	1								
4,00	5						9	6	3
5,00	2						(%100)	(%67)	(%33)
Total	9								

Öğretim programında yer alan “ Bağlamadaki Si² Sesinin Tizdeki ve Pesteki Yerini Gösterir” kazanımına ilişkin gözlem değerlendirme formundan öğrencilerin % 11’i (n=1) 2 , % 11’ i (n=3) 1 , % 56’sı (n=5) 4, % 22’sinin (n=2) ise 5 puan aldığı görülmüştür. Öğrencilerin değerlendirme formundan minimum 2, maksimum 5 puan aralığında aldıkları puanların toplamı 35 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin“ Yüksek (3.8889 ± 0,92796)” seviyede olduğu görülmüştür. Ayrıca; öğrencilerin ilgili kazanıma yönelik Rubrik değerlendirme formundan aldıkları puanların ortalaması 74 (yetmiş dört) olup, 6 öğrencide kazanıma ulaşma düzeyinin yeterli, 3 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, öğrenciler genel olarak bağlama klavyesi üzerindeki Si² sesinin temel ve oktavındaki perde yerleri ve farklı frekanslarına ait özelliklere ilişkin “ Yeterli” dağarcığına sahip oldukları söylenilebilir.

4. Hafta:

Tablo 5.61. “ Si² Sesini Natürel ve Diğer Arızalı Seslerle Çalar” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanıma Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Standart Sapma	Kazanıma Ait Genel Rubrik Ort.	m/ M	Kazanıma Ulaşılma Seviyesi		
							Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
2,00	1								
3,00	3	32	3,5556	0,88192	71	2/5			
4,00	4						9	6	3
5,00	1						(%100)	(% 67)	(%33)
Total	9								

Öğretim programında yer alan ilgili kazanıma ilişkin gözlem değerlendirme formundan öğrencilerin % 11,1’i (n=1) 2 , % 33,3’ ü (n=3) 3 , % 44,4’ü (n=4) 4, % 11’inin (n=1) ise 5 puan aldıkları görülmüştür. Öğrencilerin, ilgili kazanıma yönelik değerlendirme formundan minimum 2, maksimum 5 puan aralığında aldıkları puanların toplamı 32 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin “ Orta (3.5556 ± 0,88192)” seviyede olduğu görülmüştür. Ayrıca; öğrencilerin ilgili kazanıma yönelik Rubrik değerlendirme formundan aldıkları puanların ortalaması 71 (Yetmiş bir) olup, 6 öğrencide kazanıma ulaşma düzeyinin yeterli, 3 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğunun içerisinde Si² ve Natürel seslerin klavye üzerindeki yerleri ve frekans farklılıklarını ayırt edecek etüt, egzersiz ve eserlere ilişkin “Yeterli” dağarcık oluşturduğu söylenilebilir.

5.Hafta:

Tablo 5.62. “ Mi b ve Mi b² Seslerinin Bağlamadaki Yerlerini Gösterir” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Standart Sapma	Kazanım Ait Genel Rubrik Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
							Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
2,00	1								
3,00	1	35	3,8900	0,92796	74	2/5			
4,00	5						9	7	2
5,00	2						(%100)	(% 78)	(%22)
Total	9								

“ Bağlamadaki Mi b ve Mi b² Seslerinin Yerlerini Gösterir” kazanımına ilişkin gözlem değerlendirme formundan öğrencilerin % 11,1’i (n=1) 2 puan , % 11,1’ i (n=1) 3 puan , % 55,5’i (n=5) 4 puan, % 22,2’ inin (n=2) ise 5 puan aldıkları görülmüştür. Öğrencilerin değerlendirme formundan minimum 2, maksimum 5 puan aralığında aldıkları puanların toplamı 32 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında ilgili kazanımın öğrencilerde gerçekleşme düzeyinin “ Yüksek (3.8900 ± 0,92796)” seviyede olduğu görülmüştür. Ayrıca; öğrencilerin ilgili kazanımaya yönelik Rubrik değerlendirme formundan aldıkları puanların ortalaması 74 (Yetmiş dört) olup, 7 öğrencide kazanımaya ulaşma düzeyinin yeterli, 2 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür.

Bu verilere göre; öğrencilerin bağlama klavyesi üzerindeki “Mi” sesine ait farklı perde yerlerini ve frekans farklılıklarını ayırt etmeye yönelik yeterli dağarcığına sahip olduğu yorumu yapılabilir.

6. Hafta:

Tablo 5.63. “ Mi b ve Mi b² Perde Yerlerini Geliştirecek Alıştırma Yapar” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım Ort.	Standart Sapma	Kazanım Ait Genel Rubrik Ort	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
							Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
3,00	4								
4,00	4	33	3.67	0,70711	70	3/5	9	6	3
5,00	1						(%100)	(% 67)	(%33)
Total	9								

İlgili kazanıma yönelik gerçekleştirilen gözleme ilişkin, kullanılan değerlendirme formundan öğrencilerin % 44,4'ü (n=4) 3 , % 44' ü (n=4) 4 , % 11'i ise (n=1) 5 puan aldığı görülmüştür. Öğrenciler, ilgili kazanımdan minimum 3, maksimum 5 puan aralığında toplam 33 puan almış olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde kazanımın gerçekleşme düzeyinin “ Yüksek (3.6700 ± 0,70711)” seviyede olduğu görülmüştür. Ayrıca; öğrencilerin ilgili kazanıma yönelik Rubrik değerlendirme formundan aldıkları puanların ortalaması 70 (yetmiş) olup, 6 öğrencide kazanıma ulaşma düzeyinin yeterli, 3 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür. Bu bağlamda öğrencilerin büyük çoğunluğunun “Mi” notasına ait farklı perdelerin klavye üzerinde gösteriminin pekiştirilmesine yönelik yeterli etüt ve egzersiz çalışması yaptığı söylenilebilir.

7.Hafta:

Tablo 5.64. “ Si b - Si b² - Mi b - Mi b² Sesleri Yer Alan Türkülerini Çalar” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanıma Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Ss	Kazanıma Ait Genel Rubrik Ort.	m/ M	Kazanıma Ulaşılma Seviyesi		
							Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
2,00	1								
3,00	3	32	3,5556	0,88192	71				
4,00	4					2/5	9	6	3
5,00	1						(%100)	(%67)	(%33)
Total	9								

Programda yer alan ilgili kazanıma yönelik gerçekleştirilen gözleme ilişkin kullanılan değerlendirme formundan % 11,1'i (n=1) 2 , % 33,3' ü (n=3) 3 , % 44,4'ü (n=4) 4, % 11'inin (n=1) ise 5 puan aldıkları görülmüştür. Öğrencilerin, ilgili kazanımdan minimum 2, maksimum 5 puan aralığında aldıkları puanların toplamı 32 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde kazanımın gerçekleşme düzeyinin “ Orta (3.5556 ± 0,88192)” seviyede olduğu görülmüştür. Gözlem çalışma gurubu öğrencilerinin ilgili kazanımdan aldıkları genel rubrik puan ortalaması 71 (Yetmiş bir) olup, 6 öğrencide kazanıma ulaşma düzeyinin yeterli, 3 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür.

Bu verilerden hareketle; öğrencilerin çoğunluğunun ‘Si ve Mi’ notalarına ait farklı koma değerlerine sahip seslere ilişkin perdeleri bağlama klavyesi üzerinde gösterebildiği ve bemollü seslerin yer aldığı notalara ilişkin yeterli eser dağarcığına sahip olduğu söylenebilir.

8.Hafta:

Tablo 5.65. Mi b ve Mi b² Seslerini Natürel ve Diğer Arızalı Seslerle Birlikte Çalar” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Ss	Kazanım Ait Genel Rubrik Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
							Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
2,00	1	32	3,5556	0,88192	71	2/5			
3,00	3								
4,00	4						9	6	3
5,00	1						(%100)	(%67)	(%33)
Total	9								

Öğretim programında yer alan ilgili kazanım ile ilgili gerçekleştirilen gözleme ait değerlendirme formundan öğrencilerin % 11,1’i (n=1) 2 , % 33,3’ ü (n=3) 3 , % 44,4’ü (n=4) 4, % 11’inin (n=1) ise 5 puan aldıkları görülmüştür. Öğrencilerin, ilgili kazanımdan minimum 2, maksimum 5 puan aralığında aldıkları puanların toplamı 32 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin “ Orta (3.5556 ± 0,88192)” seviyede olduğu görülmüştür. Gözlem çalışma grubu öğrencilerinin ilgili kazanımdan aldıkları genel Rubrik puan ortalaması 71 (Yetmiş bir) olup, 6 öğrencide kazanım ulaşma düzeyinin yeterli, 3 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür.

Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun ‘Mi’ sesine ait farklı koma değerlerine sahip notaların yer aldığı etüt, egzersiz ve eserlerin çalınabilmesine yönelik yeterli dağarcığa sahip oldukları söylenilebilir.

9.Hafta:

Tablo 5.66. “Bağlamada Fa# Sesinin Yerini Gösterir” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Ss	Kazanım Ait Genel Rubrik Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
							Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
2,00	1	35	3,8900	0,92796	74	2/5			
3,00	1								
4,00	5						9	7	2
5,00	2						%100	% 78	% 22
Total	9								

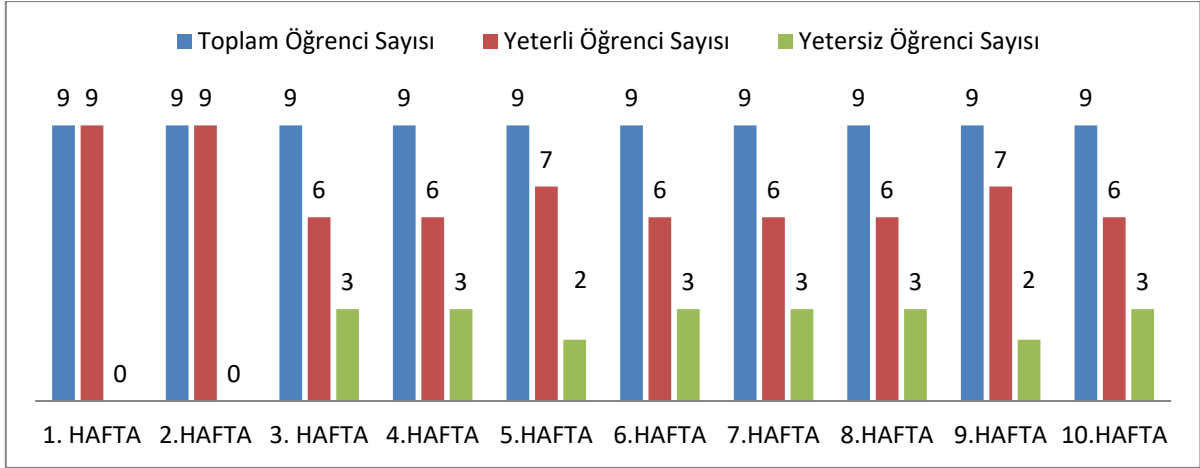
“Bağlamada Fa# Sesinin Yerini Gösterir” kazanımına ilişkin gerçekleştirilen gözleme ait değerlendirme formundan, öğrencilerin % 11,1’i (n=1) 2 , % 11,1’ i (n=1) 3 , % 55,5’i (n=5) 4, % 22,2’ inin (n=2) ise 5 puan aldıkları görülmüştür. Öğrencilerin, ilgili kazanımdan minimum 2, maksimum 5 puan aralığında aldıkları puanların toplamı 32 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında öğrencilerde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin “ Yüksek ($3.8900 \pm 0,92796$)” seviyede olduğu görülmüştür. Gözlem çalışma gurubu öğrencilerinin ilgili kazanımdan aldıkları genel rubrik puan ortalaması 74 (Yetmiş dört) olup, 7 öğrencide kazanıma ulaşma düzeyinin yeterli, 2 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğunun Fa# sesini klavye üzerindeki perdeler üzerinde doğru tespit ettiği, ilgili sesin öğrenimine yönelik gerekli etüt ve egzersiz dağarcığına yeterli düzeyde sahip olduğu söylenilebilir.

10.Hafta:

Tablo 5.67. “Fa# Sesinin olduğu Halk Türkülerini Çalar” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Ss	Kazanım Ait Genel Rubrik Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
							Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
3,00	3	35	3,8900	0,92796	74	3/5			
4,00	4						9	6	3
5,00	2						(%100)	(% 67)	(%33)
Total	9								

“Bağlamadaki “Fa# Sesinin olduğu Halk Türkülerini Çalar” kazanımına ilişkin yapılan gözleme ait değerlendirme formundan öğrencilerin % 33’ü (n=3) 3 , % 44’ü (n=4) 4, % 23’ü (n=2) 3, ise 5 puan aldıkları görülmüştür. Öğrencilerin ilgili kazanımdan minimum 1, maksimum 5 puan aralığında aldıkları puanların toplamı 35 olup, değerlendirme formundan elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin “ Yüksek ($3,8900 \pm 0,92796$)” seviyede gerçekleştiği görülmüştür. Gözlem çalışma gurubu öğrencilerinin ilgili kazanımdan aldıkları genel rubrik puan ortalaması 74 (Elli üç) olup, 6 öğrencide kazanıma ulaşma düzeyinin yeterli, 3 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, öğrencilerin büyük çoğunluğunun Fa# sesinin yer aldığı halk müziği eserlerine yönelik ezgileri çalabildiği ve eser içerisinde geçen natürel ve koma seslere ait farklı frekansları birbirinden ayırmaya ilişkin temel becerilere yeterli düzeyde ulaştıkları gözlenmiştir.

Grafik 5.1. 11. Sınıf öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara öğrencilerde ulaşılma durumlarına ilişkin haftalık dağılım grafiği

Grafikte 11. Sınıf öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşılma düzeylerinin tespitine yönelik gerçekleştirilen gözlemlere ilişkin haftalık dağılım oranları yer almaktadır. Buna göre, kazanımlara ulaşma düzeyinde en yüksek oranın 1. ve 2. (%100) haftalar, en düşük oranın ise 5. ve 9. haftalar olduğu görülmüştür. 11. Sınıf öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşma düzeylerinin genel puan ortalaması 78 olup, rubrik değerlendirme yönergesinde 70 puan üzeri değerlendirmeler başarılı kabul edilir maddesinden hareketle 11. Sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımların işlevselliği ve kullanılabilirliğinin yeterli olduğu yorumu yapılabilir.

5.4.2. 12. Sınıf öğrencilerinin psikomotor kazanımlara ulaşma durumlarının tespitine ilişkin gözlem bulguları

Araştırmanın bu bölümünde, 12. sınıf öğrencilerinin öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşma durumlarının hangi düzeyde olduğunun tespitine yönelik “Rubrik” değerlendirme formundan elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

1.Hafta:

Tablo 5.68. “Bağlamada Teke Yöresi Üslubunun Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Yüzde (%)	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Ss	Kazanım Ait Genel Rubrik Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
								Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
2,00	2	22								
3,00	5	56	27	3,0000	1,5000	60	1/5			
4,00	2	22						9	3	6
Total	9	100,0							(%33)	(%67)

Öğretim programında yer alan“ Bağlamada Teke Yöresi Üslubunun Tezene Vuruşunu Gösterir” kazanımına ilişkin yapılan gözleme ait değerlendirme formundan öğrencilerin % 22’si (n=2) 2 , % 56’sı (n=5) 3 , % 22’si (n=2) 4 puan aldığı görülmüştür. Öğrencilerin, ilgili kazanımdan minimum 1, maksimum 5 puan aralığında aldıkları puanların toplamı 27 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin “ Orta (3,0000 ± 1,50000)” seviyede olduğu görülmüştür. Gözlem çalışma grubu öğrencilerinin ilgili kazanımdan aldıkları genel rubrik puan ortalaması 60 olup, 3 öğrencide kazanıma ulaşma düzeyinin yeterli, 6 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür. Bu verilerden hareketle; öğrencilerin büyük çoğunluğunun teke yöresi tavrını oluşturan temel ve farklı tezene dizilişlere ait mızrap vuruşlarını geliştirecek etüt, egzersiz dağarcığına sahip olmadıkları söylenebilir.

2.Hafta

Tablo 5.69. “ Bağlamada Teke Tavrıyla Oluşan Değişik Tartım Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Yüzde (%)	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Ss	Kazanım Ait Genel Rubrik Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
								Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
1,00	2	22								
2,00	2	56	25	2,8889	1,4529	56	1/5	9	4	5
3,00	1	22							(%44)	(%56)
4,00	3	33								
5,00	1	11								
Total	9	100,0								

Öğretim programında yer alan“ Bağlamada Teke Tavrıyla Oluşan Değişik Tartım Vuruşlarını Gösterir” kazanımına ilişkin yapılan gözleme ait değerlendirme formundan öğrencilerin % 22’si (n=2) 1 , % 22’si (n=2) 2 , % 11’i (n=1) 3 , % 33’ü (n=3) 4 , % 11’inin (n=1) ise 5 puan aldığı görülmüştür. Öğrencilerin, ilgili kazanımdan minimum 1, maksimum 5 puan aralığında aldıkları puanların toplamı 25 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin “ Orta (2,8889 ± 1,4529)” seviyede olduğu görülmüştür. Gözlem çalışma grubu öğrencilerinin ilgili kazanımdan aldıkları genel rubrik puan ortalaması 56 olup, 4 öğrencide kazanıma ulaşma düzeyinin yeterli, 5 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür.

Bu bağlamda, öğrencilerin çoğunluğunun teke yöresi tavrına ait temel ve farklı tezene dizilişlerini eser içerisinde uygulayacak yeterli psikomotor beceriye sahip olmadığı söylenebilir

3.Hafta:

Tablo 5.70. “ Teke Yöresi Ezgilerini Doğru Tezene Vuruşları ve Yöre Üslubuna Uygun Çalar” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Yüzde (%)	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Ss	Kazanım Ait Genel Rubrik Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
1,00	2	22						Kişi Sayısı Yeterli Yetersiz		
2,00	2	22	24	2,666	1,224	53	1/4			
3,00	2	23						9	3	6
4,00	3	33							(% 33)	(%67)
Total	9	100,0								

“ Teke Yöresi Ezgilerini Doğru Tezene Vuruşları ve Yöre Üslubuna Uygun Çalar” kazanımına ilişkin kullanılan gözlem değerlendirme formundan öğrencilerin % 22,2’si (n=2) 1 , % 22,2’si (n=2) 2 , % 22,2’si (n=2) 3 , % 33,3’ünün (n=3) ise 4 puan aldığı görülmüştür. Öğrencilerin ilgili kazanımdan minimum 1, maksimum 4 puan aralığında aldıkları puanların toplamı 24 olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması incelendiğinde, ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin “ Orta (2,6667 ± 1,2247)” seviyede olduğu görülmüştür. Gözlem çalışma gurubu öğrencilerinin ilgili kazanımdan aldıkları genel Rubrik puan ortalaması 53 olup, 3 öğrencide kazanım ulaşma düzeyinin yeterli, 6 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür.

Bu verilerden hareketle; öğrencilerin teke yöresi özelliklerini yansıtan tezene vuruşlarını, yöre ezgilerinde kullanımına yönelik yeterli dağarcığa sahip olmadıkları söylenilebilir.

4. Hafta:

Tablo 5.71. “ Halk Ezgilerini Egzersiz ve Etütleri Amaca Uygun Olarak Çalar” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşılma Durumlarına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Yüzde (%)	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Ss	Kazanım Ait Genel Rubrik Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
1,00	2	22						Kişi Sayısı Yeterli Yetersiz		
2,00	1	11	27	3,00	1,414	60	1/5	9	4	5
3,00	2	33							(% 44)	(%66)
4,00	3	33								
5,00	1	11								
Total	9	100,0								

“Halk Ezgilerini Egzersiz ve Etütleri Amaca Uygun Olarak Çalar” kazanımına ilişkin kullanılan gözlem değerlendirme formundan öğrencilerin % 22,2’si (n=2) 1 , % 11,1’i (n=1) 2 , % 22,2’si (n=2) 3 , % 33,3’ü (n=3) 4 , % 11,1’ inin (n= 1) 5 puan aldığı görülmüştür.

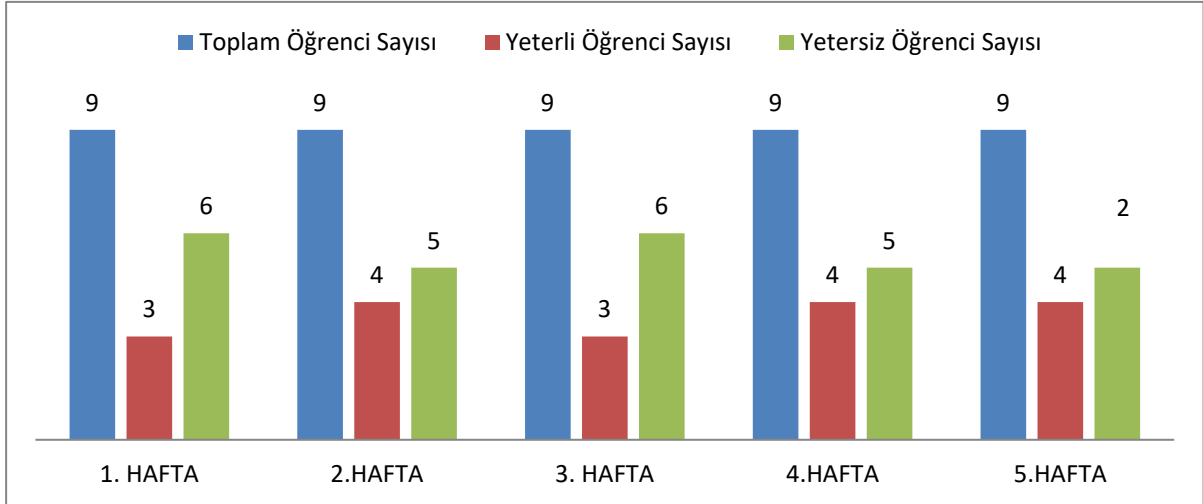
Öğrenciler ilgili kazanımdan, minimum 1, maksimum 5 puan aralığında toplam 27 puan almış olup, elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, ilgili kazanımın gerçekleşme düzeyinin “ Orta (3.0000 ± 1,41421)” seviyede olduğu görülmüştür. Gözlem çalışma gurubu öğrencilerinin ilgili kazanımdan aldıkları genel rubrik puan ortalaması 60 (Altmış) olduğu, kazanıma ulaşma düzeyinin 4 öğrencide yeterli seviyede, 5 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür. Bu bağlamda; öğrencilerin büyük çoğunluğu yörenin sahip olduğu sosyal, ekonomik ve kültürel özelliklerin yer aldığı halk ezgilerini tavrın tezene özellikleri ile yeterince yansıtamadıkları söylenilebilir.

5.Hafta:

Tablo 5.72. “ Sağ ve Sol El Koordinasyonu Geliştirecek Alıştırmalar yapar” Kazanımına İlişkin Gözlem Bulguları

Kazanım Ait Puanlar	Kişi Sayısı	Yüzde (%)	Toplam Kazanım Puanı	Kazanım (Ort)	Ss	Kazanım Ait Genel Rubrik Ort.	m/ M	Kazanım Ulaşılma Seviyesi		
								Kişi Sayısı	Yeterli	Yetersiz
1,00	2	22	27	3,00	1,414	60	1/5	9	4	5
2,00	1	11								
3,00	2	33								
4,00	3	33								
5,00	1	11								
Total	9	100,0						(% 44)	(%66)	

“ Sağ ve Sol El Koordinasyonu Geliştirecek Alıştırmalar yapar” kazanımına ilişkin kullanılan gözlem değerlendirme formundan öğrencilerin % 22,2’si (n=2) 1 , % 11,1’i (n=1) 2 , % 22,2’si (n=2) 3, % 33,3’ü (n=3) 4, % 11,1’ inin (n= 1) 5 puan aldığı görülmüştür. Öğrenciler ilgili kazanımdan minimum 1, maksimum 5 puan aralığında toplam 27 puan almış olup, değerlendirme formundan elde edilen puanların aritmetik ortalaması alındığında, öğrencilerde kazanıma yönelik öğrenmenin “ Orta (3.0000 ± 1,41421)” seviyede gerçekleştiği görülmüştür. Gözlem çalışma gurubu öğrencilerinin ilgili kazanımdan aldıkları genel rubrik puan ortalaması 60 (Altmış) olup, kazanıma ulaşma düzeyinin 4 öğrencide yeterli, 5 öğrencide ise yetersiz olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, öğrencilerin sağ ve sol el koordinasyonu geliştirecek yeterli etüt ve egzersiz dağarcığına yeterince sahip olmadıkları söylenilebilir.

Grafik-5.2. 12. Sınıf öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara öğrencilerde ulaşılma durumlarına ilişkin haftalık dağılım grafiği

Grafikte, 12. Sınıf öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşılma düzeylerinin tespitine yönelik gerçekleştirilen gözlemlere ilişkin haftalık dağılım oranları yer almaktadır. Programda yer alan psikomotor kazanımlara yönelik “Rubrik” değerlendirme formundan elde edilen beş haftalık puanların genel ortalaması 58 olup, rubrik yönergesinde 70 puan altındaki değerlendirmeler başarısız kabul edilir maddesinden hareketle 12. Sınıf psikomotor kazanımların işlevselliği ve kullanılabilirliğinin yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

5.5 Beşinci Alt Amaca Yönelik Bulgular ve Yorumlar

5.5.1 11 ve 12. Sınıf öğrencilerinde psikomotor kazanımlara ulaşılma durumlarının tespitine ilişkin görüşme bulguları

Araştırmanın bu bölümünde, GSL 11 ve 12. sınıf öğrencilerinin bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşılma durumlarının hangi düzeyde olduğunun tespitine yönelik GSL’ okullarında görevli bağlama öğretmenleri ile içeriği uzman görüşü alınarak hazırlanmış EK-8’ de yer alan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak gerçekleştirilmiş görüşmelere yer verilmiştir. Görüşmeler katılımcıların müsaitlik durumuna göre yüz yüze ve telefon aracılığı ile gerçekleştirilmiş olup elde edilen veriler katılımcıların izni dâhilinde kayıt altına alınmıştır.

11. Sınıf öğrencilerinin bağlama öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşma durumlarının tespitine ilişkin görüşme bulguları

Bağlama dersi öğretim programında yer alan “ Bağlamadaki Arızalı Sesler” ve “Sekiz Birimli Usuller ve Tezene Vuruşları” ünitesinde yer alan psikomotor kazanımlara öğrencilerde ulaşılma durumlarının hangi düzeyde olduğunun tespitine yönelik katılımcı öğretmenler ile görüşmeler yapılmıştır.

Bağlamada Arızalı Sesler” Ünitesinde Yer Alan Psikomotor Kazanımlara İlişkin Görüşme Soruları

Soru 1: Öğrencilerin “ Bağlamada Si b ,Mi b ve Fa# Sesinin Yerini Gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma durumu yetersiz ise sizce neden?

Tablo 5.73. Öğrencilerin “ Bağlamada Si b ,Mi b ve Fa# Sesinin Yerini Gösterir” Kazanımına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=20)	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Öğrenciler bağlama Üzerinde “si b ” sesini yeterli düzeyde gösterir	Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8 Ö9, Ö10,Ö11,Ö12, Ö13,Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20	20	100

Tabloda; katılımcı öğretmenlerin (n=20), “ Bağlamada Si b ,Mi b ve Fa# Sesinin Yerini Gösterir” kazanımına öğrencilerin tamamında ulaşıldığı yönünde görüş belirtmişlerdir. (%100) Buradan hareketle öğrenciler bağlama klavyesi üzerindeki si b ” sesinin perde yeri ve frekansı ile ilgili “ Yeterli” dağarcığa sahip oldukları söylenilebilir.

“ Sekiz birimli usuller ve tezene vuruşları” ünitesinde yer alan psikomotor kazanımlara ilişkin görüşme soruları

Soru 2: Öğrencilerin“ Bağlamada 3/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?

Tablo 5.74. “ Bağlamada 3/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=20)	İfade Eden Öğretmenler	f	%
<i>Öğrenciler bağlamada 3/8’lik usulün tezene vuruşunu yeterli düzeyde gösterir.</i>	<i>Ö1, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö11, Ö13, Ö14, Ö17, Ö19</i>	11	55
<i>Bağlamada 3/8’lik usulün tezene vuruşunu göstermede yeterli değildir.</i>	<i>Ö2, Ö4, Ö7, Ö10, Ö12, Ö15, Ö16, Ö18, Ö20</i>	9	45

Tabloda; katılımcı öğretmenlerden 11’i (% 55) ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyinin yeterli olduğu yönünde görüş belirtirken, 9 öğretmen (%45) ilgili kazanıma ulaşılma da yeterli olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle, “ Bağlamada 3/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına öğrencilerde ulaşılma düzeyinin öğretmen görüşlerine göre “ Yeterli” seviyede olduğu söylenebilir.

Tablo 5.75. “ Bağlamada 3/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Ulaşma Yetersizliğinin Nedenlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=9)	İfade eden öğretmenler	f	%
<i>40 dakikalık ders süresi yetersizdir. Ders 4-5 öğrenci ile yapılmakta olup mevcut süre usül konusunu kavramada yetersizdir.</i>	<i>Ö2, Ö10, Ö15, Ö16, Ö20,</i>	7	77,77
<i>Usül konusuna ilişkin etüt ve kaynaklar yetersizdir. (Ders kitabı olmayışı)</i>	<i>Ö2, Ö7, Ö12, Ö15, Ö18</i>	5	55,5
<i>Usül konusu öğrencilerin düzeyine uygun değildir.</i>	<i>Ö4, Ö10, Ö16, Ö18,</i>	5	44,4

Tabloda, ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma yetersizliğinin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre, mevcut ders saatinin yetersizliği, dersin gerekenden fazla öğrenci ile işlenmesi (% 77.77), usül konusuna ilişkin öğretim kaynaklarının yetersizliği (% 55,5) gibi nedenler katılımcılar tarafından sıklıkla tekrarlanan ifadeler olmuştur. Ayrıca, katılımcılar usül konusunun öğrenci düzeyine uygun olmadığı (% 44,4), bağlamada usulü oluşturan vuruşların pekiştirilmesine yönelik etüt ve egzersizlere ilişkin kaynak yetersizliği (% 44,4) gibi durumların öğrencilerde ilgili kazanıma ulaşılmasının nedenleri olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Soru 3: Öğrencilerin “ Bağlamada 5/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?

Tablo 5.76. “ Bağlamada 5/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanıma Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=20)	İfade Eden Öğretmenler	f	%
<i>Öğrenciler 5/8’lik usule ait tezene vuruşlarını yeterli düzeyde gösterir.</i>	<i>Ö1, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö11, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17</i>	11	55
<i>Usulün 3+2 ve 2+3 çeşitlenmesine ait tezene vuruşlarında problem yaşamaktadır.</i>	<i>Ö2, Ö4, Ö7, Ö10, Ö12, Ö16, Ö18, Ö19, Ö20</i>	9	45

Tabloya göre; katılımcı öğretmenlerden 11’i (%55) ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyinin yeterli olduğu yönünde görüş belirtirken, 9 öğretmen (% 45) ilgili kazanımın 3+2 ve 2+3 çeşitlemelerinin tezene uygulanmasında öğrencilerin problem yaşadığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerde “ Bağlamada 5/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına öğretmen görüşlerine göre % 60’lık oranda yeterli seviyede ulaşıldığı söylenebilir.

Tablo 5.77. Öğrencilerde “ Bağlamada 5/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanıma Ulaşma Yetersizliğinin Nedenlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=9)	İfade Eden Öğretmenler	f	%
<i>Mevcut derse ait süre yetersizdir. Ders gerekenden fazla öğrenci ile işlenmektedir.</i>	<i>Ö2, Ö4, Ö7, Ö10, Ö12, Ö16, Ö18, Ö20</i>	8	89
<i>Usül konusuna ilişkin etüt, egzersiz ve kaynaklar yetersizdir. (Ders kitabı olmayışı)</i>	<i>Ö2, Ö7, Ö12, Ö15, Ö18, Ö2</i>	6	67
<i>Usül konusu öğrencilerin düzeyine uygun değildir.</i>	<i>Ö4, Ö10, Ö16, Ö18, Ö19</i>	5	55,5

Tabloda öğrencilerin “ Bağlamada 5/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma yetersizliğinin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre; mevcut ders saatinin yetersizliği, dersin fazla öğrenci ile işlenmesi (%89) ve usulün öğretimine ilişkin kaynak yetersizliği (%67) gibi nedenler katılımcılar tarafından sıklıkla

tekrarlanan ifadeler olmuştur. Ayrıca katılımcı öğretmenlerin % 55,5 i usul konusunun öğrenci düzeyine uygun olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle; mevcut ders saatinin yetersizliği, dersin gerekenden fazla öğrenci ile yapılması ve dersin işlenişine ait kaynak yetersizliği gibi sebepler, öğrencilerde ilgili kazanıma ulaşılama nedenleri olarak gösterilebilir.

Soru 4: Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “ Bağlamada 6/8’ lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?

Tablo 5.78. “ Bağlamada 6/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

<i>Öğretmen Görüşleri (n=20)</i>	<i>İfade Eden Öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>6/8’lik usulün tezene vuruşunu yeterli düzeyde gösterir.</i>	<i>Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö16, Ö17,</i>	<i>11</i>	<i>55</i>
<i>6/8’lik usule ilişkin tezene Vuruşlarında göstermede yetersizdir</i>	<i>Ö2, Ö3, Ö7, Ö8,Ö11 Ö14, Ö15, Ö18, Ö19,Ö20</i>	<i>9</i>	<i>45</i>

Tabloda; katılımcı öğretmenlerden 11’i (% 55) ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyinin yeterli olduğu yönünde görüş belirtirken, 9 öğretmen (% 45) öğrencilerin 6/8’lik usulün tezene vuruşlarını göstermede yetersiz olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin“ Bağlamada 6/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyinin öğretmen görüşlerine göre (% 55) yeterli seviyede gerçekleştiği yorumu yapılabilir.

Tablo 5.79. Öğrencilerde“ Bağlamada 6/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Ulaşma Yetersizliğinin Nedenlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

<i>Öğretmen Görüşleri (n=9)</i>	<i>İfade eden öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Usul konusuna ilişkin çalışma kaynağı yetersizliği (Etüt, egzersiz eksikliği)</i>	<i>02,03,07,08,011,014</i>	<i>6</i>	<i>66</i>
<i>Ders süresine ilişkin süre yetersizliği, fazla öğrenci ile dersin işlenmesi</i>	<i>Ö2,Ö7,Ö11,Ö15 Ö19</i>	<i>5</i>	<i>55,5</i>
<i>Öğrenciden kaynaklı diğer nedenler (Planlı çalışmama ve dikkat dağınıklığı vb)</i>	<i>Ö3,19</i>	<i>2</i>	<i>22</i>

Tabloda, öğrencilerin “ Bağlamada 6/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma yetersizliğinin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre; usul konusuna ilişkin yeterince çalışma kaynağı olmaması (%66), mevcut ders saatinin yetersizliği ve buna bağlı olarak dersin fazla öğrenci ile işlenmesi (% 55,5), gibi nedenler katılımcı öğretmen görüşlerinde sıklıkla tekrarlanan ifadeler olmuştur. Ayrıca, bazı katılımcılar özgün görüşlerinde (Ö3,Ö19), “ zaten kısıtlı sürelerde ders işliyoruz bunun üzerine öğrencilerin planlı çalışma eksikliği ve dikkat dağınıklığı gibi sorunlarda eklenince kazanımın öğretiminde olumlu bir sonuç alamıyoruz ” şeklinde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle, ilgili kazanıma ait kaynak, mevcut ders saatinin yetersizliği ve dersin gereğinden fazla öğrenci ile işlenmesi gibi nedenler, öğrencilerin ilgili kazanıma ulaşmada yetersiz kalmalarının nedeni olarak görülebilir.

Soru 5: “ Bağlamada 7/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?

Tablo 5.80. Öğrencilerin “ Bağlamada 7/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=20)	İfade Eden Öğretmenler	f	%
<i>Bağlamada, 7/8’lik usulün tezene vuruşunu yeterli düzeyde gösterir.</i>	Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö12, Ö13 Ö19, Ö20	8	40
<i>Bağlamada Usule ait tezene vuruşlarını göstermede yetersizdir. (Usulün diziliş çeşitlerine ait tezene vuruşlarında)</i>	Ö2, Ö3, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11 Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö1	12	60

Tabloya göre; katılımcı öğretmenlerden 8’i (%40) ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyinin yeterli olduğu yönünde görüş belirtirken, 12 öğretmen (% 60) 7/8’lik usulün değişik dizilişlerine ait tezene vuruşlarında ve ölçüler arası geçişlerde öğrencilerin problem yaşadıkları yönünde görüş belirtmişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin “ 7/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyinin öğretmen görüşlerine göre (% 60) yetersiz seviyede olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.81. “ Bağlamada 7/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Ulaşma Yetersizliğinin Nedenlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=12)	İfade eden öğretmenler	f	%
<i>7/8’lik usul öğretimi öğrenci seviyesinin üzerindedir.</i>	<i>Ö2,Ö3,Ö7, Ö8, Ö14,Ö15, Ö16,Ö17,</i>	8	67
<i>7/8’lik usulün öğretimine ilişkin ders süresi ve örnek çalışma kaynakları yetersizdir.</i>	<i>Ö9, Ö10,Ö11,Ö14, Ö15 Ö16</i>	6	50
<i>Öğrenciler, “ Türk Müziği usüllerine ilişkin nazari konularda eksiktir.</i>	<i>Ö14, Ö15, Ö1</i>	3	20

Tabloda öğrencilerin“ Bağlamada 7/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma yetersizliğinin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Tabloya göre; usul konusunun öğrenci seviyesine uygun olmaması (% 67), mevcut ders saatinin yetersizliği ve çalışma kaynaklarının yetersizliği (%50), gibi nedenler katılımcı öğretmen görüşlerinde sıklıkla tekrarlanan ifadeler olmuştur. Ayrıca; bazı öğretmenler özgün ifadelerinde (Ö14,Ö15,Ö16),“ öğrencilere ilköğretim müfredatında, Türk Müziği türüne ilişkin konulara yeterince yer verilmediği ve öğrencilerin günlük hayatlarında etkisi altında kaldıkları farklı müzik türlerine olan ilgileri öğrencilerde usule ilişkin konuların öğretilmesinde çeşitli zorluklara sebep olmaktadır” yönünde görüş ifade etmişlerdir. Katılımcı görüşlerinden hareketle, usule ilişkin konuların öğrenci seviyesine uygun olmaması, mevcut ders saatinin ve konuya ilişkin kaynakların yeterli olmaması gibi durumlar, öğrencilerde ilgili kazanıma ulaşılamama nedenleri olarak görülebilir.

Soru 6: Öğrencilerin “ Bağlamada 9/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?

Tablo 5.82. “ Bağlamada 9/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=20)	İfade Eden Öğretmenler	f	%
<i>9/8’lik usulün tezene vuruşunu yeterli düzeyde yapar.</i>	<i>Ö1, Ö3,Ö4, Ö5, Ö6, Ö9, Ö16</i>	7	35
<i>9/8’lik usulün tezene vuruşlarını göstermede yeterli değildir. (Usüle ilişkin değişik dizilişlere ait Tezene vuruşlarında yeterli değildir.)</i>	<i>Ö2,Ö7,Ö8,Ö10,Ö11,Ö12 Ö13, Ö14,Ö15,Ö17,Ö18,Ö19</i>	13	65

Tabloda; katılımcı öğretmenlerden 7'si (%35) ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşımla düzeyinin yeterli olduğu yönünde görüş belirtirken, 13 öğretmen (% 65) öğrencilerin 9/8'lik usulün temel ve farklı dizilişlerinin tezene vuruşlarında problem yaşadıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin “ Bağlamada 9/8'lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyinin öğretmen görüşlerine göre (% 65) yetersiz seviyede olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.83. “Bağlamada 9/8'lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Ulaşma Yetersizliğinin Nedenlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

<i>Öğretmen Görüşleri (n=13)</i>	<i>İfade Eden Öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Usül konusunun bağlama öğretiminde sınıf seviyesine uygun olmaması</i>	<i>Ö2,Ö7,Ö8,Ö10, Ö11,Ö12, Ö13,Ö14,Ö15</i>	<i>9</i>	<i>77</i>
<i>9/8'lik usulün öğretimine ilişkin ders süresi ve örnek çalışma kaynaklarının yetersizliği</i>	<i>Ö10, Ö11,Ö13, Ö15,Ö18,Ö19</i>	<i>7</i>	<i>54</i>
<i>İlköğretim müfredatında Türk Müziği Usullerine ilişkin konuların yetersiz Olması</i>	<i>Ö2,Ö8,Ö10,Ö11,Ö12,Ö14</i>	<i>6</i>	<i>46</i>

Tabloda, öğrencilerin “ Bağlamada 9/8'lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma yetersizliğinin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Tabloya göre; usül konusunun sınıf seviyesine uygun olmaması (%77), mevcut ders saatinin ve çalışma kaynaklarının yetersizliği (%54) gibi nedenler katılımcı öğretmen görüşlerinde sıklıkla tekrarlanan ifadeler olmuştur. Ayrıca; bazı katılımcılar özgün ifadelerinde (Ö2,Ö8,Ö10,Ö11,Ö12,Ö14), “ *ilköğretim müzik dersi müfredatında 2/4, 3/4 gibi batı usüllerine ilişkin konulara daha sık yer verildiği, Türk Müziği konularına ise yeterince yer verilmediğini belirtmişlerdir. Bu durumun öğrencilere yönelik usül öğretiminde çeşitli zorluklara yol açtığı* ” şeklinde görüş ifade etmişlerdir.

Katılımcı öğretmen görüşlerinden hareketle, usül konusunun sınıf seviyesine uygun olmaması, mevcut ders saatinin ve konuya ilişkin kaynakların yeterli olmaması ve öğrencilerin temel eğitim döneminde müfredat içeriğinden kaynaklı Türk Müziği konularında yeterince eğitim alamamalarına ilişkin durumlar öğrencilerde ilgili kazanıma ulaşamama nedenleri olarak gösterilebilir.

Soru 7: Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “ Bağlamada 10/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?

Tablo 5.86. “ Bağlamada 10/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

<i>Öğretmen Görüşleri (n=20)</i>	<i>İfade Eden Öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Usule ilişkin tezene vuruşlarını Yeterli düzeyde yapar.</i>	<i>Ö1, Ö3,Ö4, Ö5, Ö11, Ö12, Ö16, Ö20</i>	8	40
<i>Usulün farklı vuruş çeşitlerine Ait tezene vuruşlarını uygulamada Yetersizdir.</i>	<i>Ö2,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10 Ö13,Ö14,Ö15,Ö17,Ö18,Ö19</i>	12	60

Tabloda; katılımcı öğretmenlerden 8’i (%40) ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyinin yeterli olduğu yönünde görüş belirtirken, 12 öğretmen (% 60) 10/8’lik usulün temel ve farklı vuruş dizilişlerine ait tezene vuruşlarını uygulamada öğrencilerin yetersiz olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerin “ 10/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyinin öğretmen görüşlerine göre (% 60) yetersiz seviyede olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.87. “ Bağlamada 10/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Ulaşma Yetersizliğinin Nedenlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

<i>Öğretmen Görüşleri (n=12)</i>	<i>İfade eden öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Derse ilişkin mevcut sürenin yetersiz olması</i>	<i>Ö10, Ö11,Ö12, Ö13,Ö14, Ö15,Ö18,Ö19</i>	8	40
<i>Usül öğretiminin bağlama eğitiminde sınıf seviyesine uygun olmaması</i>	<i>Ö2,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10</i>	6	30
<i>İlköğretim müfredatında Türk Müziği usüllerine ilişkin konulara yeterince yer verilmemesi</i>	<i>Ö2,Ö8,Ö10,Ö11</i>	4	20

Tabloya göre, öğrencilerin“ Bağlamada 10/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma yetersizliğinin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Bağlama eğitiminde usül konusunun sınıf seviyesine uygun olmaması (%40), mevcut ders saatinin yetersizliği ve çalışma kaynaklarının yetersizliği (%30), gibi nedenler katılımcı öğretmen görüşlerinde sıklıkla tekrarlanan ifadeler olmuştur.

Ayrıca; bazı öğretmenler özgün ifadelerinde (Ö2,Ö8,Ö10,Ö11), “ *ilköğretime ait müzik müfredatında genellikle 2/4, 3/4’lük batı ritimlerine ilişkin eserlere yer verildiği, Türk Müziği konularına müfredatta yeterince yer verilmediği bu sebeple temel müzik eğitiminden kaynaklı ilgili alana ilişkin öğrenme eksikliklerinin bulunduğu*” yönünde görüş ifade etmişlerdir. Katılımcı öğretmen görüşlerinden hareketle, usül konusunun sınıf seviyesine uygun olmaması, mevcut ders saatinin ve konuya ilişkin kaynakların yeterli olmaması ve öğrencilerin temel eğitim döneminde müfredatta Türk Müziği usül konusuna yeterince yer verilmemesi gibi nedenlerden dolayı ilgili kazanıma öğrencilerde yeterli derecede ulaşamadığı görülmüştür.

Soru 8: Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “ Bağlamada 12/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?

Tablo 5.88. “ Bağlamada 12/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=20)	İfade Eden Öğretmenler	f	%
<i>Usule ilişkin tezene vuruşlarını yeterli düzeyde gösterir.</i>	Ö1, Ö3,Ö4, Ö5, Ö11, Ö12 Ö16,Ö20	8	40
<i>Usulün farklı vuruş çeşitlerine ait tezene vuruşlarını uygulamada yeterli değildir.</i>	Ö2,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10 Ö13,Ö14,Ö15,Ö17,Ö18,Ö19	12	60

Tabloya göre; katılımcı öğretmenlerden 8’i (%40) ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyinin istenilen düzeyde olduğu yönünde görüş belirtirken, 12 öğretmen (%60) öğrencilerin 12/8’lik usulün temel ve farklı vuruş dizilişlerine ait tezene vuruşlarını uygulamada yetersiz olduğu yönünde görüş belirtmiştir. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerde “Bağlamada 10/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyinin öğretmen görüşlerine göre (% 60) “ Yetersiz” seviyede olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.89. “ Bağlamada 12/8’lik Usulün Tezene Vuruşunu Gösterir” Kazanımına Ulaşma Yetersizliğinin Nedenlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=12)	İfade eden öğretmenler	f	%
<i>Derse ilişkin mevcut sürenin yetersiz olması</i>	Ö10, Ö11,Ö12, Ö13,Ö14, Ö15,Ö18,Ö19	8	40
<i>Usül öğretiminin bağlama eğitiminde sınıf seviyesine uygun olmaması</i>	Ö2,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10	6	30

Tabloda, 11. sınıf öğrencilerin “ Bağlamada 10/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma yetersizliğinin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre; mevcut ders saatinin ve çalışma kaynaklarının yetersizliği (%40), bağlama eğitiminde usul konusunun sınıf seviyesine uygun olmaması (%30) gibi nedenler katılımcı öğretmen görüşlerinde sıklıkla tekrarlanan ifadeler olmuştur. Katılımcı öğretmen görüşlerinden hareketle, usul konusunun sınıf seviyesine uygun olmaması, mevcut ders saatinin ve konuya ilişkin kaynakların yeterli olmaması gibi nedenlerden dolayı ilgili kazanıma öğrencilerde yeterli derecede ulaşılamadığı görülmüştür.

12. Sınıf öğrencilerinin bağlama öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşma durumlarının tespitine ilişkin görüşme bulguları

Güzel Sanatlar Liseleri 12. sınıf öğrencilerinin bağlama dersi öğretim programında yer alan “ Teke Yöresi Üslubu (Tezene Tavrı) ” ve “Zeybek Yöresi Tavrı ”ünitelerinde yer alan psikomotor kazanımlara öğrencilerde ulaşılma düzeyinin tespitine yönelik katılımcı öğretmenler ile görüşmeler yapılmıştır.

Soru 1: Öğrencilerin “ Bağlamada Teke Yöresi Tavrının Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise bu durum sizce neden kaynaklanmaktadır?

Tablo 5.90. “ Bağlamada Teke Yöresi Tavrının Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanıma Ulaşılma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

<i>Öğretmen Görüşleri (n=20)</i>	<i>İfade Eden Öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Teke tavrı tezene vuruşlarını yeterli düzeyde gösterir.</i>	<i>Ö1, Ö2,Ö4, Ö6, Ö8,Ö10 Ö9, Ö11,Ö12,Ö13,Ö16</i>	<i>11</i>	<i>55</i>
<i>Teke tavrı mızrabında oluşan değişik tarımlara ait tezene vuruşlarını göstermede yeterli değildir.</i>	<i>Ö3, Ö5, Ö7,Ö14,Ö15, Ö17,Ö18,Ö19,Ö20</i>	<i>9</i>	<i>45</i>

Tabloda, katılımcı öğretmenlerden 11’i (%55) ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyinin yeterli olduğu yönünde görüş belirtirken, 9 öğretmen (% 45) öğrencilerin ilgili kazanımda yeterli olmadıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerde “ Teke Yöresi Tavrının Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanımına ulaşılma düzeyinin öğretmen görüşlerine göre (% 55) yeterli seviyede olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.91. “ Bağlamada Teke Yöresi Tavrının Tezene Vuruşlarını Gösterir” Kazanımına Ulaşma Yetersizliğinin Nedenlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=9)	İfade eden öğretmenler	f	%
<i>Zorunlu bağlama dersi öğretim programında yer alan teke yöresi tezene tavrı konusunun öğrenci seviyesine uygun olmaması</i>	<i>Ö3,Ö5,Ö7,Ö14,Ö15.Ö17 Ö18,Ö19</i>	9	100
<i>Sağ ve sol el koordinasyonundaki uyum problemi</i>	<i>Ö5,Ö7,Ö14,Ö17,Ö18,Ö19</i>	6	66,6
<i>Teke tavrını oluşturan değişik tezene vuruşlarında yer alan üçlü kümenin alttan üste mızrap vuruşu uyumsuzluğu ve buna bağlı oluşan ritim sorunu</i>	<i>Ö7,Ö15,Ö17,Ö18</i>	4	44
<i>12. sınıf müfredat konuları ile bir önceki yıla ait konu dengesizliği</i>	<i>Ö14,Ö17,Ö19</i>	3	33

Tabloda öğrencilerin“ Bağlamada Teke Yöresi Tavrının Tezene Vuruşlarını Gösterir” kazanımına ulaşma yetersizliğinin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. İlgili kazanım konusunun öğrenci seviyesine uygun olmaması (%100), Teke tavrının icrasında sağ ve sol el koordinasyonunda uyumsuzluk (% 66,6) gibi nedenler katılımcı öğretmen görüşlerinde sıklıkla tekrarlanan ifadeler olmuştur. Ayrıca; bazı katılımcılar (Ö7,Ö15,Ö17,Ö18), Teke tavrı mızrap vuruşlarında yer alan değişik tezene vuruşlarında yer alan üçlü küme gurubuna ait mızrap vuruşlarında karşılaşılan sorunlara değinmiştir. Bazı katılımcılar, özgün ifadelerinde (Ö14,Ö17.Ö19) *11. sınıf müfredatında yer alan konuların basit olduğu, ancak 12. Sınıf müfredatının daha ağır konuları içerdiğini dolayısı ile 11 sınıf konularında bir üst sınıfa hazırlayıcı ön hazırlık çalışmalarının yapılmadığı konulara ilişkin sınıflar arası yumuşak bir geçişin olmadığı yönünde görüş belirtmişlerdir. Örneğin 11. Sınıf müfredatında öğrencilere si b , mi b ve fa# seslerinin bağlamadaki yerleri öğretilirken, 12. Sınıf müfredatında yöresel tavrı konularına yer verilmesinin öğrencilerin tavırlara ilişkin icralarda zorlanmalarına sebep olmaktadır ”* şeklinde görüş ifade etmişlerdir.

Katılımcı öğretmen görüşlerinden hareketle, usül konusunun sınıf seviyesine uygun olmaması, mevcut ders saatinin ve konuya ilişkin kaynakların yeterli olmaması, öğrencilerin eğitim döneminde Türk Müziğine ilişkin usül konusunda yeterli eğitim alamamaları gibi nedenlerden dolayı ilgili kazanıma öğrencilerde yeterli düzeyde ulaşamadığı görülmüştür.

Soru 2. Öğrencilerin “ Bağlamada Teke Yöresi halk ezgilerini doğru tezene vuruşları ve yöre tavrına göre çalar” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden kaynaklanmaktadır?

Tablo 5.92. “Bağlamada Teke Yöresi Halk Ezgilerini Doğru Tezene Vuruşları ve Yöre Tavrına Göre Çalar ” Kazanıma Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

<i>Öğretmen Görüşleri (n=20)</i>	<i>İfade Eden Öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Öğrenciler, Teke tavrı ile yazılmış ezgileri doğru tezene vuruşları ve yöre tavrına göre yeterli düzeyde çalar.	Ö1, Ö2,Ö4, Ö6, Ö8,Ö10 Ö1, Ö13, Ö16	9	45
Teke tavrı ile yazılmış halk ezgilerini doğru tezene vuruşları ve yöreye özgü tavrı ile yeterli düzeyde çalamamaktadır.	Ö3,Ö5,Ö7,Ö9,Ö11, Ö14,Ö15,Ö17 Ö18,Ö19,Ö20	11	55

Tabloya göre; katılımcı öğretmenlerden 9’u (%45) ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyinin yeterli olduğu yönünde görüş belirtirken, 11 öğretmen (% 55) öğrencilerin Teke tavrı ile yazılmış halk ezgilerini doğru tezene vuruşları ve yöreye özgü tavrı ile yeterli düzeyde çalamadıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle, öğrencilerde “ Bağlamada Teke Yöresi Halk Ezgilerini Doğru Tezene Vuruşları ve Yöre Tavrına Göre Çalar” kazanımına ulaşma düzeyinin öğretmen görüşlerine göre % 55’lik oranda yeterli seviyede olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.93. “Bağlamada Teke Yöresi Halk Ezgilerini Doğru Tezene Vuruşları ve Yöre Tavrına Göre Çalar” Kazanıma Öğrencilerde Ulaşma Yetersizliğinin Nedenlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

<i>Öğretmen Görüşleri (n=11)</i>	<i>İfade eden öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Müfredatta yer alan bağlamada teke yöresi tavrı öğretiminin öğrenci seviyesine uygun olmaması	Ö3,Ö5,Ö7,Ö9,Ö11 Ö14,Ö15,Ö17 Ö18,Ö19,Ö20	11	100
Tezene tavrında yer alan üçlü küme grubuna ait mızrap vuruşunda karşılaşılan sorunlar ve buna bağlı olarak ölçüler arası ritim ve ezgisel bütünlük sorunu	Ö3,Ö7,Ö11,Ö14,Ö15,Ö19,Ö20	7	64
Öğrencinin ana çalgısı dışında zorunlu olan bağlama dersinde öğrencinin tekniğine ve düzeyine uygun olmaması	Ö9,Ö11,Ö14, Ö15,Ö16	5	45
12. sınıf müfredat konuları ile bir önceki yıla ait konu dengesizliği	Ö14,Ö17,Ö19	3	33

Tabloda öğrencilerin “ Bağlamada Teke Yöresi Halk Ezgilerini Doğru Tezene Vuruşları ve Yöre Tavrına Göre Çalar” kazanımına ulaşma yetersizliğinin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. İlgili kazanım konusunun öğrenci seviyesine uygun olmaması (%100), Teke tavrında yer alan üçlü küme grubu notalarına ait mızrap vuruşunda yapılan yanlışlar ve buna bağlı olarak oluşan ölçüler arası ritim ve ezgisel bütünlük sorunu (% 64) gibi nedenler katılımcı öğretmen görüşlerinde sıklıkla tekrarlanan ifadeler olmuştur.

Ayrıca; bazı öğretmenler özgün ifadelerinde, (Ö9,Ö11,Ö14,Ö16) “11. Sınıf müfredatında yer alan konularda bir üst sınıfa hazırlayıcı hiçbir çalışmanın olmadığı, örneğin 11. Sınıf konularında si b , mi b ve fa# seslerinin bağlama üzerindeki yerleri öğretilirken, 12. Sınıf konularında tavrı konusunun yer alması bu durumun sınıflara ait müfredatlar da yumuşak bir geçişin olmadığı ” şeklinde görüş ifade etmişlerdir.

Katılımcı öğretmen görüşlerinden hareketle, ilgili kazanımın, öğrenci seviyesine uygun olmaması, bağlama eğitiminin genel öğrenci gurubunun tümüne yönelik olması ve bu durumun ana çalgı ve bağlama çalgısına ait teknik farklılıklar yaşanması gibi ortaya çıkan durumlar nedeniyle ilgili kazanıma öğrencilerde yeterli derecede ulaşamadığı görülmüştür.

Soru 3. Öğrencilerinizin “ Bağlamada Zeybek Tavrını oluşturan en temel tezene vuruşlarını gösterir” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise bu durum sizce neden kaynaklanmaktadır?

Tablo 5.94. “ Bağlamada Zeybek Tavrını oluşturan en temel tezene vuruşlarını gösterir” Kazanıma Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=20)	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Öğrenciler zeybek tavrını oluşturan en temel tezene vuruşlarını göstermede yeterlidir.	Ö1, Ö3,Ö4, Ö7, Ö8,Ö11 Ö14, Ö15,Ö16,Ö18.Ö19	11	55
Zeybek tavrını oluşturan temel tezene vuruşlarını göstermede yeterli değildir.	Ö2,Ö5,Ö6,Ö9,Ö10 Ö12,Ö13,Ö17, Ö20	9	45

Tabloya göre; katılımcı öğretmenlerden 11’i (%55) ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyinin yeterli olduğu yönünde görüş belirtirken, 9 öğretmen (% 45) öğrencilerin zeybek tavrını oluşturan temel tezene vuruşlarını istenilen düzeyde çalamadıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle, ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyinin öğretmen görüşlerine göre (% 55) yeterli seviyede olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 5.95. “ Bağlamada Zeybek Tavrını oluşturan en temel tezene vuruşlarını gösterir” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşma Yetersizliğinin Nedenlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=9)	İfade eden öğretmenler	f	%
Müfredatta yer alan zeybek tavrı öğretiminin öğrenci seviyesine uygun olmaması	Ö2,Ö5,Ö6,Ö9,Ö10 Ö12,Ö13,Ö17, Ö20	9	100
Aksak usullerde üçlü kümelere denk gelen tezene vuruşlarında mızrap uyumsuzluğu ve buna bağlı olarak ortaya çıkan ritim problemi	Ö6,Ö10,Ö12,Ö13,Ö17	5	55,5
Zeybek tavrına ait çırpma tekniğinin yanlış uygulanması	Ö5,Ö6,Ö9,Ö12,Ö13,Ö17,Ö20	7	64

Tabloda öğrencilerin“ Bağlamada Zeybek Tavrını oluşturan en temel tezene vuruşlarını gösterir” kazanımına ulaşma yetersizliğinin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. İlgili kazanımın öğrenci seviyesine uygun olmaması (%100), zeybek tavrına ait çırpma tekniğinde yaşanan mızrap yanlışlıkları (% 64) ve aksak usullerde üçlü kümelere denk gelen tezene vuruşlarında ortaya çıkan uyumsuzluk (% 55,5) gibi nedenler katılımcı öğretmen görüşlerinde sıklıkla tekrarlanan ifadeler olmuştur. Buradan hareketle, zeybek yöresi tavrı öğretiminin öğrenci seviyesine uygun olmaması ve tavra ait vuruşlarda karşılaşılan teknik sorunların icrada ritim ve bütünlük sorunu oluşturması gibi nedenlerden dolayı ilgili kazanıma öğrencilerde yeterli derecede ulaşılamadığı görülmüştür.

Soru 4: Öğrencilerin “ Bağlamada Zeybek Tavrı ile yazılmış halk ezgilerini egzersiz ve etütleri amaca uygun olarak çalar” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?

Tablo 5.96. “ Bağlamada Zeybek Tavrı ile Yazılmış Halk Ezgilerini Egzersiz ve Etütleri Amaca Uygun Olarak Çalar “ Kazanımına Ulaşma Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=20)	İfade eden öğretmenler	f	%
Bağlamada zeybek tavrı ile yazılmış halk ezgilerini istenilen düzeyde çalar	Ö2,Ö4,Ö6,Ö7,Ö9 Ö11,Ö14,Ö16	8	40
Zeybek tavrında yazılmış halk ezgilerini yeterli düzeyde çalamamaktadır.	Ö1,Ö3,Ö5,Ö8,Ö10,Ö12 Ö13,Ö15,Ö17,Ö18,Ö19,Ö20	12	60

Tabloda öğrencilerin “ Bağlamada zeybek tavrı ile yazılmış halk ezgilerini egzersiz ve etütleri amaca uygun olarak çalar” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Katılımcı öğretmenlerden 8’i (%40) ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşılma düzeyinin yeterli olduğu yönünde görüş belirtirken, 12 öğretmen (% 60) öğrencilerin zeybek tavrında yazılmış halk ezgilerini istenilen düzeyde çalamadıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu bulgulardan hareketle, ilgili kazanıma öğrencilerde ulaşma düzeyinin öğretmen görüşlerine göre (% 40) yetersiz seviyede olduğu yorumu yapılabilir

Tablo 5.97. “ Bağlamada Zeybek Tavrı ile Yazılmış Halk Ezgilerini Egzersiz ve Etütleri Amaca Uygun Olarak Çalar” Kazanımına Öğrencilerde Ulaşma Yetersizliğinin Nedenlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri (n=12)	İfade eden öğretmenler	f	%
Zeybek tavrı ile yazılmış ezgi öğretiminin öğrenci seviyesine uygun olmaması	Ö1,Ö3,Ö5,Ö8,Ö10,Ö15,Ö19,Ö20	8	67
Çırpma tezenesinin yanlış icrası ve buna bağlı olarak ölçüler arası ritim ve ezgisel bütünlük sorunu	Ö3,Ö8,Ö10,Ö17,Ö19,Ö20	6	50
Sağ ve sol el çalım tekniklerinde görülen koordinasyon eksiklikleri	Ö5,Ö8,Ö15,Ö17,Ö19	5	42
12. sınıf müfredat konuları ile bir önceki yıla ait konu dengesizliği	Ö8, Ö15,Ö17,Ö19	4	33

Tabloda öğrencilerin ilgili kazanıma ulaşma yetersizliğinin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Zeybek tavrı ile yazılmış halk ezgilerinin öğrenci seviyesine uygun olmaması (% 67), çırpma tezenesine ait mızrap vuruşlarında yapılan yanlışlar ve buna bağlı olarak ortaya çıkan ritim ve ölçüler arası bütünlük problemi (%50), tavrı icrasında sağ ve sol elde yaşanan koordinasyon uyumsuzluğu (41,6) gibi nedenler katılımcı öğretmen görüşlerinde sıklıkla tekrarlanan ifadeler olmuştur.

Katılımcı görüşlerinden hareketle, ilgili kazanımın 12. sınıf öğrenci seviyesinin çok üzerinde olması, tavrı içerisinde yer alan bazı tekniklerin icrasında karşılaşılan çalım yanlışları ve 11. sınıf müfredatında yer alan bağlama konularının basit içerikli, 12. sınıf bağlama konularının ise yüksek seviyede olmasından dolayı kazanımda istenilen seviyeye ulaşamadığı görülmüştür.

Soru 5: Bağlama dersinin haftalık çalışma programında belirtilen ders saati süresinin yeterliliğine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Ders saati yetersiz ise sizce kaç saat olmalı dır?

Tablo 5.98. Bağlama dersinin haftalık çalışma programında belirtilen ders saati süresinin yeterliliğine ilişkin katılımcı öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen Görüşleri (n=20)</i>	<i>İfade eden öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Bağlama dersine ait haftalık ders saati süresi istenilen hedeflere ulaşma açısından yeterli değildir.	Ö1,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8 Ö9,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15 Ö16,Ö17, Ö18,Ö19,Ö20	20	100

Tablo 5.99. Bağlama dersinin haftalık çalışma programında ders saati süresinin ne kadar olması gerektiğine ilişkin öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen Görüşleri (n=20)</i>	<i>İfade eden öğretmenler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Bağlama dersi her şubede haftada en az iki saat olmalı	Ö2,Ö3,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö13 Ö14, Ö17,Ö19	10	50
Blok dersler yapılmalı	Ö1,Ö4,Ö8,Ö9,Ö10,Ö11,Ö16	7	35
Serbest etkinlik saatleri ile ders saati artırılmalı	Ö3,Ö12,Ö15,Ö16,Ö18,Ö20	6	30

Tabloda“ Bağlama dersinin haftalık çalışma programında belirtilen ders saati süresinin olması gereken süreye ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre; bağlama dersinin bütün şubelerde haftada iki saat olması (%50), bağlama dersine ek olarak blok dersler yapılması (%35), serbest etkinlik saatlerinde bağlama dersinin yapılması (%30) gerektiği katılımcı öğretmen görüşlerinde sıklıkla tekrarlanan ifadeler olmuştur. Ayrıca bazı katılımcılar özgün görüşlerinde (Ö2,Ö3,Ö5,Ö6,Ö8) ... *Mevcut ders saatinin, haftada 1 saat olması ve dersin gerekenden fazla öğrenci ile yapılmasının öğretim programında yer alan kazanımları karşılamada ve istenilen hedeflere ulaşmada yeterli olmadığı bu nedenle bağlama ders saatinin her şubede haftalık 2 saat olması gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir.*

Katılımcı görüşlerinden hareketle, Mevcut bağlama ders süresinin yetersiz olduğu ve dersin 3-4 öğrenci ile birlikte yapılmasının öğretim programında yer alan kazanımları karşılamada yeterli olmadığı görülmüştür. Ders saatinin haftada en az 2 saat olması ve dersin bireysel olarak yapılmasının kazanımlarda istenilen hedeflere ulaşmada önemli olduğu yorumu yapılabilir.

6. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Bu bölümde, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilen bulgulara ilişkin sonuçlara ve bu alanda yapılacak çalışmalara ışık tutması amacıyla çeşitli önerilere yer verilmiştir.

6.1.1. Birinci alt amaca ilişkin sonuçlar

Araştırmada “ Geçmişten günümüze GSL okullarında uygulanmış öğretim programları nelerdir? Müzik derslerinin programlarda yer alma durumları ne düzeydedir?” alt amacına ilişkin şu sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre;

- GSL okullarında kurulduğu günden bugüne 13 öğretim programının yayınlandığı,
- İlgili programlarda müzik derslerinin eklenmesi ve mevcut derslerin çıkarılmasına ilişkin en kapsamlı çalışmaların 2005 ve 2016 yılı öğretim programlarında gerçekleştiği,
- Öğretim programlarında yer alan müzik derslerinde gerek isim gerekse çizelgede yer alma durumları bakımından değişikliğe uğramayan tek dersin “ Piyano” olduğu,
- Yayınlanmış tüm öğretim programları içerisinde toplam 41 müzik dersine yer verildiği bu derslerden 17 dersin “ Türk Müziği” , 24 dersin ise “ Batı Müziği” alanında dersler olduğu,
- 2016 yılı öğretim programı ile bağlama dersinin 10.11. ve 12. Sınıflarda tüm öğrencilere yönelik zorunlu ders olarak yer aldığı, ‘Piyano’ dersine ise 12. Sınıflarda seçmeli ders olarak yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Bu sonuçlardan hareketle; GSL okullarında kurulduğu günden bugüne toplumsal alanda yaşanan değişim ve gelişimlerin paralelinde farklı öğretim programları yayınlanmış olup, yayınlanan öğretim programları incelendiğinde mevcutta kullanılan 2016 yılı öğretim programının, bu kurumlarda eğitim gören öğrencilerin gerek farklı kültürlere ait müzikleri yakından tanınması gerekse geleneksel değerlerimiz olan THM ve TSM türlerini teorik ve uygulamalı olarak öğrenmeleri adına önemli faydalı bir program olduğu söylenilebilir. Türk toplumunun çağlar boyu sosyal ve kültürel yaşamında derin izler bırakan maddi- manevi tüm değerlerinin aktarılmasında en önemli ifade aracı olan bağlama çalgısının GSL okullarında zorunlu ders olarak okutulması farklı müzik türlerine ilgisi olan öğrencilerin geleneksel müziğimiz olan THM ve onun en önemli temsilcisi olan bağlama çalgısını yakından tanıma ve kavrayabilmesi adına önemlidir.

Araştırmanın 1. alt amacına yönelik ulaşılan sonuçlar, Çakır ve Karabulut'un 2018 yılında " Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde Öğretim Programı Değişiklikleri" konulu makale çalışmasında elde edilen sonuçlar ile benzerlik taşımaktadır.

6.1.2. İkinci alt amaca ilişkin sonuçlar

" 11. Sınıf öğrencilerinin psikomotor kazanımlara ulaşılma durumları öğretmen görüşlerine göre hangi düzeydedir? Alt amacına katılımcı görüşlerine göre öğrencilerde öğretim programında yer alan,

- "Bağlamada Arızalı Sesler" ünitesine ait 12 psikomotor kazanıma " Yüksek" düzeyde ulaşıldığı,
- "Sekiz Birimli Usuller ve Tezene Vuruşları" ünitesinde yer alan 30 kazanımdan 27 kazanıma " Yüksek" düzeyde, 3 kazanıma ise "Orta" düzeyde ulaşıldığı tespit edilmiştir. Bu kazanımların
 - Bağlamada 7/8'lik Usulde Yazılmış Halk Türkülerini Çalar
 - Bağlamada 12/8' lik Usullü Halk Türkülerini Çalar
 - Bağlamada 12/8' lik Usulde oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir" kazanımlar olduğu tespit edilmiştir.

Bu bulgulardan hareketle, 11. Sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımların genel olarak gerek öğrenci seviyesine uygunluğu gerekse kazanımların işlevselliği ve kullanılabilirliği açısından "Yeterli" düzeyde olduğu söylenilebilir.

6.1.3. Üçüncü alt amaca ilişkin sonuçlar

" 12. Sınıf öğrencilerinin psikomotor kazanımlara ulaşılma durumları öğretmen görüşlerine göre hangi düzeydedir? Alt amacına katılımcı görüşlerine göre öğrencilerde öğretim programında yer alan,

- " Teke Yöresi Tavrı" ünitesine ait psikomotor kazanımlardan
 - Bağlamada Teke Yöresi Üslubunun Tezene Vuruşunu Gösterir
 - Bağlamada Teke Yöresi Üslubunda Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir
 - Bağlamada Teke Yöresi Halk Ezgilerini Doğru Tezene Vuruşları ve Yöre Üslubuna Uygun Çalar
 - Teke Yöresi Halk Ezgileri, Egzersizleri ve Etütleri Amaca Uygun Olarak Çalar
 - Teke Yöresine ait Mızrap Vuruşlarında Sağ ve Sol El Koordinasyonu Geliştirecek Alıştırılmalar Yapar" kazanımlarına "Orta" seviyede ulaşılmıştır.

- “Zeybek Yöresi Tavrı” ünitesinde yer alan ;
 - Bağlamada Zeybek Tavrını Oluşturan En Temel Tezene Vuruşlarını Gösterir,
 - Zeybek Tavrında Oluşan Değişik Tartımların Tezene Vuruşlarını Gösterir,
 - Zeybek Tavrını Doğru Tezene Vuruşları ve Yöre Üslubuna Göre Doğru Çalar,
 - Zeybek Tavrı ile Yazılmış Halk Ezgileri, Egzersiz ve Etütleri Amaca Uygun Olarak Çalar,
 - Zeybek Tavrı Sağ ve Sol El Koordinasyonu Geliştirecek Alıştırmalar Yapar kazanımlarına “Orta” düzeyde ulaşıldığı tespit edilmiştir.

Bu bulgulardan hareketle, 12. Sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan “Zeybek Yöresi Tavrı” ünitesine ait psikomotor kazanımların gerek öğrenci seviyesine uygunluğu gerekse işlevsellik bakımından istenilen düzeyde işlevsel ve kullanılabilir olmadığı söylenilebilir.

Araştırmada katılımcı görüşleri ile elde edilen yöresel tavırların öğretiminde karşılaşılan sorunlara, Koç (2000) sanatta yeterlilik tezinde, Oral (2010), Satar (2012) ve Algi (2006) yüksek lisans tezinde, Akbaş, Kaleli ve Özdek (2021) ise makale çalışmalarında ulaşılmıştır. Bu kapsamda bağlamada teknik beceri gerektiren yöresel tavır icralarını daha verimli hale getirebilmek üzere tavırlara ilişkin teorik bilgilerinde sistematik olarak programda yer almasının gerekliliği üzerine önerilerde bulunulmuştur.

6.1.4. Dördüncü alt amaca ilişkin sonuçlar

“ Bağlama Dersi Öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara 11 ve 12. Sınıf bağlama öğrencilerine yönelik yapılan gözlemler ile ulaşıma durumları hangi düzeydedir?” alt amacına ilişkin elde edilen sonuçlar şu şekildedir;

11. Sınıf öğrencilerine yönelik bağlama öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara 1.2.3.5.6.9.10. haftalarda “ Yüksek” düzeyde 4.7. ve 8. haftalarda ise “ Orta” düzeyde ulaşıldığı tespit edilmiştir. İstenilen düzeyde gerçekleşmeyen bu kazanımların ise;

- Si \flat^2 sesini natürel ve diğer arızalı seslerle çalar (4.hafta)
- Si \flat , si \flat^2 mi \flat , mi \flat^2 sesleri yer alan türküler çalar, (7.hafta)
- Mi \flat , mi \flat^2 seslerini natürel ve diğer arızalı seslerle birlikte çalar” (8.hafta)

kazanımlarına ait olduğu görülmüştür.

12. Sınıf öğrencilerine yönelik bağlama öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara “ Orta” düzeyde ulaşıldığı tespit edilmiştir. Bu verilerden hareketle 11. sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımların genel olarak uygulamada işlevsel ve kullanılabilir olduğu 12. Sınıf psikomotor kazanımların ise, istenilen işlevselliğe ve kullanılabilirliğe sahip olmadığı söylenilebilir.

6.1.5. Beşinci alt amaca ilişkin sonuçlar

“ 11 ve 12.sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara katılımcı öğretmenler ile yapılan görüşmeler ile öğrencilerde ulaşılma durumları hangi düzeydedir? Alt amacına yönelik ulaşılan sonuçlar şu şekildedir?

Katılımcı görüşlerinde, 11. Sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan “ Bağlamada Arızalı Sesler” ve Sekiz Birimli Usuller ve Tezene Vuruşları ünitesine ilişkin kazanımlara öğrencilerde,

“ Bağlamadaki si b , mi b ve fa# sesinin yerini gösterir” kazanımına öğrencilerde ulaşılma düzeyinin yeterli olduğu (%100),

- “ Bağlamada 3/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşılma düzeyinin yeterli olduğu (% 55),
- “ Bağlamada 5/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına yeterli düzeyde ulaşıldığı (%55), yönünde görüş belirtmişlerdir.

Katılımcılar ayrıca;

- “ Bağlamada 9/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına öğrencilerde yeterli düzeyde ulaşamadığı (% 65),
- “ Bağlamada 10/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına yeterli düzeyde ulaşamadığı (% 60),
- “ Bağlamada 12/8’lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına yeterli düzeyde ulaşamadığı (% 60) yönünde de görüş belirtmişlerdir.

Bu verilerden hareketle; 11. sınıf öğrencilerinde bağlama dersi öğretim programında yer alan“ Bağlamada arızalı sesler” ünitesine ait psikomotor kazanımlara % 100 oranında ulaşılrken, “ Sekiz birimli usuller ve tezene vuruşları” ünitesinde yer alan “ 9/8, 10/8 ve 12/8’lik bileşik usullerin bağlamada tezene vuruşları ile gösterilmesine ilişkin kazanımlara istenilen seviyede ulaşamadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, katılımcı öğretmenler öğrencilerin kazanımlara ulaşılama nedenleri olarak “ Usul konusunun sınıf seviyesine uygun olmaması, mevcut ders saatinin ve çalışma kaynaklarının yetersizliği ve öğrencilerin ilköğretim müzik müfredatında Türk müziği konularına ilişkin yeterince yer verilmeyişi ve bu

durumun öğrencilerde ortaöğretim düzeyine yeterli hazır bulunuşluk düzeyi ile gelemedikleri yönünde görüş belirtmişlerdir.

12. Sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan “Teke Yöresi Üslubu (Tezene Tavrı)” ve “ Zeybek Yöresi Tavrı” ünitesine ilişkin katılımcı öğretmenlerle yapılan görüşmelerde öğrencilerin;

- “ Bağlamada teke yöresi tavrının tezene vuruşlarını gösterir” kazanımına yeterli düzeyde ulaştıkları(% 55),
- “ Bağlamada Zeybek tavrını oluşturan en temel tezene vuruşlarını gösterir” kazanımına yeterli düzeyde ulaştıkları (%55) yönünde görüş belirtmişlerdir. Buna karşın katılımcılar öğrencilerde;
- “ Bağlamada teke yöresi halk ezgilerini doğru tezene vuruşları ve yöre tavrına göre çalar” kazanımına yeterli düzeyde ulaşamadığı (% 45),
- “ Bağlamada Zeybek tavrı ile yazılmış halk ezgileri egzersiz ve etütleri amaca uygun olarak çalar” kazanımına yeterli düzeyde ulaşamadığı (% 40) yönünde görüş belirtmişlerdir.

GSL 12. Sınıf öğrencilerinin bağlama öğretim programında yer alan Teke ve Zeybek tavrılarına ait temel tezene vuruşlarını yeterli düzeyde gösterebildikleri buna karşın yöre ezgilerini uygun tezene vuruşları ile istenilen düzeyde çalamadıkları tespit edilmiştir.

Araştırmada bireysel çalgı bağlama ders süresinin mesleki eğitim veren kurumlarda yetersiz olduğu sonucu, Demir kaya (2015), Ayşan (1999), Algı (2006)’ nın yüksek lisans tez çalışmalarında, Akbaş, Kaleli ve Özdek (2021)’ in makale çalışmalarında ulaştıkları sonuçla aynı doğrultuda olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda bağlama eğitime ait ders süresinin müzik eğitimi veren mesleki kurumlarda ve GSL okullarında artırılmasına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Araştırmada ulaşılan bağlama ders müfredatında karşılaşılan kaynak yetersizliğine ilişkin sonuçlara Koç (2000) sanatta yeterlilik tezinde, Işıldar (2003), Tarım (2008), Haşhaş (2013) yüksek lisans tezinde, Özdek (2012) ise doktora tezinde ulaşmıştır. Özellikle Özdek’in (2012) doktora çalışmasında bu konuya ilişkin; THM alanına yönelik metodolojik çalışmaların ülkemizde çok sonraları başlaması ve icracıların bağlama çalmayı ön plana alıp bilimsel anlamda çalışmaları geri plana itmeleri gibi nedenler araştırmanın anket, gözlem ve görüşme sonuçlarında usül ve yöresel tavırlar konularına ilişkin kazanımlara öğrencilerde ulaşamama nedenleri olarak gösterilebilir.

6.2. Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde ulaşılan sonuçlardan yola çıkılarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Buna göre;

- GSL bağlama dersine yönelik, farklı hazır bulunuşluk düzeylerine sahip öğrencilerde ortak kullanılacak sistematik belirli standartlarda hazırlanmış öğrenci seviyesine uygun öğretim programının hazırlanması,
- Öğretim programında yer alan kazanımlarda istenilen hedeflere ulaşılabilmesi için mevcut ders saatinin yetersiz olduğu bu kapsamda 11 ve 12. Sınıflarda ders saatinin en az 2 saat olacak şekilde yeniden düzenlenmesi,
- Uygulamalı ders olan bağlama eğitiminin olması gereken öğrenci sayısından fazla öğrenci sayısı ile yapıldığı, bağlama dersinde istenilen hedeflere ulaşılabilmesi için öğrenci sayısının 2 öğrenci ile sınırlı tutulması,
- GSL kurumlarında 11 ve 12. Sınıf bağlama dersi öğretim programının bireysel çalgı eğitimi (Bağlama) dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan bağımsız olarak hazırlanması ve programda yer alan konuların farklı algılama düzeylerine sahip öğrenciler tarafından kavranılabilmesine yönelik esnek bir yapıya sahip olması,
- 11 ve 12. Sınıf bağlama dersi öğretim programında yer alan kazanımlar arasında herhangi bir ardıllık, hiyerarşi ve bağlayıcılığın olmadığı bu nedenle birbirine ön koşul olacak şekilde sıralanmış, sistematik olarak yeniden yapılandırılmış öğretim programının gerekliliği,
- Araştırmada, 12. sınıf öğretim programında yer alan ‘Yöresel Tavırlar’ konusu teknik açıdan zorluk derecesi yüksek bir kazanım olmasından dolayı öğrencilerde gerek öğretmen görüşleri gerekse gerçekleştirilen gözlemler sonucunda istenilen seviyede ulaşamadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle tavırlar konusunun öğretimine yönelik kazanımların öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyi göz önünde bulundurularak yeniden gözden geçirilmesi veya ilgili kazanımlara öğretim programında yer verilmemesi gerektiği yönünde önerilerde bulunulmuştur.

KAYNAKÇA

- Akbaş, B. Z. , Kaleli, Y. S. & Özdek, A. (2021). Güzel Sanatlar Liselerinde Kullanılan Bağlama Ders Kitaplarındaki Alıştırma ve İlgili Türkülerin Hedef Davranış Bakımından İncelenmesi. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 10 (4) , 3853-3867. DOI: 10.15869/itobiad.983442
- Algı, S. (2006). Üniversitelerimizin Eğitim Fakültelerine Bağlı Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Bağlamada Yöresel Tezene Tavrılarının Kullanım Durumlarına Yönelik Bir Çalışma. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ayşan, K. (1999). Türkiye'de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Bağlama Eğitimi ve sorunları. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni, SPSTANDART SAPMA uygulamaları ve yorum. (14. basım). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Coşkun, Köksal. (1984). Türk Halk Müziğinde Ayaklar. İzmir: Dokuz Eylül üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü (Yayınlanmamış Lisans Tezi)
- Çakır İlhan, A, Karabulut, Y. (2018). Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümlerindeki Program Değişiklikleri, Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES), 51 (3), 101-106. DOL 10.30964/ auebfd 454775
- Çiçek, Varol. (2016)“Güzel Sanatlar Liselerinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” (Karadeniz Bölgesi Örneği), [Yüksek Lisans Tezi], Ordu Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü [2016].
- Değirmencioğlu, L. (2011). Makamsal Viyolonsel Öğretim Yöntemine Sistematik Bir Yaklaşım. Doktora Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Demirel, Ö. (2014). Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme. Ankara: Pegem Akademi.21. Baskı sayfa, 6
- Demirgen, E. Sazak, N. III. Selim Dönemi'nde Enderun-i Hümayun Mekteplerinde Okutulan Müzik Risalesinin Meşk Yöntemi Açısından İncelenmesi, 2014, İdil 3,11. Standart Sapma. 27-46.
- Demirkaya, E. & Özdek, A. (2019). Konya Tezene Tavrının Öğretimine Yönelik Akademisyen Görüşleri. Fine Arts, 14 (4) , 261-283 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/nwsafine/issue/49786/552586>

- Demirkaya, E.(2015). Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Bireysel Çalgı Bağlama Derslerinde Konya Tavrının Öğretilme Durumu, Konya
- Deniz, Ü. (2009). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümü öğrencilerinin müziksel işitme okuma ve yazma dersinin öğretim programında yer alan kazanımlara ulaşma durumlarının değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Duygulu, M. (2014). Türk Halk Müziği Sözlüğü. Ankara: Pan Yayıncılık.
- Ekiz, D. 2015, Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Ankara; Anı Yayıncılık Genişletilmiş 4. Baskı
- Elçi, Armağan C. (1997). Muzaffer Sarısözen: Hayatı, Eserleri ve Çalışmaları, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Haşhaş (2013) Bağlama Eğitiminde Bağlama Tutuş, Mızrap(Tezene) Tutuş-Vuruş Yönlerinin Yeri Ve Önemi Üzerine Bir İnceleme, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Işıldar, Zafer (2004). Bağlama Metotlarının Çalgı Eğitimi Bakımından Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa
- Kalyoncu, N. (1996). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümlerinde piyano öğretim programlarının hedeflerine ulaşma durumu. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Karasar, N. (2007). Bilimsel Araştırma Yöntemi. (17. Baskı), Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti. Ankara.
- Karasar, Niyazi. Bilimsel Araştırma Yöntemleri 2006.
- Karasaran, K. (2017) GSL Müzik Bölümü Çalgı Bakım ve Onarım Dersi Öğretim Programının Kazanımları Hakkında Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, Konya Necmettin ERBAKAN Üniversitesi/ Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Kavuklu, Burçin (2009). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri 9. sınıf piyano dersi öğretim programında yer alan kazanımlara ulaşılma düzeylerinin saptanması'(Abdurrahman Keskiner Güzel Sanatlar Lisesi örneği).Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kaya, Ö, Ahmet can, N, Kaya, E, (2013). Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde Yürütülen Keman Dersi Öğretim Programının İncelenmesi, Sanat Eğitimi Dergisi,1 (), 84-107.DOI 10.7816/sed-01-01-06

- Koç, A., (2000). Bağlama Eğitiminde Görülen Problemler Ve Bunların Çözüm Yolları. Sanatta Yeterlilik Tezi. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kurtuldu, Mehmet Kayhan. (2007) Bilgiyi işleme dayalı piyano eğitiminde genel öğrenme stratejilerinin yeri ve görsel imajlar oluşturma yönteminin kullanılabilirlik düzeyi, Doktora Tezi, Ankara Gazi Üniversitesi/ Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Meb, (2016). Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Bağlama Dersi Öğretim Programı (10, 11, 12. Sınıflar). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi Bağlama Dersi Öğretim Programı 10,11,12.sınıflar Ankara 2016
- Oral, Makbule (2010). Bağlamada Belli Başlı Yöresel Tavırların İcrasında Bozuk Düzen İle Bağlama Düzeni Arası Transpozisyonda Oluşan Duyum Farklılıkları. Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özbek, M.; 1998, Türk Halk Müziği El Kitabı 1 – Terimler Sözlüğü, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, Ankara
- Özdek, A. (2005). Bağlamanın İlköğretim II. Kademe Sınıflarındaki Müzik Eğitiminde Kullanımına Yönelik Bir Çalışma, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Özdek, A. (2016). Günümüzde Bağlama Eğitiminde Görülen Problemler ve Çözüm Önerileri. Koç, Adnan (ed.), 1, 177-207.
- Parasız, P. (2009). Keman Öğretiminde Kullanılmakta Olan Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesine Yönelik Olarak Oluşturulan Hazırlayıcı Alıştırmaların İş görüsellik ve Etkililik Yönünden İncelenmesi, Doktora Tezi, Ankara Gazi Üniversitesi.
- Parlak, E. (2013). Garip Bülbül Neşet Ertaş, Demos Yayınları, İstanbul
- Parlak, Erol. 2000. Türkiye’de El ile (Şelpe) Bağlama Çalma Geleneği ve Çalış Teknikleri, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları:2490, Hagem Yayınları: 304, Halk Müziği Oyunları Dizisi:22, Kılıçaslan Matbaası Limitet Şirketi.
- Satar, Özgür (2012). Türk Halk Müziği Eserlerinin Bağlama İle Çalışılmasında Karşılaşılan Teknik Güçlükler ve Çözüm Önerileri, Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Say, A. (2005). Müzik Ansiklopedisi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Taptık, G. (1972). Bağlama Büyük Metot, Ankara

Tarım, Cem, (2008), “Milli Eğitim Bakanlığı Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Bağlama Eğitimi İle İlgili Araştırmalar ve Etütler, (Yüksek Lisans Tezi), Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Müziği Ana Sanat Dalı, İstanbul.

Yıldırım, A.Şimşek, H. (2016). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Seçkin Yayıncılık, 11. Baskı. Ankara.

Yıldırım, Ş. (1998). Ankara Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Müzik Alan Derslerindeki Başarıları İle Genel Bilgi alanı Derslerindeki Başarılarının İncelenmesi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Web Sayfaları

- Milli Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Yönetmeliği.pdf.https://ogm.MEB.gov.tr/MEB_iys_dosyalar/2017_09/20161748_adresinden 07.11.2020 tarihinde erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Yönetmeliği (1990) (<https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/20642.pdf>) adresinden 07.11.2020 tarihinde erişilmiştir.)
- Milli Eğitim Bakanlığı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Yönetmeliği <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/04/20150417-4.htm> adresinden 08.11.2020 tarihinde erişilmiştir.
- MEB GSL mevzuat (<https://mevzuat.gov.tr/Mevzuat/Metin/1.5.1739.Pdf>) adresinden 30.06.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Örgün Eğitim Kurumları 04144812_meb_istatistikleri_orgun_egitim_2019_2020.pdf adresinden 16.11.2021 tarihinde erişilmiştir.

EKLER

EK-1 Araştırma İzin Onayı

EK-2 Etik Kurul Onayı

EK-3 Gönüllü Katılımcı Onay Formu

EK-4 Veli İzin Formu

EK-5 İllere Göre Güzel Sanatlar Liselerinin Dağılımı

EK-6 11 ve 12. Sınıf Anket Formu

EK-7 11 ve 12. Sınıf Rubrik (Dereceli Puanlama Anahtarı) Değerlendirme Formu

EK-8 Görüşme Formu

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

Sayı : 20880154-605.01-E.10411588
Konu : Araştırma uygulama izni

10.08.2020

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörlüğü'nün 07/08/2020 tarihli ve 48178250-300-E.12332 sayılı yazısı.
b) 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 (2020/2) sayılı Genelge.

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı doktora programı öğrencisi Umut YAYMAK'ın "Güzel Sanatlar Liselerinde 11 ve 12. Sınıf Öğrencilerinin Bağlama Eğitimi Öğretim Programının İncelenmesi" konulu doktora tezi kapsamında, başvuruda bildirilen ve dağıtım listemizde yer alan illerin Güzel Sanatlar Liselerinin 11 ve 12. sınıf öğrencilerine uygulanacak olan araştırma ve anket soruları ilgi (b) Genelge çerçevesinde incelenmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda söz konusu araştırmanın onaylı örneği Genel Müdürlüğümüzde muhafaza edilen anket sorularının Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Milli Eğitim Temel Kanunu ile Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçlarına uygun olarak, ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde ve gönüllülük esas olmak koşuluyla Genel Müdürlüğümüze bağlı başvuruda bildirilen ve dağıtım listemizde yer alan illerin Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanması uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Kemal Varm NUMANOĞLU
Bakan a.
Genel Müdür

Ek:

1. Anket (8 sayfa)
2. Dağıtım Listesi (1 sayfa)

Dağıtım:

Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörlüğüne,
Adıyaman, Aksaray, Amasya, Ankara, Antalya,
Balıkesir, Bingöl, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale,
Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Isparta,
İstanbul, İzmir, Karaman, Kastamonu, Kayseri, Kırkkale,
Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa,
Muğla, Nevşehir, Niğde, Samsun, Sinop, Sivas, Tokat,
Van, Yalova ve Yozgat Valiliklerine (İl Milli Eğitim Müdürlüğü)

Adres: MEB 1. Kat A Blok 06648 Bakanlıklar/ANKARA
Elektronik Ağ: mtegm.meb.gov.tr
e-posta: mtegm@meb.gov.tr

Bilgi için: Fahri ÖZBUDUN
Tel: 0 (312) 413 13 08
Faks: 0 (312) 425 19 67

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden a093-7c5f-3cda-84eb-3e5e kodu ile teyit edilebilir.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU BAŞKANLIĞI

ETİK KURUL KARARI

Etik Kurul Toplantı Tarihi/Sayısı ve Karar No	Tarih : 09/07/2021 Toplantı Sayısı : 07 Karar No : 2021/416
Araştırmanın Başlığı	Güzel Sanatlar Liselerinde 11 Ve 12. Sınıf Öğrencilerinin Bağlama Eğitimi Öğretim Programının İncelenmesi
Sorumlu Araştırmacı	Prof. Dr. Zehra Seçkin GÖKBUDAK
Yardımcı Araştırmacılar	Öğr. Gör. Umut YAYMAK Doktora Öğrencisi
Etik Kurul Kararı	Başvurunuz değerlendirilmiş olup araştırmanız Etik Kurul tarafından uygun görülmüştür.
Uygun Değil ise gerekçeleri	

Doç. Dr. Ahmet KURNAZ
Etik Kurul Başkanı

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ DOKTORA TEZİ
ARAŞTIRMASI İÇİN GÖNÜLLÜ KATILIMCI ONAY FORMU

Sizi Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Güzel Sanatlar Müzik Eğitimi Bölümü Doktora öğrencisi Umut YAYMAK tarafından yürütülen “Güzel Sanatlar Liselerinde 11 ve 12. Sınıf Öğrencilerinin Bağlama Eğitimi Öğretim Programının İncelenmesi” başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu araştırmada “Güzel Sanatlar Liseleri 11 ve 12. sınıf öğrencilerinin, bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşma yeterliliklerinin hangi düzeyde olduğunun ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Araştırmada sizden tahminen 30 dakika ayırmanız istenmektedir.

Bu çalışmaya katılmak tamamen GÖNÜLLÜLÜK esasına dayanmaktadır.

Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, bütün sorulara, kimsenin baskısı veya telkini altında olmadan, size en uygun gelen cevapları içtenlikle vermenizdir. Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahiptir.

Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup **KİŞİSEL BİLGİLERİNİZ GİZLİ TUTULACAKTIR**; ancak verileriniz yayın amacı ile kullanılabilir.

Eğer araştırmanın amacı ile ilgili verilen bu bilgiler dışında, şimdi veya sonra daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız, araştırmacıya şimdi sorabilir veya aşağıdaki iletişim bilgilerinden ulaşabilirsiniz.

Araştırmacı Tarafından Doldurulacak	
Katılımcının kişisel bilgilerinin gizli tutulacağını, katılımcının çalışma kapsamında sağlayacağı tüm verilerin etik kurallara göre işleneceğini ve bu etik kuralların ihlali durumunda, ortaya çıkacak tüm sorumluluğu kabul ettiğimi beyan ederim.	
Unvanı/Adı-Soyadı:	Doktora Öğrencisi Umut YAYMAK
E-posta:	_____
Telefon:	_____
Tarih:	.../.../2020
İmza:	_____
☐ Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım.	
☐ Çalışma hakkında yazılı/sözlü açıklama araştırmacı tarafından yapıldı ve kişisel bilgilerimin özenle korunacağı konusunda yeterli güven verildi.	
☐ Bu koşullarda, araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve telkin olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.	
Araştırma tamamlandığında genel/özel sonuçların benimle paylaşılmasını	☐ İstiyorum ☐ İstemiyorum
Adı-Soyadı:	_____
Tarih:	_____
İmza:	_____
İletişim Bilgileri:	_____

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ DOKTORA TEZİ
ARAŞTIRMASI VELİ/VASİ FORMU

Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Güzel Sanatlar Müzik Eğitimi Bölümü Doktora öğrencisi Umut YAYMAK tarafından yürütülen “Güzel Sanatlar Liselerinde 11 ve 12. Sınıf Öğrencilerinin Bağlama Eğitimi Öğretim Programının İncelenmesi” başlıklı araştırmada bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşma yeterliliklerinin hangi düzeyde olduğunun ortaya çıkarılması amacı ile Sivas Muzaffer Sarısözen GSL 11 ve 12. Sınıf bağlama öğrencilerine yönelik 10 hafta sürede planlanan çeşitli gözlemler gerçekleştirilecektir. Araştırmada gözlemler 1 ders saati (40dk) süresi olarak planlanmıştır.

Bu çalışmaya katılmak tamamen GÖNÜLLÜLÜK esasına dayanmaktadır.

Çalışmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, bütün sorulara, kimsenin baskısı veya telkini altında olmadan, size en uygun gelen cevapları içtenlikle vermenizdir. Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir. Ancak, çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına da sahipsiniz.

Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup **KİŞİSEL BİLGİLERİNİZ GİZLİ TUTULACAKTIR**; ancak verileriniz yayın amacı ile kullanılabilir.

Eğer araştırmanın amacı ile ilgili verilen bu bilgiler dışında, şimdi veya sonra daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız, araştırmacıya şimdi sorabilir veya aşağıdaki iletişim bilgilerinden ulaşabilirsiniz.

Araştırmacı Tarafından Doldurulacak	
Katılımcının kişisel bilgilerinin gizli tutulacağını, katılımcının çalışma kapsamında sağlayacağı tüm verilerin etik kurallara göre işleneceğini ve bu etik kuralların ihlali durumunda, ortaya çıkacak tüm sorumluluğu kabul ettiğimi beyan ederim.	
Unvanı/Adı-Soyadı:	Doktora Öğrencisi Umut YAYMAK
E-posta:	<input type="text"/>
Telefon:	<input type="text"/>
Tarih:	.../.../2021
İmza:	<input type="text"/>
☐ Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya verilmesi gereken bilgileri okudum ve bu çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü katılımcılara düşen sorumlulukları anladım.	
☐ Çalışma hakkında yazılı/sözlü açıklama araştırmacı tarafından yapıldı ve katılımcının kişisel bilgilerinin özenle korunacağı konusunda yeterli güven verildi.	
☐ Bu koşullarda velisi bulunduğum ‘ın ilgili araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve telkin olmaksızın katılmasını kabul ediyorum.	
Araştırma tamamlandığında genel/özel sonuçların benimle paylaşılmasını	☐ İstiyorum ☐ İstemiyorum
Adı-Soyadı:	<input type="text"/>
Tarih:	<input type="text"/>
İmza:	<input type="text"/>
İletişim Bilgileri:	<input type="text"/>

Tablo . İllere Göre Güzel Sanatlar Liselerinin Dağılımı

S. N	İL	İLÇE	KURUM
1	ADANA	ÇUKUROVA	Adana Çukurova Güzel Sanatlar Lisesi
2	ADYAMAN	MERKEZ	Adıyaman Güzel Sanatlar Lisesi
3	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	Afyonkarahisar Güzel Sanatlar Lisesi
4	AĞRI	MERKEZ	Erol Parlak Güzel Sanatlar Lisesi
5	AKSARAY	MERKEZ	Aksaray Güzel Sanatlar Lisesi
6	AMASYA	MERKEZ	Amasya Güzel Sanatlar Lisesi
7	ANKARA	ÇANKAYA	Ankara Güzel Sanatlar Lisesi
8	ANKARA	MAMAK	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Lisesi
10	ANTALYA	ALANYA	Türkler Güzel Sanatlar Lisesi
11	ANTALYA	KEPEZ	Antalya Ticaret ve Sanayi Odası GSL
12	AYDIN	EFELER	Aydın Yüksel Yalova Güzel Sanatlar Lisesi
13	BALIKESİR	AYVALIK	Sebahat-Cihan Şişman Güzel Sanatlar Lisesi
14	BALIKESİR	KARESİ	T.C. Ziraat Bankası Güzel Sanatlar Lisesi
15	BARTIN	MERKEZ	Bartın Güzel Sanatlar Lisesi
16	BATMAN	MERKEZ	Batman TOBB Güzel Sanatlar Lisesi
17	BİNGÖL	MERKEZ	Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi
18	BİTLİS	MERKEZ	Ziya Eren Güzel Sanatlar Lisesi
19	BOLU	MERKEZ	Bolu Güzel Sanatlar Lisesi
20	BURDUR	MERKEZ	Burdur Güzel Sanatlar Lisesi
21	BURSA	NİLÜFER	Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi
22	ÇANAKKALE	MERKEZ	Akçansa Güzel Sanatlar Lisesi
23	ÇANKIRI	MERKEZ	Selahattin İnal Güzel Sanatlar Lisesi
24	ÇORUM	MERKEZ	Çorum Güzel Sanatlar Lisesi
25	DENİZLİ	MERKEZEFENDİ	Hakkı Dere köylü Güzel Sanatlar Lisesi
26	DIYARBAKIR	YENİŞEHİR	<u>Dişarbakır Güzel Sanatlar Lisesi</u>
27	DÜZCE	MERKEZ	<u>Düzce Güzel Sanatlar Lisesi</u>
28	EDİRNE	MERKEZ	<u>Hasan Rıza Güzel Sanatlar Lisesi</u>
29	ELAZIĞ	MERKEZ	<u>Elazığ Kaya Karakaya Güzel Sanatlar Lisesi</u>
30	ERZİNCAN	MERKEZ	<u>Erzincan Güzel Sanatlar Lisesi</u>
31	ERZURUM	YAKUTİYE	<u>Erzurum Yakutiye Güzel Sanatlar Lisesi</u>
32	ESKİŞEHİR	TEPEBAŞI	<u>Eskişehir Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi</u>
33	GAZİANTEP	ŞAHİNBEY	<u>Gaziantep Ticaret Odası Güzel Sanatlar Lisesi</u>
34	GAZİANTEP	ŞEHİTKÂMİL	<u>Aysel İbrahim Akınal Güzel Sanatlar Lisesi</u>
35	GİRESUN	MERKEZ	<u>Giresun Güzel Sanatlar Lisesi</u>
36	HAKKÂRİ	MERKEZ	<u>Hakkâri Güzel Sanatlar Lisesi</u>
37	HATAY	ANTAKYA	<u>Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi</u>
38	İĞDIR	MERKEZ	<u>İğdir Güzel Sanatlar Lisesi</u>
39	İSPARTA	MERKEZ	<u>Isparta Güzel Sanatlar Lisesi</u>
40	İSTANBUL	ATAŞEHİR	<u>Aydın Doğan Güzel Sanatlar Lisesi</u>
41	İSTANBUL	BAKIRKÖY	<u>Bakırköy Güzel Sanatlar Lisesi</u>
42	İSTANBUL	BAŞAKŞEHİR	<u>Başak şehir Güzel Sanatlar Lisesi</u>
43	İSTANBUL	BEYLİKDÜZÜ	<u>Beylikdüzü Aşık Veysel Güzel Sanatlar Lisesi</u>
44	İSTANBUL	KADIKÖY	<u>İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi</u>
45	İSTANBUL	KÜÇÜKÇEKMECE	Alâeddin Yavaşca Güzel Sanatlar Lisesi
46	İSTANBUL	PENDİK	Marmara Üniv. Abdulgadir Meragi GSL
47	İSTANBUL	BEŞİKTAŞ	İstanbul Üniversitesi İtri GSL
48	İSTANBUL	BAĞCILAR	Hikmet Baruşcugil GSL
49	İZMİR	BUCA	<u>Buca İşılay Saygın Güzel Sanatlar Lisesi</u>
50	İZMİR	KEMALPAŞA	<u>İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi</u>
51	KAHRAMANMARAŞ	ONİKİŞUBAT	<u>Kahramanmaraş Güzel Sanatlar Lisesi</u>
52	KARABÜK	SAFRANBOLU	Karabük Safranbolu İMKB GSL
53	KARAMAN	MERKEZ	<u>Karaman Güzel Sanatlar Lisesi</u>
54	KARS	MERKEZ	<u>Kars Gülahmet Aytemiz Güzel Sanatlar Lisesi</u>
55	KASTAMONU	MERKEZ	<u>Orhan Şaik Gökyay Güzel Sanatlar Lisesi</u>

56	KAYSERİ	KOCASİNAN	<u>Kayseri Feyziye-Memduh Güpgüpoğlu GSL</u>
57	KIRIKKALE	MERKEZ	<u>Kırıkkale Güzel Sanatlar Lisesi</u>
58	KIRKLARELİ	LÜLEBURGAZ	<u>Kırklareli Lüleburgaz TEK GSL</u>
59	KIRKLARELİ	MERKEZ	<u>Bilal Yapıcı Güzel Sanatlar Lisesi</u>
60	KIRŞEHİR	MERKEZ	<u>Kırşehir Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Lisesi</u>
61	KOCAELİ	BAŞISKELE	<u>Kocaeli Güzel Sanatlar Lisesi</u>
62	KİLİS	MERKEZ	<u>Mehmet Abdi BULUT GSL</u>
63	KONYA	SELÇUKLU	<u>Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi</u>
64	KÜTAHYA	MERKEZ	<u>Kütahya Ahmet Yakupoğlu GSL</u>
65	MALATYA	YEŞİLYURT	<u>Malatya Abdulkadir Eriş GSL</u>
66	MANİSA	YUNUSEMRE	<u>Manisa Güzel Sanatlar Lisesi</u>
67	MARDİN	ARTUKLU	<u>Mardin Güzel Sanatlar Lisesi</u>
68	MERSİN	MEZİTLİ	<u>Mersin Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi</u>
69	MUĞLA	MENTEŞE	<u>Muğla Güzel Sanatlar Lisesi</u>
70	MUŞ	MERKEZ	<u>Şehit Yücel Kurtoğlu Güzel Sanatlar Lisesi</u>
71	NEVŞEHİR	MERKEZ	<u>Şehit Demet Sezen Güzel Sanatlar Lisesi</u>
72	NİĞDE	MERKEZ	<u>Niğde Güzel Sanatlar Lisesi</u>
73	ORDU	ALTINORDU	<u>Penbe-İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi</u>
74	OSMANIYE	MERKEZ	<u>Osmaniye Abdurrahman Keskiner GSL</u>
75	RİZE	MERKEZ	<u>Rize Türk Telekom Güzel Sanatlar Lisesi</u>
76	SAKARYA	ADAPAZARI	<u>Sakarya Güzel Sanatlar Lisesi</u>
77	SAMSUN	İLKADIM	<u>Samsun İlkadım Güzel Sanatlar Lisesi</u>
78	ŞANLIURFA	KARAKÖPRÜ	<u>Kazancı Bedih Güzel Sanatlar Lisesi</u>
79	ŞİİRT	MERKEZ	<u>Siirt Takasbank Güzel Sanatlar Lisesi</u>
80	SİNOP	MERKEZ	<u>İMKB Şehit Ertan Yılmaztürk GSL</u>
81	ŞIRNAK	MERKEZ	<u>Şırnak Güzel Sanatlar Lisesi</u>
82	SİVAS	MERKEZ	<u>Sivas Muzaffer Sarısözen GSL</u>
83	TEKİRDAĞ	SÜLEYMANPAŞA	<u>Tekirdağ Güzel Sanatlar Lisesi</u>
84	TOKAT	MERKEZ	<u>Tokat Güzel Sanatlar Lisesi</u>
85	TRABZON	AKÇAABAT	<u>Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi</u>
86	TUNCELİ	MERKEZ	<u>Tunceli Güzel Sanatlar Lisesi</u>
87	UŞAK	MERKEZ	<u>Besim Atalay Güzel Sanatlar Lisesi</u>
88	VAN	ERCİŞ	<u>Erciş Güzel Sanatlar Lisesi</u>
89	VAN	TUŞBA	<u>Van Güzel Sanatlar Lisesi</u>
90	YALOVA	MERKEZ	<u>Yalova Güzel Sanatlar Lisesi</u>
91	YOZGAT	MERKEZ	<u>Yozgat Nida Tüfekçi Güzel Sanatlar Lisesi</u>
92	ZONGULDAK	EREĞLİ	<u>Zonguldak Ereğli Erdemir GSL</u>

(Kaynak- Mesleki Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü;2021)

11. SINIF KAZANIM ANKET

YÖNERGE

Bu anket formu Necmettin ERBAKAN Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde yürütülmekte olan “*Güzel Sanatlar Liseleri 11. Sınıf Öğrencilerinin Bağlama Eğitimi Öğretim Programının İncelenmesi*” başlıklı doktora tez çalışması için yapılmaktadır. Sizlerden edinilecek bilgiler tamamen bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Katkılarınız bizim için önemlidir. Şimdiden değerli katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

Araştırmacı

Umut YAYMAK

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Mezun olduğunuz kurum:

- Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü
 Yüksek Öğretmen Okulu, Müzik Bölümü
 Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü
 Devlet Konservatuvarı
 Türk Müziği Devlet Konservatuvarı
 Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik/Müzik Bilimleri Bölümü
 Diğer Belirtiniz.....

2. Öğrenim Durumunuz:

- Lisans Yüksek Lisans Sanatta Yeterlilik Doktora

3. Mesleğinizdeki çalışma süreniz:

- 0-5 yıl 6-10 yıl 11-15 yıl 16-20 yıl 21-25 yıl 26- daha fazla

4. Güzel Sanatlar Lisesindeki çalışma süreniz:

- 0-5 yıl 6-10 yıl 11-15 yıl 16-20 yıl 21-25 yıl 26- daha fazla

5. Lisans eğitiminizdeki alan / ana çalgınız?

- Piyano Keman Gitar Kanun Bağlama Diğer belirtiniz

6. Lisans eğitimimizdeki yan çalgınız?

- Piyano Keman Gitar Kanun Bağlama Diğer belirtiniz

ANKET SORULARI

Bu anketteki sorularla, Güzel Sanatlar Liseleri 11. sınıf öğrencilerinin, bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ne derece ulaşmış olduklarının öğretmen görüşleri doğrultusunda tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

SORU NO	11. SINIF PSİKOMOTOR KAZANIMLARA YÖNELİK SORULAR					
		Hiç	Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen
	Ünite: 11.1. Bağlamadaki Arızalı Sesler					
1	11.1.1.1. Bağlamadaki si b sesinin pesteki ve tizdeki yerini gösterir.	()	()	()	()	()
2	11.1.1.4. Bağlamadaki perde yerlerini geliştirecek alıştırmalar yapar.	()	()	()	()	()
3	11.1.2.1. İki koma si b sesinin tizdeki ve pesteki yerini gösterir.	()	()	()	()	()
4	11.1.2.5. Si b iki sesinin yer aldığı halk türkülerini çalar.	()	()	()	()	()
5	11.1.2.6. İki koma si b seslerini natürel ve diğer arızalı seslerle birlikte çalar.	()	()	()	()	()
6	11.1.3.1. Mi b ve iki koma mi b seslerinin bağlamadaki yerlerini gösterir.	()	()	()	()	()
7	11.1.3.4. Bağlamadaki perde yerlerini geliştirecek alıştırmalar yapar.	()	()	()	()	()
8	11.1.3.5. Si b , iki koma si b , mi b , iki koma mi b seslerinin olduğu halk türkülerini çalar.	()	()	()	()	()
9	11.1.3.6. Mi b ve iki koma mi b seslerini natürel ve diğer arızalı seslerle birlikte çalar.	()	()	()	()	()
10	11.1.4.1. Fa diyez sesinin bağlamadaki yerini gösterir.	()	()	()	()	()
11	11.1.4.5. Fa diyez seslerinin olduğu halk türkülerini çalar.	()	()	()	()	()
12	11.1.4.6. Fa diyez seslerini natürel ve diğer arızalı seslerle birlikte çalar.	()	()	()	()	()
	ÜNİTE:11.2. SEKİZ BİRİMLİ USULLER VE TEZENE VURUŞLARI					
		Hiç	Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen
13	11.2.1. 3/8 Usulün tezene vuruşunu gösterir.	()	()	()	()	()
14	11.2.1.2. Tezeneyi tel üzerinde aşağı ve yukarı hareket ettirerek dengeli ses çıkarır.	()	()	()	()	()
15	11.2.1.6. 3/8 Usulde oluşan değişik tartımların tezene vuruşlarını gösterir.	()	()	()	()	()
16	11.2.1.7. 3/8 Usullü halk türkülerini çalar.	()	()	()	()	()
17	11.2.2.1. 6/8 Usulün tezene vuruşunu gösterir	()	()	()	()	()

18	11.2.2.2. 6/8 Tezeneyi tel üzerinde aşağı ve yukarı hareket ettirerek dengeli ses çıkarır	()	()	()	()	()
19	11.2.2.6. 6/8 Usulde oluşan değişik tartımların tezene vuruşlarını gösterir.	()	()	()	()	()
20	11.2.2.7. 6/8 Usullü halk türkülerini çalar.	()	()	()	()	()
21	11.2.3.1. 12/8 Usulün tezene vuruşunu gösterir.	()	()	()	()	()
22	11.2.3.2. Tezeneyi tel üzerinde aşağı ve yukarı hareket ettirerek dengeli ses çıkarır.	()	()	()	()	()
23	11.2.3.6. 12/8 Usulde oluşan değişik tartımların tezene vuruşlarını gösterir.	()	()	()	()	()
24	11.2.3.7. 12/8 Usullü halk türkülerini çalar.	()	()	()	()	()
25	11.2.4.1. 5/8 Usulün tezene vuruşunu gösterir.	()	()	()	()	()
26	11.2.4.3. Tezeneyi tel üzerinde aşağı ve yukarı hareket ettirerek dengeli ses çıkarır.	()	()	()	()	()
27	11.2.4.7. 5/8 Usulde oluşan değişik tartımların tezene vuruşlarını gösterir.	()	()	()	()	()
28	11.2.4.8. 5/8 Usullü halk türkülerini çalar.	()	()	()	()	()
29	11.2.5.1. 10/8 Usulün tezene vuruşunu gösterir.	()	()	()	()	()
30	11.2.5.3. Tezeneyi tel üzerinde aşağı ve yukarı hareket ettirerek dengeli ses çıkarır.	()	()	()	()	()
31	11.2.5.7. 10/8 Usulde oluşan değişik tartımların tezene vuruşlarını gösterir.	()	()	()	()	()
32	11.2.5.8. 10/8 Usullü halk türkülerini çalar.	()	()	()	()	()
33	11.2.6.1. 7/8 Usulün tezene vuruşunu gösterir	()	()	()	()	()
34	11.2.6.3. Tezeneyi tel üzerinde aşağı ve yukarı hareket ettirerek dengeli ses çıkarır.	()	()	()	()	()
35	11.2.6.7. 7/8 Usulde oluşan değişik tartımların tezene vuruşlarını gösterir	()	()	()	()	()
36	11.2.6.8. 7/8 Usullü halk türkülerini çalar.	()	()	()	()	()
37	11.2.6.9. Halk ezgilerini, egzersizleri ve etütleri amaca uygun çalar.	()	()	()	()	()
38	11.2.6.10. Sağ ve sol el koordinasyonunu geliştirir.	()	()	()	()	()
39	11.2.7.1. 9/8 Usulün tezene vuruşunu gösterir.	()	()	()	()	()
40	11.2.7.3. Tezeneyi tel üzerinde aşağı ve yukarı hareket ettirerek dengeli ses çıkarır.	()	()	()	()	()
41	11.2.7.7. 9/8 Usulde oluşan değişik tartımların tezene vuruşlarını gösterir.	()	()	()	()	()
42	11.2.7.9. 9/8 Usullü halk ezgilerini, egzersizleri ve etütleri amaca uygun çalar.	()	()	()	()	()

Umut YAYMAK
Araştırmacı

12. SINIF KAZANIM ANKETİ

YÖNERGE

Bu anket formu Necmettin ERBAKAN Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde yürütülmekte olan “*Güzel Sanatlar Liselerinde 12. Sınıf Öğrencilerinin Bağlama Eğitimi Öğretim Programının İncelenmesi*” başlıklı doktora tez çalışması için yapılmaktadır. Sizlerden edinilecek bilgiler tamamen bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Katkılarınız bizim için önemlidir. Şimdiden değerli katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

Araştırmacı

Umut YAYMAK

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Mezun olduğunuz kurum:

- Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü
- Yüksek Öğretmen Okulu, Müzik Bölümü
- Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü
- Devlet Konservatuvarı
- Türk Müziği Devlet Konservatuvarı
- Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik/Müzik Bilimleri Bölümü
- Diğer Belirtiniz.....

2. Öğrenim Durumunuz:

- Lisans Yüksek Lisans Sanatta Yeterlilik Doktora

3. Mesleğinizdeki çalışma süreniz:

- 0-5 yıl 6-10 yıl 11-15 yıl 16-20 yıl 21-25 yıl 26- daha fazla

4. Güzel Sanatlar Lisesindeki çalışma süreniz:

- 0-5 yıl 6-10 yıl 11-15 yıl 16-20 yıl 21-25 yıl 26- daha fazla

5. Lisans eğitiminizdeki alan / ana çalgınız?

- Piyano Keman Gitar Kanun Bağlama Diğer belirtiniz

6. Lisans eğitimimizdeki yan çalgınız?

- Piyano Keman Gitar Kanun Bağlama Diğer belirtiniz

ANKET SORULARI

Bu anketteki sorularla, Güzel Sanatlar Liseleri 12. sınıf öğrencilerinin, bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ne derece ulaşmış olduklarının öğretmen görüşleri doğrultusunda tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

12. SINIF PSİKOMOTOR KAZANIMLARA YÖNELİK SORULAR						
SORU NO	Ünite: 12.1. Yöresel Üslup Çalışmaları (Teke Yöresi Tavrı)	Hiç	Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen
2	12.1.1.6. Teke yöresi üslubunda oluşan değişik tartımların tezene vuruşlarını gösterir.	()	()	()	()	()
3	12.1.1.7. Teke yöresi halk ezgilerini doğru tezene vuruşları ve yöre üslubuna uygun çalar.	()	()	()	()	()
4	12.1.1.8. Halk ezgileri, egzersiz ve etütleri Amaca uygun olarak çalar.	()	()	()	()	()
5	12.1.1.9. Sağ ve sol el koordinasyonu geliştirecek alıştırmalar yapar	()	()	()	()	()
SORU NO	Ünite: 12.2. Yöresel Üslup Çalışmaları (Zeybek Yöresi Tavrı)	Hiç	Az	Kısım	Büyük	Tamam en
7	12.2.1.6. Zeybek tavrında oluşan değişik tartımların tezene vuruşlarını gösterir.	()	()	()	()	()
8	12.2.1.7. Zeybek tavrını doğru tezene vuruşları ve yöre üslubuna göre doğru çalar.	()	()	()	()	()
9	12.2.1.8. Zeybek tavrı ile yazılmış halk ezgileri, egzersiz ve etütleri amaca uygun olarak çalar.	()	()	()	()	()
10	12.2.1.9. Zeybek tavrı sağ ve sol el koordinasyonu geliştirecek alıştırmalar yapar	()	()	()	()	()

Umut YAYMAK
Araştırmacı

11 ve 12. SINIF ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK GÖZLEM DEĞERLENDİRME FORMU

RUBRİK (DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI) DEĞERLENDİRME FORMU						
Adı- Soyadı						
Sınıfı	11/A					
Numarası						
YÖNERGE	Aşağıdaki tablo, öğrencinizi değerlendirmeniz için hazırlanmıştır. Öğrencinin “ Bağlamadaki Arızalı Sesler ” ünitesinde ve becerisini en doğru şekilde ifade eden seçeneğin altına (✓) işareti koyunuz.					
GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR		Çok iyi	İyi	Orta	Kabul edilebilir	Çok zayıf
		5	4	3	2	1
1	Bağlamadaki si b sesinin pesteki ve tizdeki yerini gösterir					
2	Si b sesinin bağlamadaki perde yerlerini geliştirecek alıştırmalar yapar.					
3	İki koma si b sesinin tizdeki ve pesteki yerini gösterir					
4	Si b iki sesinin yer aldığı halk türkülerini çalar.					
5	İki koma si b seslerini natürel ve diğer arızalı seslerle birlikte çalar.					
6	Mi b ve iki koma mi b seslerinin bağlamadaki yerlerini gösterir.					
7	Mi b ve iki koma mi b seslerinin bağlamadaki perde yerlerini geliştirecek alıştırmalar yapar.					
8	Si b , iki koma si b , mi b , iki koma mi b seslerinin olduğu halk türkülerini çalar.					
9	Mi b ve iki koma mi b seslerini natürel ve diğer arızalı seslerle birlikte çalar.					
10	Fa #sesinin bağlamadaki yerini gösterir.					
11	Fa # seslerinin olduğu halk türkülerini çalar.					
12	Fa # seslerini natürel ve diğer arızalı seslerle birlikte çalar.					
TOPLAM						
DEĞERLENDİRME	Öğrenci bu ölçekten 100 üzerinden 70 almışsa öğrenme yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan almışsa ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmesi gerekmektedir.					
<p>PUANLAMA ANAHTARI: Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 50, en düşük puan 10'dur.</p> <p>Hesaplama:</p> <p>(Alınan Not)=(Öğrencinin Aldığı Puan) X 100 ÷ (Alınabilecek En Yüksek Puan) şeklinde yapılır.</p> <p>Örnek: (Alınan not) = 40 x 100 ÷ 50 = 80</p>						

12. Sınıf Gözlem Değerlendirme Formu

RUBRİK (DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI)					
Adı- Soyadı					
Sınıfı	12/A				
Numarası					
YÖNERGE	Aşağıdaki tablo, öğrencinizi değerlendirmeniz için hazırlanmıştır. Öğrencinin “ Teke Yöresi Üslubu (Tavır) ” ünitesindeki bilgi ve becerisini en doğru şekilde ifade eden seçeneğin altına (✓) işareti koyunuz.				
GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR	Çok iyi	İyi	Orta	Kabul edilebilir	Çok zayıf
	5	4	3	2	1
Bağlamada Teke yöresi üslubunun tezene vuruşunu gösterir					
Teke tavrıyla oluşan değişik tartımların tezene vuruşlarını gösterir					
Teke yöresi ezgilerini doğru tezene vuruşları ve yöre üslubuna uygun çalar					
Halk ezgilerini egzersiz ve etütleri amaca uygun olarak çalar.					
Sağ ve sol el koordinasyonu geliştirecek alıştırmalar yapar					
TOPLAM					
DEĞERLENDİRME	Öğrenci bu ölçekten 100 üzerinden 70 almışsa öğrenme yeterli d demektir. 69 veya altı puan almışsa ilgili önceki öğrenmeleri tekrar gerekmektedir.				
PUANLAMA ANAHTARI: Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 25, en düşük puan 5’dir. Hesaplama: (Alınan Not)=(Öğrencinin Aldığı Puan) X 100 ÷ (Alınabilecek En Yüksek Puan) şeklinde yapılır. Örnek: (Alınan not) = 40 x 100 ÷ 50 = 80					

Umut YAYMAK

Araştırmacı

Görüşme Formu

Değerli Bağlama Öğretmenlerim;

Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bölümünde yapmakta olduğum, “**Güzel Sanatlar Liselerinde 11 ve 12. Sınıf Öğrencilerinin Bağlama Eğitimi Öğretim Programının İncelenmesi**” adlı doktora tezi çalışmamda; bağlama dersi öğretim programında yer alan psikomotor kazanımlara ulaşma yeterliliklerinin hangi düzeyde olduğu; kazanımların işlevselliği ve kullanılabilirliğinin hangi seviyede olduğunun ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Araştırmanın daha verimli olmasını sağlamak için, değerli görüşlerinizi öğrenmek, araştırmamın sonuca ulaşmasında faydalı olacaktır.

Sizden alınan bilgiler, bu araştırmanın dışında başka bir amaçla kullanılmayacak, kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır. Soruların içtenlikle ve eksiksiz cevaplandırılması, araştırmanın amacına ulaşması bakımından çok büyük önem taşımaktadır.

Değerli zamanınızı bana ayırdığınız için çok teşekkür ederim.

Saygılarımla...

Araştırmacı

Umut YAYMAK

GÖRÜŞME SORULARI

11. SINIF ÜNİTE KAZANIMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞME SORULARI

- 1) Öğrencilerin “ Bağlamadaki si b , mi b ve Fa# seslerinin perde yerlerini gösterir ” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma durumu yetersiz ise sizce neden?
- 2) Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “ Bağlamada 3/8’ lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- 3) Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “ Bağlamada 5/8’ lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- 4) Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “Bağlamada 6/8’ lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- 5) Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “Bağlamada 7/8’ lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- 6) Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “Bağlamada 9/8’ lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- 7) Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “Bağlamada 10/8’ lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- 8) Öğrencilerin bağlama öğretim programında yer alan “Bağlamada 12/8’ lik usulün tezene vuruşunu gösterir” kazanımına ulaşma düzeyine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?

12. SINIF ÜNİTE KAZANIMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞME SORULARI

- 1) Öğrencilerin “Bağlamada Teke Yöresi tavrının tezene vuruşlarını gösterir” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise bu durum sizce neden kaynaklanmaktadır?
- 2) Öğrencileri “ Bağlamada Teke Yöresi halk ezgilerini doğru tezene vuruşları ve yöre tavrına göre çalar” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden kaynaklanmaktadır?
- 3) Öğrencilerinizin “ Bağlamada Zeybek Tavrını oluşturan en temel tezene vuruşlarını gösterir” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise bu durum sizce neden kaynaklanmaktadır?
- 4) Öğrencilerin” Bağlamada Zeybek Tavrı ile yazılmış halk ezgilerini egzersiz ve etütleri amaca uygun olarak çalar” kazanımına ulaşma düzeylerine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Kazanıma ulaşılma düzeyi yetersiz ise sizce neden?
- 5) Bağlama dersinin haftalık çalışma programında belirtilen ders saati süresinin yeterliliğine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Ders saati yetersiz ise sizce kaç saat olmalıdır?